

**HLAVNÉ MESTO SLOVENSKEJ
REPUBLIKY BRATISLAVA**

Primaciálne nám.1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030

TELEFÓN
02/59 35 66 82

IČO
603 481

INTERNET
www.bratislava.sk

E-MAIL
sekciasocialnychveci@bratislava.sk

Príhovor námestníčky primátora

Vážení obyvatelia a obyvateľky,

v rukách držíte Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislava na roky 2023 – 2030 (KPSS 2030). Od februára 2021 som z pozície viceprimátorky zodpovednej za sociálne veci a z pozície predsedníčky riadiacej skupiny komunitného plánovania Bratislavy podrobne sledovala vznik tohto dokumentu. V riadiacej skupine sme spolu so zástupcami odborných zamestnancov magistrátu, mestských častí, ľudí so skúsenosťou so sociálnymi službami, Bratislavským samosprávnym krajom a zástupcami asociácií poskytovateľov sociálnych služieb na ôsmich stretnutiach podporovali participatívne a transparentné plánovanie sociálnych služieb založené na dátach.

Je pre nás nesmierne dôležité, aby Bratislava bola naozaj mestom pre všetkých, aby dokázala poskytovať kvalitné a dobré služby pre všetkých obyvateľov a obyvateľky, aby sociálne služby boli transparentné a prístupné. Potreby v sociálnej oblasti sa často menia a my musíme byť schopní naše služby aktívne prispôbovať dobe. Sociálne služby pre ľudí zväčša začínajú byť hlavnou témou, až keď sa nás začnú osobne dotýkať. V ťažkých životných situáciách sa väčšinou v prvom rade obraciame na našich najbližších, rodinu, priateľov. Nie všetci však máme také možnosti a často nie je riešenie ťažkostí v našich silách. Preto je existencia kvalitných sociálnych služieb, ktoré budú dostupné každému, kto ich bude potrebovať, na úrovni mesta nevyhnutná. Akú budú mať podobu, ako ich nastaviť čo najefektívnejšie, najtransparentnejšie a najdostupnejšie, aby sa o nich v čase núdze vedelo? Odpovede na tieto a mnoho ďalších dôležitých otázok je možné nájsť v strategickom dokumente s názvom Komunitný plán sociálnych služieb.

KPSS 2030 je strategickým dokumentom s víziou do roku 2030 a je výsledkom súčinnosti medzi samosprávou, odborníkmi a verejnosťou, pričom každá strana do neho vniesla svoj pohľad, potreby a možnosti. Rada by som špeciálne poďakovala 86 organizáciám a mestským častiam, ktoré sa pravidelne takmer rok stretávali v pracovných skupinách pri tvorbe dokumentu. Participácia samosprávy, odborníkov, prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb je základom toho, aby dokument odrážal reálne potreby obyvateľov a reagoval na aktuálne výzvy. KPSS 2030 sa zameriava na päť skupín obyvateľov, ktoré potrebujú zvýšenú pozornosť. Ide o seniorov, ľudí so zdravotným znevýhodnením, oblasť drogovej politiky, skupinu ľudí

bez domova a skupinu detí, mladých ľudí a rodín v ohrození. Zároveň však ponúka prierezové témy, ktoré hrajú významnú rolu, keďže sociálna pomoc v týchto oblastiach sa často prelína.

Aj napriek náročnému obdobiu pandémie koronavírusu sa nám podarilo osloviť široké spektrum odborníkov a poskytnúť priestor na pripomienky občanov a ľudí z oblasti sociálnych služieb do jedného dokumentu. Práve situácie ako pandémia, ktorá poznačila celý svet, ukážu, akí sme v nečakaných komplikáciách zraniteľní, preto potreba mať v meste vytvorenú záchrannú sieť pre ľudí, ktorí sa ocitli v zložitej situácii, je pre nás základnou prioritou. Rovnako dopady vojny na Ukrajine pravdepodobne spôsobia zhoršenie sociálnych problémov v Bratislave, preto bude KPSS 2030 vo svojej každoročnej aktualizácii vždy odpovedať aj na nové výzvy.

V neposlednom rade mi dovoľte spomenúť, že komunitný plán bol vytvorený ako nástroj dialógu v Bratislave. Komunitné plánovanie sa teda neskončilo popísaním niekoľkých stoviek papierov. Komunitné plánovanie má pokračovať v spoločnom dialógu o budúcnosti nášho mesta pre všetkých, a najmä v pretavovaní návrhov do praktických riešení v životoch tých, ktorí to potrebujú.

Mgr. Lenka Antalová Plavuchová
Námestníčka primátora Hlavného mesta SR Bratislavy

Používané skratky	5
1. Úvod	7
2. Komunitné plánovanie SS	8
3. Vyhodnotenie KPSS 2020 – 2022	9
3.1. Vyhodnotenie stanovených cieľov KPSS 2020 – 2022	9
3.2. Ekonomická analýza KPSS 2020 – 2022	13
4. Proces spracovania KPSS 2030	16
4.1. Platnosť KPSS 2030	16
4.2. Orgány Komunitného plánu sociálnych služieb 2030	16
4.3. Časový harmonogram tvorby KPSS 2030	17
4.4. Špecifické východiská	18
4.5. Zapojenie MČ	19
4.6. Rozpočtové východiská	20
4.7. Poznámky k finančnému plánovaniu	21
4.8. KPSS a ostatné strategické dokumenty	22
4.9. Realizácia KPSS 2030 a plán hodnotenia	23
4.10. Vývoj v oblasti zisťovania potrieb a koordinovania podpory pre cudzincov a etnické menšiny	23
4.11. Budúcnosť komunitného plánovania v Bratislave	24
5. Strategická časť	25
5.1. Všeobecné témy spojené s rozvojom SS	25
KPSS MČ	30
5.2. Oblasť starších obyvateľov	35
KPSS MČ	56
5.3. Oblasť drogovej politiky a exponovaných lokalít	68
KPSS MČ	77
5.4. Oblasť detí, mladých a rodín v ohrození	80
KPSS MČ	87
5.5. Oblasť ľudí bez domova	91
KPSS MČ	103
5.6. Oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením	110
KPSS MČ	116
6. Finančný plán	120
6.1. Poznámky k finančnému plánu	120
6.2. Sumárne údaje	120
6.3. Čerpanie po rokoch	124
7. Spracovateľský tím	128

Používané skratky

BSK – Bratislavský samosprávny kraj
BV – bežné výdavky
C-19 – COVID-19
CDR – Centrum pre deti a rodiny (bývalé Detské domovy)
CPLDZ – Centrum pre liečbu drogovu závislých
CPPPaP – Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
CVČ – Centrum voľného času
DC, DeC – denné centrum
DS – denný stacionár
DOS – domáca opatrovateľská služba
EMCDDA – European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction
EÚ – Európska únia
FP – finančný príspevok
HMBA – Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, v rozhovoroch uvádzané ako „magistrát“
KI – krízová intervencia
KPSS – Komunitný plán sociálnych služieb
KV – kapitálové výdavky
ĽBD – ľudia bez domova
MČ – mestská časť, mestské časti
MF SR – Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MP – Mestská polícia
MPSVR SR – Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MsZ – Mestské zastupiteľstvo
MŠ SR – Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
MTT – Mestský terény tím
MÚ – miestny úrad
MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MVO – mimovládne organizácie
MZ SR – Ministerstvo zdravotníctva SR
MŠ – materská škola
n. o. – nezisková organizácia
NCZI – Národné centrum zdravotníckych informácií
NePoSS – neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
NKÚ – Národný kontrolný úrad
NPAS – Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030
NPRSS – Národný plán rozvoja sociálnych služieb
NPRŽPOZP – Národný program rozvoja životných podmienok pre osoby so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030
NPS – Národná protidrogová stratégia
O – Opatrenia
ODB – oddelenie sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením
OMD – Organizácia muskulárnych dystrofií
OS – opatrovateľská služba
OSN – Organizácia Spojených národov

OSV – oddelenie/odbor sociálnych vecí
OZ – občianske združenie
OZZ – osoby so zdravotným znevýhodnením
PAS – Program aktívneho starnutia
POO – plán obnovy a odolnosti
PoSS – poskytovatelia sociálnych služieb
PS – pracovná skupina
PSS – prijímatelia sociálnych služieb, v analytickej časti sú tiež pomenovaní ako klienti
Rada – Rada seniorov
RO – rozpočtová organizácia, rozpočtové organizácie
RS – riadiaca skupina komunitného plánovania
RÚVZ – regionálny úrad verejného zdravotníctva
SC – strategický cieľ
SPODaSK – Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
SR – Slovenská republika
SS – sociálne služby, sociálna služba
SSKI – sociálne služby krízovej intervencie
SSV – Sekcia sociálnych vecí, magistrát hlavného mesta SR Bratislava
SŠ – stredná škola
ŠC – špecifický cieľ
ŠÚ SR – štatistický úrad Slovenskej republiky
Štatút – Štatút hlavného mesta SR Bratislavy
ŠZ – špecializované zariadenie
TP – trvalý pobyt
TS – terénna sociálna služba
TSSKI – terénna sociálna služba krízovej intervencie
ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VŠ – vysoká škola
VÚC – vyšší územný celok
VZN – Všeobecné záväzné nariadenie
Zákon o SS – Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska
ZOS – zariadenie opatrovateľskej služby
ZPS – zariadenie pre seniorov
ZSS – zariadenie sociálnych služieb
ZŠ – základná škola
ZŤP – zdravotne ťažko postihnutí

1. Úvod

Predkladaný Komunitný plán SS hlavného mesta Slovenskej republiky 2023 – 2030 je tretím komunitným plánom Bratislavy. Každý z komunitných plánov určoval jednu etapu plánovania sociálnych politík. Prvý komunitný plán na obdobie 2013 – 2018 sa zameriaval na učenie sa a ukotvovanie strategického plánovania v sociálnej oblasti na území mesta. Druhý komunitný plán poznamenala zmena paradigmy a zvýšenie pozornosti sociálnych politík. Z týchto dôvodov bola jeho účinnosť skrátená na roky 2020 – 2021, s tým, že je platný do schválenia nového KPSS. Samotnú implementáciu komunitného plánu však zásadne ovplyvnila svetová pandémia. Tretí komunitný plán na roky 2023 až 2030 sa zameriava na väčší počet oblastí plánovania sociálnych politík a znižovanie investičných dlhov do sociálnej politiky mesta. Keďže sa 1. 1. 2023 zmení legislatíva spojená s KPSS, už vieme predpovedať, na čo bude zameraná ďalšia etapa plánovania. KPSS 2030 bude aktualizovaný o celomestské ciele rozvoja sociálnej politiky, na ktorých bude HMBA pracovať spoločne s MČ. Ďalšou etapou plánovania sa tak stane integrácia sociálnej politiky na území mesta.

Tak ako implementáciu druhého komunitného plánu ovplyvnila pandémia, aj poslednú fázu prípravy tretieho komunitného plánu poznamenáva humanitárna kríza naviazaná na vojnu na Ukrajine. Gestor KPSS – sekcia sociálnych vecí spolupracuje na riešení mimoriadnej situácie. Vznikne pracovná skupina pre oblasť integrácie cudzincov, ktorá pripraví akčné plány pre túto oblasť, a tie doplnia akčné plány za ostatné oblasti KPSS.

2. Komunitné plánovanie SS

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov bol schválený 30. októbra 2008. V § 83 ukladá obciam (miestnym samosprávam) vypracúvať KPSS v spolupráci s PoSS a PSS v ich územnom obvode. KPSS predstavuje strednodobý programový dokument sociálnej politiky v príslušnom území v oblasti rozvoja SS.

Bratislava má špecifické postavenie v rámci KPSS vo vzťahu k územnému vymedzeniu tým, že územie Bratislavy tvoria katastrálne územia jej MČ. Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta SR Bratislavy č. 6/2001 zo 7. júna 2001 podrobne vymedzuje územia MČ – celkom 17 MČ. Štatút hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení dodatkov obsahuje ustanovenia o postavení HMBA a jej MČ, podrobné rozdelenie úloh samosprávy Bratislavy medzi HMBA a jej MČ. V čl. 31 a čl. 32 štatútu vymedzuje pôsobnosti Bratislavy a MČ v oblasti sociálnych vecí.¹ V súlade so Štatútom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy mestské časti vypracúvajú a schvaľujú KPSS vo svojom územnom obvode.

Najvyšší kontrolný úrad v analytickom komentári z októbra 2019 konštatuje, že samospráva by mala zabezpečiť primerané služby pre všetkých svojich obyvateľov.² Obyvateľ Bratislavy je považovaný za obyvateľa mesta aj MČ. Zložité kompetencie (aj v sociálnej oblasti) a prílišná fragmentácia kompetencií sa premietajú do rozdielnej dostupnosti SS pre občana, ako aj rozdielnej efektívnosti a do kompetenčných konfliktov medzi HMBA a MČ.

Komunitné plánovanie SS nie je lacná záležitosť a na svoj chod vyžaduje nemalé finančné prostriedky. Výrazným trendom v oblasti komunitného plánovania v poslednom období je plánovanie pre väčšie územia. Väčšie obce sa rozhodujú spolupracovať pri vytváraní plánu s menšími obcami aj napriek tomu, že z právneho hľadiska nemusia k tomuto kroku pristupovať. Komunitné plánovanie je plne v kompetencii miestnej samosprávy, ktorá je zodpovedná za poskytovanie alebo zabezpečenie SS pre svojich obyvateľov.

Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti HMBA dodatkom k Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 21 z 23. 9. 2021 schválilo spracovávanie KPSS ako dokumentu celomestského charakteru.³ Vzhľadom na skutočnosť, že KPSS MČ majú rôzne obdobia platnosti, spolupráca a harmonizácia KPSS ako materiálu celomestského charakteru sa má začať po schválení predkladaného KPSS (od roku 2023).

---

¹ HMBA. 2022. *Dodatok č. 21 Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy z 23. septembra 2021*. Dostupné z:

https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Dodatok_c_21_Socialne%20veci.pdf.

² NKÚ SR. 2019. *Ako ďalej s reformou samosprávy v Bratislave?* Dostupné z:

<https://www.nku.gov.sk/documents/10157/1460168/Samospr%C3%A1va+Bratislavy+-+anal%C3%BDza>.

³ HMBA. 2022. *Dodatok č. 21 Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy z 23. septembra 2021*. Dostupné z:

https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Dodatok_c_21_Socialne%20veci.pdf.

3. Vyhodnotenie KPSS 2020 – 2022

3.1. Vyhodnotenie stanovených cieľov KPSS 2020 – 2022

Strategická časť 2. KPSS HMBA na roky 2020 – 2021 obsahuje celkom 5 strategických cieľov a 17 špecifických cieľov.

Tabuľka č. 1: Vyhodnotenie plnenia Strategického cieľa 1.

Strategický cieľ č. 1		
Prevenca a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu (exklúzii) a pomoc a podpora pri riešení ťažkých a krízových životných situácií		
Osoby v nepriaznivej životnej situácii a ĽBD	Opatrenia	plnenie
ŠC 1.1 Prevenca bezdomovectva (straty bývania)	O 1.1.1 Zlepšenie vnútornej integrity magistrátu Bratislavy	x
	O 1.1.2 Zriadenie sociálneho prevenčného tímu	✓
ŠC 1.2 Skvalitnenie služieb krízovej intervencie	O 1.2.1 Zber údajov o počtoch ĽBD v zariadeniach a prostredníctvom terénnej sociálnej služby KI	x
	O 1.2.2 Vytvorenie nízkokapacitného ubytovacieho zariadenia pre ĽBD	x
	O 1.2.3 Finančná podpora dennej terénnej sociálnej služby na území HMBA (streetwork)	✓
	O 1.2.4 Finančná rezerva v krízových situáciách a pri extrémoch počasia (krízový plán)	✓
	O 1.2.5 Tvorba koncepčných dokumentov	x
ŠC 1.3 Zvyšovanie kvality integračných prístupov	O 1.3.1 Finančná podpora integračných programov, ktoré sú realizované MVO	✓
	O 1.3.2 Nastavenie podmienok realizácie prechodného integračného bývania v ubytovacích jednotkách ubytovní Kopčany a Fortuna pre ĽBD zaradením do pilotných projektov MVO zameraných na integráciu	x
ŠC 1.4 Spolupráca, informovanosť, scitlivovanie, hodnotenie	O 1.4.1 Priebežná evaluácia a kontrola finančného riadenia a kvality služieb pre ĽBD	x
	O 1.4.2 Informovanosť ĽBD na území HMBA o dostupných SS	✓
	O 1.4.3 Práca s verejnosťou	x

Pre cieľovú skupinu osoby v nepriaznivej životnej situácii a ĽBD boli navrhnuté 4 špecifické ciele a 12 opatrení, z ktorých bolo splnených cca 42 %. Dôvodom neplnenia pri niektorých opatreniach bola zmena prístupu k riešeniu problematiky, napr. odklon od myšlienky tzv. integračných bytov a podpora programu dostupného bývania s prvkami *housing first* v mestských bytoch. Taktiež zber dát o ĽBD bol prehodnotený tak, aby aktivita nebola stigmatizujúca a natoľko citlivá.

Pre strategický cieľ č. 1 bol vo finančnom pláne na obdobie rokov 2020 – 2021 navrhovaný objem vo výške 1 328 000 €. Skutočne alokované (podľa údajov z monitorovacej správy 2020 – 2021) finančné prostriedky predstavovali výšku 1 506

064 €, čím bolo vyčlenené o 13 % viac prostriedkov nad navrhovaný objem pri plnení cca 42 % opatrení. Zvýšený objem predstavovalo predovšetkým zabezpečenie transparentného poskytovania finančného príspevku na prevádzku SS poskytovanej NePoSS krízovej intervencie.

Tabuľka č. 2: Vyhodnotenie strategického cieľa č. 2.

Strategický cieľ č. 2		
Vytvorenie priaznivých životných podmienok pre rodiny s deťmi		
Rodiny s deťmi	Opatrenia	plnenie
ŠC 2.1 Overovanie potrieb SS pre rodiny s deťmi	O 2.1.1 Realizácia potrebných prieskumov, zber a využívanie dát o potrebách rodín na území mesta	x
ŠC 2.2 Vytvorenie siete preventívnych programov	O 2.2.1 Rozvoj preventívnych programov	x
	O 2.2.2 Rozvoj poradenských služieb na školách	x
	O 2.2.3 Udržanie a rozvoj grantového systému v oblasti prevencie	✓
ŠC 2.3 Vznik a rozvoj potrebných SS pre deti, mládež a rodinu	O 2.3.1 Rozvoj terénnych SS	✓
	O 2.3.2 Podpora materských centier	x
	O 2.3.3 Rozvoj SS na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života	x

Pre cieľovú skupinu Rodiny s deťmi boli navrhnuté 3 špecifické ciele a 7 opatrení. Zo 7 opatrení boli splnené len 2 (cca 29%). Opatrenia vo vzťahu k materským centrom a rozvoj služieb na zosúladenie rodinného a pracovného života neboli realizované s ohľadom na personálne kapacity pohltené riešením pandemickej situácie. V rámci SS pre rodiny s deťmi boli v rámci novej grantovej výzvy Bratislava pre všetkých podporené projekty pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození. Celková výška podpory v roku 2021 predstavovala objem 59 520 €.

Tabuľka č. 3: Vyhodnotenie plnenia Strategického cieľa č. 3.

Strategický cieľ č. 3		
Dôstojný a bezpečný život občanov so zdravotným postihnutím a seniorov podporený dostatkom komplexných SS, s cieľom dosiahnuť a čo najdlhšie udržať samostatnosť a nezávislosť		
Osoby so zdravotným postihnutím a seniori	Opatrenia	plnenie
ŠC 3.1 Rozvoj terénnych a ambulantných služieb	O 3.1.1 Rozvoj DOS v MČ v spolupráci s NePoSS	✓
	O 3.1.2 Rozvoj služieb monitorovania a signalizácie potreby pomoci	x
	O 3.1.3 Rozvoj služieb požičiavania pomôcok	x
	O 3.1.4 Rozvoj DeS	x
ŠC 3.2 Rozvoj nízkokapacitných pobytových služieb	O 3.2.1 Zmapovanie a objektivizácia potrieb seniorov	✓
	O 3.2.2 Zabezpečenie potrebných pobytových SS	x

ŠC 3.3 Podpora aktívneho starnutia a rozvoj voľnočasových a aktivizačných aktivít	O 3.3.1 Podpora rozvoja DC pre seniorov	x
	O 3.3.2 Podpora celoživotného vzdelávania	✓
	O 3.3.3 Vznik DC pre seniorov	x

Strategický cieľ č. 3 KPSS na obdobie 2020 – 2021 v rámci rozvoja SS pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím navrhoval 3 špecifické ciele s 9 opatreniami, z ktorých boli splnené len 3 (33,3 %). Neplnenie opatrení spôsobilo vývoj epidemiologickej situácie (napr. ide o rozvoj DeS, keď aj činnosť existujúcich bola z dôvodu pandémie utlmovaná, podobne aj vznik informačných centier pre seniorov).

V opatrení O 3.1.1 rozvoj OS HMBA podporilo modelový príklad služieb pre seniorov ako oblasti, kde sa do veľkej miery prekrýva zodpovednosť HMBA a MČ. Podporu celoživotného vzdelávania HMBA realizovalo najmä prostredníctvom proseniorských organizácií a ich aktivít, a to vďaka grantovej schéme. Mesto v roku 2021 uskutočnilo Letnú bratislavskú univerzitu seniorov, ktorej sa zúčastnilo 320 účastníkov a zrealizovalo kurzy pre proseniorské organizácie.

Na zabezpečenie strategického cieľa č. 3 na obdobie rokov 2020 – 2021 bol navrhovaný objem vo výške 3 557 300 EUR. Skutočné čerpanie bolo len vo výške 1,8 % (64 214 EUR), čo bolo zapríčinené aj zvyšovaním (neplánovaných) výdavkov súvisiacich s pandemiou, kde bola zasiahnutá práve táto cieľová skupina v pobytových zariadeniach SS.

Tabuľka č. 4: Vyhodnotenie plnenia Strategického cieľa č. 4.

Strategický cieľ č. 4		
Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov v rámci komunitného plánovania		
Prierezový cieľ/KPSS	Opatrenia	plnenie
ŠC 4.1 Komunitné plánovanie na úrovni HMBA	O 4.1.1 – O 4.1.11 Opatrenia týkajúce sa procesu komunitného plánovania SS ako strednodobého strategického dokumentu pre rozvoj SS (vyplývajúcej zo zákona o SS) s ambíciou o integráciu KPSS HMBA a MČ na území mesta	Čiastočne splnené opatrenia
ŠC 4.2 Podpora efektívnej a odbornej praxe komunitného plánovania	O 4.2.1 – O 4.2.6 Opatrenia týkajúce sa procesu KPSS s dôrazom na zapájanie MČ a podporu metód zvyšujúcich efektívnosť, odbornosť, participáciu a spoluzodpovednosť	
ŠC 4.3 Publicita	O 4.3.1 – O 4.3.6 Opatrenia súvisiace s publicitou (Sprievodca/katalóg sociálnymi službami, www. stránky, informačné letáky, Partnerstvo BA pre všetkých a iné)	

Strategický cieľ č. 4 mal 4 ŠC a 24 opatrení, z ktorých 58 % bolo splnených, 39 % nespĺnených a u 3 % opatrení prebieha plnenie. Niektoré opatrenia boli prehodnotené (ako napr. vznik pracovných skupín pre násilie, rodovú rovnosť a ľudí v sexbiznise, dostupné bývanie pre ohrozené skupiny obyvateľov – cudzinci a etnické menšiny a podpora kvalitných SS). Na základe uvedenej skutočnosti neboli zrealizované aktivity vo vzťahu k uvedeným cieľovým skupinám.

Na zabezpečenie strategického cieľa č. 4 na obdobie rokov 2020 – 2021 sa uvažovalo s vyčlenením objemu v rozpočte vo výške 1 193 000 EUR. Skutočné čerpanie bolo 467 000 EUR (39,15 %).

Tabuľka č. 5: Vyhodnotenie plnenia Strategického cieľa č. 5.

Strategický cieľ č. 5 Rozvoj ľudských zdrojov		
Prierezový cieľ/RLZ	Opatrenia	plnenie
ŠC 5.1 Zabezpečenie plnenia personálnych štandardov	O 5.1.1 Stanovenie štruktúry a počtu pracovných miest k počtu PSS a k ich potrebám	Prebieha príprava
	O 5.1.2 Systém supervízie	√
ŠC 5.2 Odmeňovanie zamestnancov	O 5.2.1 Stanovenie jednotnej metodiky odmeňovania ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti HMBA	Prebieha príprava
	O 5.2.2 Zavedenie nadstavbových zložiek mzdy a rôznych motivačných nástrojov do poriadku odmeňovania	Prebieha príprava
ŠC 5.3 Vzdelávanie zamestnancov	O 5.3.1 Zavedenie systematického a efektívneho vzdelávania zamestnancov ZSS a odborných útvarov SS HMBA	√
ŠC 5.4 Zamestnanecké výhody	O 5.4.1 Podpora ubytovania pre zamestnancov	x
	O 5.4.2 Podpora dopravy do zamestnania	x

Strategický cieľ č. 5 obsahoval 4 ŠC a 7 opatrení. 28,5 % opatrení bolo splnených, u 43 % opatrení prebieha plnenie a 28,5 % opatrení nebolo splnených.

Na zabezpečenie strategického cieľa č. 5 na obdobie rokov 2020 – 2021 bude musieť HMBA vyčleniť objem v rozpočte vo výške 240 000 EUR. Na realizáciu cieľa č. 5 vzhľadom na prebiehajúce plnenia neboli v priebehu rokov 2020 – 2021 vyčlenené navyše finančné zdroje v rozpočte (Novela poriadku odmeňovania s doplnením nadstavbových zložiek mzdy a inovatívnych motivačných nástrojov – odmeny z fondu vedúceho, odmeny za výsledky, dovolenková a vianočná odmena – bude uvedená do praxe v ďalšom období).

3.2. Ekonomická analýza KPSS 2020 – 2022

Tabuľka č. 6: Bežné a kapitálové výdavky v sociálnej pomoci a SS za obdobie rokov 2020 – 2021.

Rok	BV Program 6 Sociálna pomoc a SS	KV	Poznámka
2020	19 990 504	847 544	Skutočné čerpanie
2021	22 320 775	365 307	Skutočné čerpanie

Zdroj: Záverečný účet HMBA 2020,⁴ 2021⁵

V roku 2021 oproti roku 2020 došlo k nárastu BV v rámci programu 6 Sociálna pomoc a SS o 11,66 %. Dôvodom navyšovania zdrojov je alokácia zdrojov súvisiacich s riešením pandemickej situácie, ako aj posilnenie rozvojových programov sekcie. V prípade rozvojových programov sekcie ide najmä o zvýšenie finančných príspevkov, grantov a dotácií. Najväčší bol nárast finančných príspevkov neverejným poskytovateľom SS, ďalej finančných príspevkov podľa zákona o SS (+448 tisíc), ale tiež dotácií pre ĽBD (+227 tisíc), príspevkov na domácu opatrovateľskú službu (+159 tisíc), dotácií na podporu detí, mladých... (+63 tisíc), dotácie na podporu seniorov (+39 tisíc).

Tabuľka č. 7: Podiel bežných a kapitálových výdavkov do sociálnej pomoci a SS z celkových bežných a kapitálových výdavkov HMBA (1. údaj len magistrát, 2. údaj je vrátane RO).

Rok	BV Program 6 Sociálna pomoc a SS	BV spolu: HMBA	% podiel BV-SS/BV-HMBA
2020	19 990 504	339 153 584	5,89 %
2021	22 320 775	365 550 557	6,10 %
Rok	KV Program 6 Sociálna pomoc a SS	Kapitálové výdavky spolu: HMBA	% podiel KV-SS/KV-HMBA
2020	847 544	59 131 119	1,43%
2021	365 307	20 517 946	1,78 %

Zdroj: Záverečný účet HMBA 2020,⁶ 2021⁷

Podiel bežných výdavkov do programu 6 Sociálna pomoc a SS vo vzťahu k bežným výdavkom HMBA zaznamenáva oproti roku 2020 mierny nárast (0,21 p. b.), čo si vyžadovala pretrvávajúca pandemická situácia. HMBA má v zriaďovateľskej pôsobnosti 7 pobytových ZSS pre seniorov s kapacitou cca 1 100 miest a 4 zariadenia krízovej intervencie, kde bolo potrebné zabezpečiť karanténne, hygienické opatrenia, opatrenia súvisiace s očkovaním a pod. Uvedený nárast výdavkov nedeterminuje rozvoj SS, resp. zvyšovanie kvality SS.

⁴ HMBA. 2021. *Záverečný účet hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy za rok 2020 a Hodnotiaca správa programového rozpočtu za rok 2020*. Dostupné z: <https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Z%C3%A1vere%C4%8Dn%C3%BD%20%C3%BA%C4%8Det%20HM%20SR%20Bratislavy%20za%20rok%202020%20a%20Hodnotiaca%20spr%C3%A1va%20za%20rok%202020.pdf>.

⁵ HMBA. 2022. *Záverečný účet HMBA 2021*. (nepublikované k dátumu tvorby dokumentu)

⁶ Tamtiež.

⁷ Tamtiež.

Tabuľka č. 8: BV v rámci podprogramu 6.1 Sociálna starostlivosť (pobytové zariadenia SS).

Podprogram 6.1 Sociálna starostlivosť (BV)	Rok 2020	%	Rok 2021	%
Pobytové zariadenia SS pre seniorov (ZPS, ZOS, DeS) podmienených odkázanosťou	16 050 241	94,8 %	17 224 453	94,0 %
Pobytové zariadenia SS krízovej intervencie	886 222	5,2 %	1 094 830	6,0 %
Spolu	16 936 463	84,72 %	18 319 283	82,07 %
BV celkom	19 990 504		22 320 774	

Zdroj: Záverečný účet HMBA 2020,⁸ 2021⁹

HMBA 84,72 % v roku 2020 a 82,07 % v roku 2021 BV programu Sociálna pomoc a SS vynakladá na pobytové formy SS, ktoré patria z hľadiska nákladovosti za najnáročnejšie.

Tabuľka č. 9: BV v rámci podprogramu 6.1 Sociálna starostlivosť (pobytové ZSS pre seniorov – ZPS, ZOS, DeS) rok 2020, 2021.

Pobytové ZSS pre seniorov (ZPS, ZOS)	BV rok 2020	Príjmy z úhrad 2020	% podiel U/BV
Dom tretieho veku	2 316 992	466 604	20,14%
Domov Jesene života	4 315 483	865 194	20,04 %
Petržalský domov seniorov	1 155 573	217 045	18,70 %
Domov seniorov Archa	2 042 867	352 640	17,26 %
Domov seniorov Lamač	2 036 650	557 998	27,40 %
Gerium	2 003 820	335 472	16,74 %
Domov pri Kríži	2 178 856	553 062	25,38 %
Spolu ZSS pre seniorov	16 050 241	3 348 015	20,86 %

Zdroj: Záverečný účet HMBA 2020,¹⁰ 2021¹¹

Pobytové ZSS pre seniorov (ZPS, ZOS)	BV rok 2021	Príjmy z úhrad 2021	% podiel U/BV
Dom tretieho veku	2 609 947	667 025	25,65 %
Domov Jesene života	4 578 191	954 656	20,85 %
Petržalský domov seniorov	1 157 308	248 115	21,44 %
Domov seniorov Archa	2 015 908	476 602	23,64 %
Domov seniorov Lamač	2 293 496	616 324	26,87 %
Gerium	2 186 361	408 751	18,70 %
Domov pri Kríži	2 383 243	646 810	27,14 %
Spolu ZSS pre seniorov	17 224 454	4 018 283	23,33 %

⁸ Tamtiež.

⁹ Tamtiež.

¹⁰ Tamtiež.

¹¹ Tamtiež.

Zdroj: Záverečný účet HMBA 2020,¹² 2021¹³

Vyššie uvedený prehľad bežných výdavkov za rok 2020 do ZSS pre seniorov poukazuje na priestor pre zníženie výdavkov z rozpočtu mesta a zvýšenie participácie prijímateľov, resp. ich rodinných príslušníkov na riešení ich sociálnej situácie (podiel prijímateľov sa bežne pohybuje cca na úrovni 30 %). Finančný príspevok za rok 2020 od MPSVaR činil 5 879 777 € (95 % – 5 585 788 €). Finančný príspevok MPSVaR v roku 2020 predstavuje podiel 34,8 % na BV pre ZSS pre seniorov. Z uvedenej analýzy vyplýva, že **HMBA je najväčším prispievateľom na poskytovanie SS pre seniorov – 55,66 %**. Pre udržateľnosť a zvyšujúce sa požiadavky (starnutie populácie) bude potrebné s touto skutočnosťou pracovať a **podiel jednotlivých aktérov (štát, občan, samospráva) „vyvážiť“**.

V roku 2021 podiel participácie občana v pobytových ZSS pre seniorov na riešení svojej sociálnej situácie zaznamenal mierny nárast (o 2,47 p. b.).

Tabuľka č. 10: BV v rámci podprogramu 6.1 Sociálna starostlivosť (pobytové ZSS pre osoby v ťažkých životných situáciách – KI).

Pobytové zariadenia služieb KI	BV za rok 2020	BV za rok 2021
Retest	318 117	509 188
Fortuna	255 423	268 933
Kopčany	267 724	257 819
Centrum pre deti Repuls	44 958	58 890
Spolu pobytové ZSS KI	886 222	1 094 830

Zdroj: Záverečný účet HMBA 2020,¹⁴ 2021¹⁵

Pri poskytovaní služieb krízovej intervencie v ZSS, prípadne v ubytovaniach došlo oproti roku 2021 k nárastu výdavkov v porovnaní s rokom 2020 o 23,5 %. Takmer 60 % nárast bežných výdavkov sa zaznamenal v zariadení Retest a 31 % nárast bežných výdavkov v Centre pre deti Repuls. Nárast výdavkov v zariadení Retest bol spôsobený zapojením centra do krízových opatrení realizovaných v rámci protipandemických opatrení, konkrétne karanténneho zariadenia pre ĽBD. V prípade Centra pre deti Repuls bolo navýšenie spôsobené plánovanými opravami a údržbami priestorov (maľovanie, oprava strechy, výmena podláh).

¹² Tamtiež.

¹³ Tamtiež.

¹⁴ Tamtiež.

¹⁵ Tamtiež.

4. Proces spracovania KPSS 2030

4.1. Platnosť KPSS 2030

KPSS HMBA na roky 2020 – 2021 má predĺženú platnosť až do schválenia účinnosti nového KPSS.¹⁶ Schválenie predkladaného KPSS 2030 sa očakáva v priebehu roku 2022. Z toho dôvodu je účinnosť KPSS 2030 daná na roky 2023 až 2030.

4.2. Orgány Komunitného plánu sociálnych služieb 2030

Práce na KPSS 2030 boli vytýčené už v KPSS 2020 – 2021 (s predĺženou platnosťou do schválenia nového na roky 2023 – 2030), kde sa v SC č. 4: *Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov v rámci komunitného plánovania* určovala základná organizačná štruktúra komunitného plánovania.¹⁷ **Základný kameň procesu tvorby KPSS 2030 bol položený založením riadiacej skupiny vo februári 2021.**¹⁸ RS má 19 členov predstavujúcich rôzne zainteresované skupiny pri nastavovaní sociálnej politiky – volení aj výkonní zástupcovia HMBA, predstaviteľka BSK, zástupkyne MČ, PoSS, ale tiež PSS.¹⁹ V prvej fáze v máji 2021 boli zriadené pracovné skupiny LBD a starších obyvateľov, v ďalšej fáze začatia procesu v septembri boli spustené ostatné pracovné skupiny. (Obr. č. 1 ukazuje organizačnú štruktúru.)

Celkovo bolo v piatich pracovných skupinách zapojených 89 poskytovateľov SS a sociálnej pomoci.²⁰ Každá z PS má svoju odbornú garantku, ktorá je zároveň vedúcou pracovnej skupiny. Každá PS má taktiež tajomníka či tajomníčku zodpovedajúcu za organizačné zaistenie skupiny (pozri kapitola 8. *Spracovateľský tím*).

Okrem tematických pracovných skupín je zriadený aj Panel MČ. Panel MČ je tvorený odbornými pracovníkmi MČ.²¹ Panelu MČ sa pravidelne zúčastňovala približne polovica MČ z celkového počtu 17.

¹⁶ Pozri uznesenie č. 950/2021. Dostupné z: <https://zastupitelstvo.bratislava.sk/data/att/58142.pdf>.

¹⁷ Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. 2022. *Monitorovacia správa Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2020 – 2021 za rok 2020*. Dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/KPSS%202020-2021_FIN.pdf.

¹⁸ HMBA. 2022. *ROZHODNUTIE č. 5/2021 primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa zriaďuje Riadiaca skupina Komunitného plánu sociálnych služieb*. Dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/RP_5_2021_Riadiaca%20skupina%20KPSS_VR-1.pdf.

HMBA. 2022. *ROZHODNUTIE č. 25/2021 primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 5/2021 primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa zriaďuje Riadiaca skupina Komunitného plánu sociálnych služieb*. Dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/RP_25_2021_doplnenie%20riadiaca%20skupina%20KPSS.pdf.

¹⁹ HMBA. 2022. *Riadiaca skupina Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky 2030. (cit.08.03.2022)*. Dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Zoznam%20%C4%8Dlenov_RS.pdf.

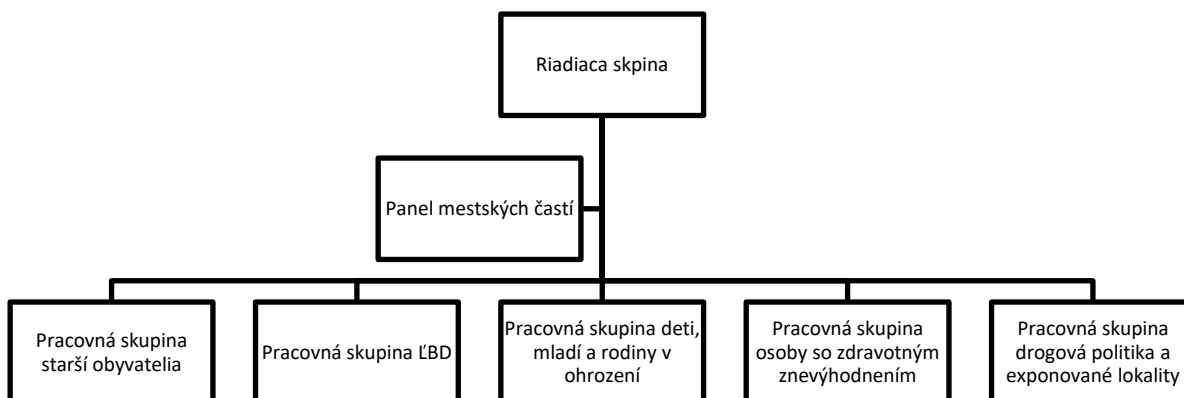
²⁰ HMBA. 2022. *Komunitné plánovanie sociálnych služieb*. Pre prehľad o členoch pracovných skupín pozri dokumenty so zoznamami členov jednotlivých pracovných skupín a panelu MČ. Dostupné z: <https://bratislava.sk/sk/komunitne-planovanie-socialnych-sluzieb>.

²¹ HMBA. 2022. *Zoznam členiek Panelu mestských častí za jednotlivé MČ*. Dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Zoznam%20%C4%8Dlenov_Panel%20M%C4%8C.pdf.

Rokovania orgánov, ako aj členstvo a hlasovanie je určené rokovacím poriadkom.²² Rokovania orgánov KPSS 2030 zaisťovala externá facilitačná firma na zabezpečenie profesionálneho a bezpečného prostredia pre všetkých.²³ Súčasťou procesu je taktiež externá metodička intenzívne konzultujúca nastavenia procesov a výstupov KPSS 2030.

Obr. č. 1. Orgány KPSS 2030.

Napojenie orgánov KPSS na volené orgány mesta je zabezpečené personálnymi a organizačnými prepojeniami. Predsedníčkou RS je námestníčka primátora, ktorá má v gescii sociálnu politiku, podpredsedníčkou RS je členka Komisie sociálnych vecí a rozvoja bývania Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Z organizačného hľadiska sú materiály schválené RS a následne smerujú do volených orgánov mesta na riadne schválenie.

Počas procesu prípravy KPSS 2030 prebiehajú evaluačné (hodnotiace) aktivity zamerané na priebeh plánovania (dotazníky spokojnosti, hĺbkové rozhovory, fókusové skupiny a pod.). Hodnotenie je robené internými kapacitami HMBA. Výstupom hodnotenia má byť hodnotiaci správa s odporúčaniami pre lepšie nastavenie procesov s prípravou komunitného plánovania na úrovni mesta dokončená pred letom 2022.

4.3. Časový harmonogram tvorby KPSS 2030

- **Stretávanie riadiacej skupiny** – od marca 2021.
- **Zahájenie činnosti I. časti pracovných skupín** – od mája 2021.
- **Zahájenie činnosti II. časti pracovných skupín** – od septembra 2021.
- **Príprava analytickej časti KPSS 2030** – od apríla do októbra 2021.
- **Definovanie a schválenie SWOT analýz v PS** – od októbra do novembra 2021.

²² HMBA. 2022. *Rokovací poriadok orgánov Komunitného plánovania sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2030*. Dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Rokovac%C3%AD%20poriadok%20R_S.pdf.

²³ Po stabilizácii komunitného plánovania v Bratislave po mesiaci júni 2022 majú rolu externe zabezpečovaných facilitátorských služieb prevziať interne vyškolení zamestnanci sekcie sociálnych vecí. Takýto postup sa zvolil pre finančnú aj organizačnú udržateľnosť plánovania.

- **Definovanie a schválenie stromu problémov a stromu cieľov v PS** – od októbra do januára 2022.
- **Definovanie a schválenie časti opatrení, merateľných ukazovateľov a ich aktivít a finančných plánov v PS** – od januára do marca 2022.
- **Odovzdanie finálnej analytickej časti KPSS 2030** – február 2022.
- **Zostavenie návrhu KPSS 2030** – marec 2022.
- **Prerokovanie návrhu KPSS v Riadiacej skupine** – apríl 2022.
- **Verejná diskusia** – máj 2022.
- **Prerokovanie v Komisii sociálnych vecí a rozvoja bývania** – máj 2022.
- **Prerokovanie v Mestskej rade** – jún 2022.
- **Prerokovanie v Mestskom zastupiteľstve** – jún 2022.

4.4. Špecifické východiská

- **Integrácia sociálnej politiky**

Ako už bolo konštatované v úvodných kapitolách, KPSS je nástrojom na zabezpečenie dostupnosti SS a plánovanie ich rozvoja na určitom území tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám občanov (napr. Bratislava ako hlavné mesto – drogová scéna a s ňou súvisiace fenomény, stigma a polarizácia problematiky; fragmentácia kompetencií medzi magistrátom a MČ sa premieta do rozdielnej dostupnosti SS pre občana a pod.). **Obyvatel' Bratislavy je rovnako aj obyvateľom MČ, čo v rámci KPSS kladie dôraz na partnerstvo a spoluprácu HMBA a MČ pri príprave a realizácii rozvoja SS na území Bratislavy. Zároveň je treba brať do úvahy, že 65 % obyvateľov HMBA sú rovnako obyvateľmi BSK.**

HMBA sa usiluje o model integrovanej formy pomoci a podpory v oblasti SS prostredníctvom preventívnych, terénnych, ambulantných a pobytových SS so zreteľom na finančnú efektívnosť a udržateľnosť. Nástrojom by mal byť KPSS ako dokument celomestského charakteru (pozri kapitola 1. Úvod a kapitola 2. Komunitné plánovanie SS). K realizácii navrhovaného modelu existuje aj legislatívna podpora v zákone o sociálnych službách (§ 4). Navrhovaný integrovaný model zahŕňa päť princípov:

- Potreba integrácie a prepojenia SS poskytovaných tak, aby bol pre obyvateľov prehľadný, koordinovaný a zrozumiteľný;
- Prístup zameraný na človeka – poskytovanie služieb, ktoré sú zamerané na jednotlivcov, rodiny a komunity;
- Starostlivosť poskytovaná ambulantnou a terénnou formou, teda zameraná na podporu záujemcov a prijímateľov SS v domácom, prirodzenom prostredí;
- Participatívne komunitné plánovanie – vytvorenie spoločného komunitného plánu pre celé územie Bratislavy;
- Súlad s existujúcou legislatívou doplnený o návrh potrebných legislatívnych zmien, ktoré bude potrebné do budúcnosti realizovať pre systémové fungovanie (napr. kompetencie, financovanie a pod...).

Úlohou HMBA v rámci navrhovaného integrovaného prístupu bude:

- Politicky a formálne zabezpečovať procesy KPSS;
- Zabezpečovať predkladanie výstupov z procesu KPSS;
- Zabezpečovať prepojenosť procesov plánovania s ďalším rozhodovaním HMBA;
- Zabezpečiť spoluprácu s MČ a BSK.

- **Udržateľný dialóg v území**

Realitou na Slovensku je, že strategické plány sú často len formalitou – vypracované externe a s minimálnym zapojením ďalších aktérov.²⁴

Snahou komunitného plánovania v Bratislave je, aby komunitné plánovanie bolo kontinuálnym dialógom o tom, aké sú potreby obyvateľov a akým spôsobom majú byť naplnené. To predznamenáva, že práca PS nekončí schválením strategického dokumentu, ale PS sa majú stretávať dlhodobo.

Členovia PS tak majú možnosť sa zapájať do všetkých fáz strategického plánovania – od rozhodovania o strategickom rámci, po vytváranie akčných plánov až po monitorovanie napĺňania cieľov a opatrení. Takéto spojenie dovoľuje viesť transparentný dialóg o najlepšej spoločnej budúcnosti.

Dopad zapojenia väčšieho množstva aktérov do rôznych fáz komunitného plánovania je v posilnení verejnej kontroly nad záväzkami mesta. Rôzni aktéri sú takto informovaní o tom, čo a prečo sa ide presadzovať, aké opatrenia sa darí a nedarí naplňať.

Výzvou na vedenie takéhoto dialógu je zmysluplné zapájanie tých, ktorým sú riešenia sociálnej politiky priamo určené. Kľúčovou skupinou na zapojenie do procesu komunitného plánovania sú tak osoby so skúsenosťou SS, to znamená osoby, ktoré boli v minulosti PSS, aktuálne sú PSS, prípadne sú blízki tých, ktorí SS využívajú.

- **Budovanie kapacít**

Nastavovanie komunitného plánovania ako kontinuálneho dialógu de facto znamená inštitucionalizáciu strategického plánovania na sekcii. Preto bolo pri plánovaní prác na KPSS 2030, tak ako pri predstavách o ďalšom vývoji KPSS 2030 nutné premýšľať o tom, ako nastavovať proces udržateľne, čo je nutné riešiť internými kapacitami, čo externými a kde je potrebné kapacity budovať.

Na SSV boli vyčlenení pracovníci, ktorí sa zamerali na strategické plánovanie, a u vytipovaných odborných zamestnancov sa zvyšovalo ich vzdelávanie v oblasti strategického plánovania.

Stretávanie sa PS bolo zabezpečené externou organizáciou. Externá organizácia zabezpečila online prostredie a facilitáciu, zároveň pomohla naštartovať fungovania PS. Z pohľadu udržateľnosti celého procesu KPSS je však dôležité zabezpečiť, aby po čase bolo možné facilitovať stretnutia z interných kapacít SSV. Preto je časť zamestnancov sekcie preškolených tak, aby v budúcnosti mohli facilitovať PS.

4.5. Zapojenie MČ

Podľa pretrvávajúceho legislatívneho nastavenia majú tak MČ, ako aj HMBA vytvárať vlastné KPSS bez toho, aby bolo jasné, akým spôsobom sa ich strategické plánovanie prepája. Ako je uvedené, túto situáciu prekonáva určenie KPSS HMBA ako dokumentu celomestského charakteru od roku 2023 (pozri kapitola 1. Úvod, kapitola 2. Komunitné plánovanie SS a podkapitola 4.4. Integrácia sociálnej politiky). **Z hľadiska organizácie prác na KPSS 2030 sú MČ súčasťou plánovania v rámci orgánu Panel MČ** (viac v podkapitole 4.2. Orgány KPSS 2030). Panel MČ má k dispozícii podklady

---

²⁴ SGI. 2022. *Participatívna tvorba Komunitného plánu sociálnych služieb*. Dostupné z: https://www.governance.sk/gov_project/komunitne-planovanie/.

z tematických PS, ktoré majú účastníci možnosť pripomenkovať. Tieto podklady majú najmä charakter opatrení a aktivít na strane HMBA.

Okrem takéhoto zapojenia MČ do strategického plánovania sociálnej politiky je snahou zahrnúť do KPSS 2030 aspoň v základnej miere aj KPSS MČ. KPSS MČ sú analyzované v analytickej časti a zároveň sú čiastočne zapracované aj do strategickej časti. Opatrenia a aktivity z platných KPSS MČ sú zaradené na konci tematických kapitol, ako aj do finančných plánov.

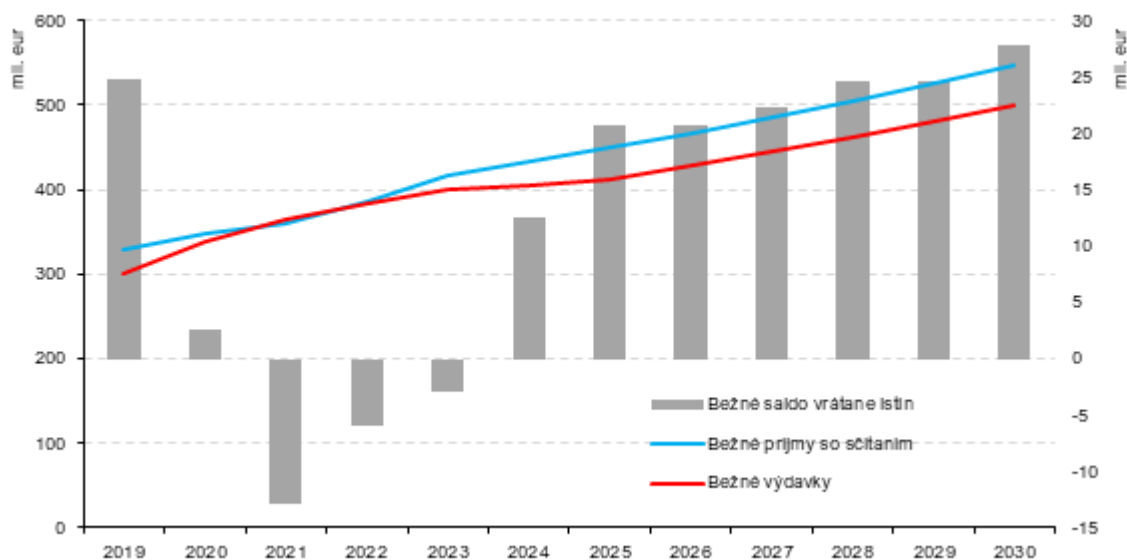
Pri finalizovaní materiálu KPSS 2030 na jar 2022 sú 4 MČ s platnými KPSS v rokoch 2023 – 2030. Ide o MČ Ružinov, Podunajské Biskupice, Karlova Ves a Dúbravka. Nízky počet platných KPSS MČ je spôsobený tromi faktormi:

1. V roku 2021 a 2022 končí platnosť KPSS 9 MČ.
2. 2 MČ nemajú KPSS MČ vypracované.
3. Od 1. 1. 2023 sa mení legislatívny rámec, podľa ktorého KPSS HMBA je dokumentom celomestského charakteru a MČ majú 12 mesiacov na zosúladenie svojich KPSS s KPSS HMBA.²⁵ Časť MČ teda môže čakať na vývoj ďalšej situácie, aby nemuseli vytvoriť vlastné KPSS MČ a následne ho aktualizovať podľa dokumentu celomestského charakteru. Jednoduchšie môže byť vytvárať KPSS MČ už v súlade s dokumentom celomestského charakteru.

4.6. Rozpočtové východiská

Základný rozpočtový rámec pre HMBA do roku 2030 počíta s nárastom bežných príjmov na úroveň 530 mil. eur a bežných výdavkov na 500 mil. eur.

Graf č. 1: Základný scenár bežných príjmov a výdavkov HMBA, bežné saldo na pravej osi (mil. eur).

Pri odhade základného scenára rozpočtu do roku 2030 vychádzame zo skutočného plnenia a čerpania rozpočtu HMBA za roky 2019 – 2021. Prognóza pre roky 2022 – 2025

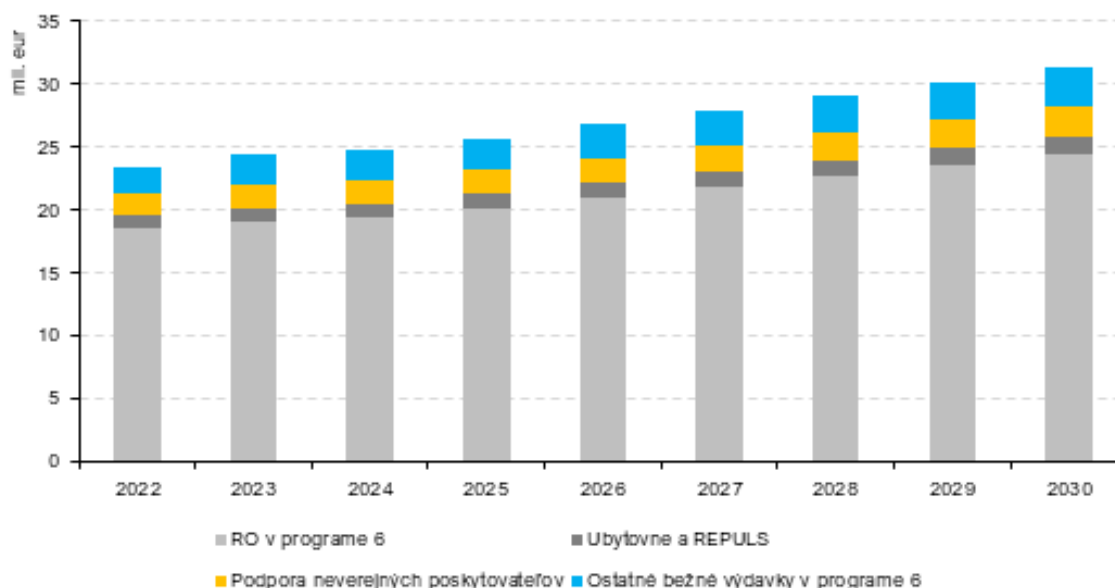
²⁵ HMBA. 2022. *Dodatok č. 21 Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy z 23. septembra 2021.* (podľa 4. Čl. 32b) Dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Dodatok_c_21_Socialne%20veci.pdf.

vychádza z daňových a makroekonomických prognóz MF SR z februára 2022. Prognóza pre roky 2026 – 2030 je zjednodušená a počíta s konštantným 4% rastom bežných príjmov aj výdavkov (2 % predstavujú infláciu a 2 % predstavujú reálny rast HDP).

Od roku 2023 je v príjmoch HMBA zahrnutý aj očakávaný dopad nového sčítania obyvateľov z roku 2021 na výnos z podielovej dane. V roku 2023 predstavuje tento dopad zvýšenie o 12,1 mil. eur, ďalšie roky rastie spolu s pôvodne očakávaným rastom podielovej dane.

Pre program 6 (sociálna starostlivosť) očakávame základný scenár objemu výdavkov na úrovni 48 mil. eur do roku 2030, RO (ZPS) budú tvoriť ďalších 172 mil. eur.

Graf č. 2: Základný scenár rozpočtu BV programu 6 (v mil. eur).

Z BV úradu bude 22 mil. eur tvoriť voliteľné BV, ostatné budú smerovať k financovaniu NePoSS (17 mil. eur) a prevádzke ubytovní (10 mil. eur).

Rast BV zohľadňuje v rokoch 2022 – 2025 očakávaný rast miezd vo verejnej správe a mieru inflácie a s tým spojené zmeny v cenách služieb a tovarov. Od roku 2026 počítame s ročným rastom na úrovni 4 %.

4.7. Poznámky k finančnému plánovaniu

- **Finančný plán KPSS predstavuje výdavky potrebné na naplnenie potrieb na území mesta.** Výdavky sú počítané tak, aby boli realistické s ohľadom na aktuálne rozpočtové možnosti mesta a realizovateľné s ohľadom na kapacity nositeľov opatrení a aktivít.
- **Opatrenia v KPSS 2030 sú rozdelené do troch stupňov prioritizácie – vysokej, strednej a nízkej úrovne.** Vysoká priorita bola pridelená opatreniam zásadných pre funkčnosť siete SS. Naproti tomu nízky stupeň priority bol pridelený opatreniam, aké by bolo vhodné mať, avšak nemajú natoľko zásadný dopad na sieť SS. V strategickej časti je vyznačená úroveň prioritizácie

pre každé opatrenie a na konci kapitoly sú finančné alokácie podľa stupňa priority. Vysoká priorita znamená, že opatrenie je zásadné pre funkčnosť siete SS.

- **Strategický rámec KPSS sa opiera o aktivity plánované pre rozvoj.** Z toho dôvodu nie sú do finančného plánu KPSS zaradené aktivity naviazané na chod SSV, rozpočtových organizácií, alebo vyplácanie príspevkov v rozsahu svojej pôsobnosti. Konkrétne ide o príspevok zabezpečujúci dostupnosť SS pre žiadateľa (FO), ktorá je odkázaná na SS za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. (napr. § 77), alebo o finančné príspevky na prevádzku podľa § 75 zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. (napr. pre TSSKI, nízkoprahové denné centrá).
- **Zo 48 miliónov eur BV pre príslušný program podľa rozpočtového rámca sa na obdobie 2023 – 2030 vypočítal odhad, koľko z týchto zdrojov je disponibilných na rozvoj, a teda na opatrenia KPSS 2030.** Volných zdrojov na rozvoj je približne 23,2 miliónov eur. V porovnaní s rozpočtovými východiskami KPSS 2030 chýba na realizáciu opatrení najvyššej priority 2,1 milióna eur ročne BV. Pre realizovanie priorít najvyššej a strednej priority chýba 3,2 milióna eur ročne BV.
- **Finančný plán KPSS 2030 v nedostatočnej miere zohľadňuje finančné podieľanie sa na riešení sociálnych potrieb mesta inými subjektami.** Tento aspekt finančného plánu bude v budúcnosti posilňovaný i realizovaním a implementáciou integračného modelu popísaného vyššie, kde budú vytvorené pravidlá a podmienky spolupráce.
- **Výdavky MČ sú do finančného plánu zapojené iba obmedzene.** Do finančného plánu sa započítavali výdavky iba tých MČ, ktoré majú platný strategický dokument v období 2023 – 2030.²⁶ Tieto výdavky sú započítané na úrovni strategických cieľov (pozri podkapitola 4.5. Zapojenie MČ). Započítavali sa ako celkové sumy výdavkov MČ bez ohľadu na to, či ide o BV, alebo kapitálové, alebo či je suma hradená čiastočne, alebo plne z externých zdrojov. K takémuto postupu sa dospelo, keďže u časti KPSS MČ sa nedali tieto sumy rozlišovať. Integrácia komunitného plánovania a harmonizácia KPSS MČ a KPSS HMBA má priniesť aj možnosť mapovať a analyzovať takéto druhy finančných plánov.
- **Pri plánovaní výdavkov KPSS 2030 sa nebrala do úvahy inflácia.**

4.8. KPSS a ostatné strategické dokumenty

KPSS ako strategický dokument v oblasti SS na území obce (pozri kapitola 2. Komunitné plánovanie SS) vychádza z ostatných strategických dokumentov na štátnej a medzinárodnej úrovni (Národné priority SS, Konceptcia rozvoja SS v kompetencii BSK, Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a pod.).

---

²⁶ MČ Ružinov, 2022. Dostupné z: <https://www.ruzinov.sk/data/MediaLibrary/2/26596/komunitny-plan-socialnych-sluzieb.pdf>, MČ Podunajské Biskupice, 2022. Dostupné z: <https://www.obce-epro.sk/files/documents/komunitny-plan-socialnych-sluzieb-podunajske-biskupice-3.pdf>, MČ Karlova Ves, 2022. Dostupné z: <https://www.karlovaves.sk/zverejnovanie/strategicke-dokumenty/komunitny-plan/>, MČ Dúbravka, 2022. Dostupné z: <https://www.dubravka.sk/files/documents/samosprava/komunitny-plan/komunitny-plan-2022-2026-final.pdf>.

KPSS Bratislavy zároveň môže ovplyvňovať aj iné strategické dokumenty nad rámec KPSS MČ. V dialógu v PS sa objavuje potreba realizovať opatrenia, aké nespádajú priamo do oblasti SS, avšak sú v kompetencii mesta. Opatrenia môžu byť zaradené do ostatných vecne príslušných strategických dokumentov mesta (napríklad Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Konceptie bytovej politiky alebo Konceptíí kultúrnej politiky). V tomto kontexte sa javí ako najkľúčovejšie prepojenie sociálnej a bytovej politiky mesta.

4.9. Realizácia KPSS 2030 a plán hodnotenia

Po schválení strategického rámca KPSS 2030 v MsZ dochádza k jeho zverejneniu a implementácii. **V rámci implementácie KPSS sa navrhujú akčné (realizačné) plány na príslušný rok s prepojením na programové rozpočty a disponibilné zdroje z vyhlásených výziev, grantov a pod.** Akčný plán podlieha schváleniu v MsZ, pričom plánované aktivity a opatrenia majú byť kryté programovým rozpočtom. Z toho dôvodu dochádza k schvaľovaniu v rámci programového rozpočtu.

Na overenie toho, ako sa KPSS implementuje, dochádza k evaluácii (hodnoteniu). Podkladom pre hodnotenie je monitoring, v ktorom sa zbierajú informácie o realizovaných aktivitách a výstupoch. V rámci evaluácie na základe získaných informácií z monitoringu sa vyhodnotí, či sa dosiahli očakávané výstupy, resp. dopady, či môžeme kvalitu výstupov zlepšiť. Monitoring a evaluácia môže prebiehať počas každej fázy procesu (pozri podkapitola 4.2 Orgány KPSS, kde sa zmieňujú evaluačné (hodnotiace) aktivity, aké prebiehajú už od začiatku tvorby KPSS 2030).

Základným nástrojom na monitorovanie KPSS sú monitorovacie správy KPSS predkladané každoročne MsZ. Na základe monitorovacích správ sa realizuje aj aktualizácia KPSS. Aktualizácia reaguje na to, či sú navrhované ciele vzhľadom na zmenu podmienok aktuálne, či nedošlo k výrazným zmenám vo vzťahu k prioritám a pod.

4.10. Vývoj v oblasti zisťovania potrieb a koordinovania podpory pre cudzincov a etnické menšiny

Jednou z oblastí revízie KPSS 2020 – 2021 bola transformácia strategického cieľa o informovanosti a publicite na cieľ zameraný na posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov v rámci komunitného plánovania. Tento cieľ vytváral cestovnú mapu na spracovanie KPSS 2030. Jedno z opatrení strategického cieľa sa zameriavalo na zisťovanie potrieb a koordinovanie podpory pre cudzincov a etnické menšiny. Oblasť cudzincov a etnických menšín nepatrí do tradičných oblastí sociálnej politiky na Slovensku, ale mesto vnímalo potrebu jej riešenia. Cieľom opatrenia bolo pridať túto novú tému do sociálnej politiky mesta. Opatrenie zahŕňalo aktivity na zriadenie príslušnej pracovnej skupiny KPSS a rozdeľovanie finančných prostriedkov pomocou grantov. Revidovaný KPSS 2020 – 2021 bol schválený 28. 5. 2020.

Aktivity spojené s verejným obstarávaním dodávateľa na analytickú časť prebiehali od novembra 2020 do apríla 2021. V zadávacej dokumentácii bola medzi oblasťami analýzy uvedená aj oblasť cudzincov a etnických menšín. Analytická časť teda obsahuje aj tému cudzincov a etnických menšín.

Ekonomické a sociálne dopady pandémie si vyžiadali škrtý v plánovaných opatreniach KPSS 2020 – 2021. Jedným z opatrení, z ktorých sa upustilo, bolo naštartovanie systematickej podpory pre cudzincov a etnické menšiny v rámci

sociálnej politiky mesta. Oblasť cudzincov mala byť riešená na celomagistrátnej úrovni. Tento krok bol popísaný v Monitorovacej správe KPSS 2020 – 2021 za rok 2020, čo bolo prerokované v MsZ 23. 9. 2021. K prerokovaniu správy v MsZ došlo teda už v situácii, keď dodávateľ pracoval na téme cudzincov v analytickej časti KPSS 2030. Analytická časť mala poskytnúť poznatky, ktoré sa dajú implementovať aj bez naštartovania novej oblasti podpory v rámci sociálnej politiky mesta (fungovanie existujúcich sociálnych služieb tak, aby brali do úvahy potreby etnických menšín, prístupnosť nástrojov pomoci aj pre cudzincov apod.).

Táto trajektória sa zásadne zmenila vojenským útokom na susediacu Ukrajinu vo februári 2022. Bezprecedentný pohyb ľudí na úteku si vyžiadala rýchle riešenia v oblasti zisťovania a napĺňania potrieb časti cudzincov. Očakáva sa, že téma integrácie ľudí na úteku si bude vyžadovať nielen krízové riešenia, ale tiež minimálne tie stredne dlhodobé. Fáza spracovania dokumentu KPSS 2030 už nedovoľovala vytvorenie samostatnej kapitoly strategického dokumentu zameranej na oblasť cudzincov, miesto toho sa kapacity gestora KPSS presúvali na vytváranie krízových riešení (pozri kapitola 4.3. Časový harmonogram tvorby KPSS 2030). **Pri spracovávaní akčných plánov KPSS 2030 sa však očakáva aj spracovanie akčných plánov pre tému cudzincov.**

4.11. Budúcnosť komunitného plánovania v Bratislave

Z hľadiska budúcnosti komunitného plánovania je kľúčové pokračovať v integrácii plánovania SS na území mesta (pozri podkapitola 4.4. Špecifické východiská o integrácii). Očakáva sa, že v roku 2023 bude schválený KPSS HMBA ako dokument celomestského charakteru (pozri podkapitola 4.5. Zapojenie MČ). V reakcii na to sa očakáva intenzívnejšia spolupráca s MČ. Spolupráca má spočívať v nastavení spoločných cieľov dokumentu celomestského charakteru, ale tiež v nastavení spôsobu zapracovania spoločných cieľov do KPSS MČ a vyhodnocovania, nakoľko sa HMBA a MČ darí dosahovať tieto ciele.

HMBA v tomto procese má napĺňať svoju koordinačnú a metodickú rolu v komunitnom plánovaní na území mesta. Súčasťou napĺňania tejto role je aj vznik Metodiky komunitného plánovania v Bratislave. Metodika má byť dokumentom zachytávajúcim skúsenosti HMBA a MČ s komunitným plánovaním.

Spolupráca HMBA a MČ má brať do úvahy rôznosť MČ. Najmä pre MČ menšej a strednej veľkosti by sa mohlo komunitné plánovanie zjednodušiť. MČ majú k dispozícii analytickú časť KPSS, ktorú môžu plne využiť. Zároveň majú mať MČ k dispozícii návodné a využiteľné materiály pre vytvorenie a vyhodnocovanie strategickej časti podľa platnej legislatívy.

Tak ako obyvatelia MČ sú nevyhnutne obyvateľmi HMBA, tak sú nevyhnutne obyvateľmi HMBA aj BSK. Až 65 % obyvateľov BSK je obyvateľmi HMBA a MČ.

Budúcnosť komunitného plánovania sa nemá diať pre proces samotný. Komunitné plánovanie má prispieť k zvýšeniu kvality života občanov žijúcich na území hlavného mesta.

5. Strategická časť

5.1. Všeobecné témy spojené s rozvojom SS

OBSAH PODKAPITOLY

STRATEGICKÝ CIEĽ 1	POSILNENIE SPOLUPRÁCE NA RIEŠENÍ POTRIEB OBYVATEĽOV
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.1	VÝKON SOCIÁLNEJ POLITIKY NA ZÁKLADE DÁT A STRATEGICKÉHO PLÁNOVANIA SS.....25
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.2	PODPORA INTEGRÁCIE SOCIÁLNEJ POLITIKY NA ÚROVNI MESTA.....27
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.3	PODPORA INFORMOVANOSTI V OBLASTI SOCIÁLNYCH POLITÍK.....29

STRATEGICKÝ CIEĽ 1	POSILNENIE SPOLUPRÁCE NA RIEŠENÍ POTRIEB OBYVATEĽOV²⁷
---------------------------	---

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.1	VÝKON SOCIÁLNEJ POLITIKY NA ZÁKLADE DÁT A STRATEGICKÉHO PLÁNOVANIA SS
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Komunitné plánovanie je dialógom na území hlavného mesta o potrebnosti SS. O potrebnosti SS sa má rozhodovať na základe dát a strategického plánovania. Verejná kontrola je posilnená cez participatívny element a efektívnosť cez zapájanie najdôležitejších partnerov v SS na území. Implementácia a riadenie KPSS má prispievať k praktickému naplneniu zámerov KPSS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprehľadniť naplnenie potrieb obyvateľov; • podporiť vznik potrebných SS a sociálnej pomoci v mieste, kde vzniká potreba; • zefektívniť vynakladania verejných financií cez zdieľanie služieb; • viesť odborný dialóg o najlepšom rozdelení kompetencií na naplnenie záujmov občanov.

OPATRENIE 1.1.1	Implementácia KPSS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	KPSS 2020 – 2021 obsahovalo zámer zisťovať potreby a koordinovať podporu pre deväť oblastí sociálnej politiky vrátane rodovej rovnosti alebo cudzincov a etnických menšín. Pri tvorbe KPSS 2030 sa z kapacitných dôvodov pracovalo iba s piatimi oblasťami a nepristúpilo sa k realizovaniu aktivít

²⁷ Znenie podkladov z pracovnej skupiny na zostavenie strategickkej časti: kompletne realizačné tabuľky (dostupné z: <https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Realiza%C4%8Dn%C3%A9%20tabuľky%20prierez.pdf>).

	<p>spojených s externými odborníkmi venujúcimi sa sociálnej politike nad rámec členov pracovných skupín. Ambíciou je do roku 2030 nielen udržať existujúcich päť PS, ale rozšíriť oblasti sociálnej politiky, kde pôsobí HMBA.</p> <p>Spustenie ďalších PS sa očakáva pri aktualizácii KPSS cez spracovávanie akčných plánov. S ohľadom na prebiehajúci vojnový konflikt v susednom štáte a veľký počet utečencov sa očakáva najmä zisťovanie potrieb a plánovanie podpory špeciálne pre oblasť cudzincov.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	<p>972,- € (školenia zamerané na facilitáciu) (HMBA)</p> <p>2 000,- € (grafická úprava zásad) (HMBA)</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 1.1.2	Špeciálna podpora pre zapájanie ľudí so skúsenosťou SS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Medzi globálne trendy v tvorbe politík patrí presadzovanie, aby do tvorby a vyhodnocovania sociálnych politík patrili rôzne skupiny obyvateľov, napríklad aj osoby so skúsenosťou SS. Tento trend je čiastočne podporený legislatívou pre komunitné plánovanie zahrňujúcou povinnosť, aby bol KPSS tvorený s PSS.</p> <p>Jednou z najohrozenejších skupín sú však osoby prepadávajúce sieťou sociálnej pomoci, a teda takí, ktorí nie sú PSS, ale SS potrebujú.</p> <p>HMBA chce byť inovátorom v tvorbe sociálnych politík cez pilotovanie a inštitucionalizáciu programu zapájania osôb so skúsenosťou SS. Tvorba programu sa má opierať o skúsenosti s obdobným programom realizovaným pre oblasť bytovej politiky Platformou pro sociální bydlení.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	<p>15 000,- € (malé granty na podporu organizovania sa) (HMBA)</p> <p>8 294,- € (mzdové náklady na koordináciu) (HMBA)</p> <p>2 500,- € (vytvorenie metodiky v easy to read formáte) (HMBA)</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	nízka priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.2	PODPORA INTEGRÁCIE SOCIÁLNEJ POLITIKY NA ÚROVNI MESTA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Každý z obyvateľov HMBA je zároveň aj obyvateľom MČ, pričom obyvatelia HMBA tvoria väčšinu obyvateľov BSK. Fragmentácia sociálnej politiky v Bratislave spôsobuje, že každý zo subjektov tvorí a plánuje sociálnu politiku samostatne bez prepojenia na ostatných. Na problém fragmentácie v Bratislave v minulosti upozornili nielen štátne, ale aj medzinárodné inštitúcie. Dopad existujúceho stavu prispieva k neefektívnemu a nerovnému riešeniu potrieb obyvateľov. Plánovanie sociálnej politiky v Bratislave je roztrieštené medzi MČ, HMBA a BSK. S ohľadom na kompetenčné nastavenie vzťahov medzi MČ aj HMBA je kľúčové toto nastavenie. HMBA dodatkom k Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 21 z 23. 9. 2021 schválilo spracovávanie KPSS ako dokumentu celomestského charakteru a potvrdilo rolu HMBA ako koordinačného a metodického orgánu. Implementácia KPSS do roku 2030 má byť ovplyvnená najmä tým, že Bratislava má podľa Štatútu od roku 2023 prevziať metodickú a koordinačnú rolu vo vzťahu k MČ. Táto rola má byť naplnená vytvorením metodiky komunitného plánovania na území mesta. Metodika má byť „živým“ dokumentom zaznamenávajúcim skúsenosti mesta s komunitným plánovaním. Časť z metodiky má byť pretavená do zásad komunitného plánovania vytvárajúceho legislatívne zázemie pre koordináciu komunitného plánovania MČ a HMBA.</p>
OPATRENIE 1.2.1	Realizovať metodické a informačné stretnutia s MČ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>MČ a HMBA majú mnohé kompetencie v SS, ktoré sa prekrývajú alebo na seba priamo nadväzujú. MČ, tak ako HMBA poskytuje základné sociálne poradenstvo. Preto je dôležité, aby aktivity HMBA a MČ boli zladené a všetky subjekty boli o svojich aktivitách navzájom informované.</p> <p>Za posledné roky vznikla tradícia stretnutí MČ a HMBA, kde sa prezentovali aktuality v sociálnej politike a bol tiež priestor na konkrétnu obsahovú tému. Tieto stretnutia sú mimoriadne dôležité v čase očakávaných legislatívnych zmien v sociálnych veciach, či už na úrovni mesta, alebo štátu.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	5 184,- € (náklady na externých lektorov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 1.2.2	Integrovať plánovanie SS na území mesta
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Na to, aby mohlo byť komunitné plánovanie SS integrované a mohlo prispievať k efektívnejším riešeniam sociálnych politík, je nutná metodická podpora HMBA a MČ. Táto metodická podpora má prispieť k riešeniu praktických problémov pri integrácii, ale tiež k formulovaniu a schváleniu zásad komunitného plánovania v Bratislave.</p> <p>Schválenie zásad komunitného plánovania bude reflektovať rozšírenie a konkretizovanie existujúceho legislatívneho stavu. Podľa aktuálneho usmernenia Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy má HMBA metodicky viesť a koordinovať komunitné plánovanie. Zásady komunitného plánovania budú vychádzať z aplikačnej praxe spoločného plánovania a hodnotenia skúseností plánovania.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	<p>6 000,- € (grafické spracovanie dokumentu) (HMBA)</p> <p>2 500,- € (iné BV spojené s aktivitami, napr. reprezentácia, tlačoviny) (HMBA)</p> <p>38 880,- € (metodická podpora) (HMBA)</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.3	PODPORA INFORMOVANOSTI V OBLASTI SOCIÁLNYCH POLITÍK
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Podľa analytickej časti KPSS je informovanosť o dostupných sociálnych a nadväzujúcich službách, ako aj ďalších informáciách dôležitá pre všetky cieľové skupiny. Zistenia odzrkadľujú potreby informovanosti, ktoré požadujú, aby sa HMBA sústredilo na rôznu škálu informovania podľa cieľových skupín. Preto je časť informačných aktivít (napr. Centrum prvého kontaktu, osvetové aktivity atď.) v nadchádzajúcich kapitolách zahrnutá v rôznych strategických cieľoch. V danom ŠC sa nachádzajú iba tie aktivity, ktoré pretínajú veľmi rôzne cieľové skupiny.

OPATRENIE 1.3.1	Vytvoriť katalóg SS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	HMBA v spolupráci s ostatnými organizáciami spracuje Katalóg SS na území mesta. Katalóg SS umožňuje vyhľadávanie informácií podľa mnohých kritérií, napr. cieľová skupina, geografická blízkosť zariadenia, kľúčové slová... Katalóg má byť vydaný ako publikácia aj fungovať ako online nástroj pre vyhľadávanie vhodnej služby. Obe verzie sa majú pravidelne aktualizovať. Katalóg sa má distribuovať do informačných (klientskych) centier, na verejne prístupné miesta v meste (zdravotnícke zariadenia, poskytovateľom SS, ...).
FINANČNÉ ZDROJE	25 000,- € (grafické spracovanie, tlačoviny) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 1.3.2	Vytvoriť samostatný web o sociálnej pomoci
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Vytvorenie samostatného webu o sociálnej pomoci je odporúčané ako jeden z nástrojov na podporu informovanosti podľa zistení analytickej časti KPSS. Vytvorenie samostatného webu o sociálnej pomoci v meste pomôže občanovi zorientovať sa v spleti fragmentovanej sociálnej politiky.
FINANČNÉ ZDROJE	30 000,- € (odhad sumy – verejné obstarávanie na web) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	nízka priorita

OPATRENIE 1.3.3	Informovať o aktualitách v sociálnej politike mesta
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Kľúčové je informovať o aktualitách v sociálnej politike mesta pomocou rôznych nástrojov tak, aby zasiahla čo najširší okruh obyvateľov. Tieto nástroje sú identifikované na ťažiskové využívanie HMBA a MČ: <ul style="list-style-type: none"> nových unikátnych nástrojov zameraných na sociálne veci (sociálne siete SSV a ich organizácií),

	<ul style="list-style-type: none"> • existujúcich štandardných nástrojov mesta a MČ (webstránky HMBA a MČ, obecné noviny HMBA a MČ a pod.), • ovplyvňovanie mediálneho diskurzu cez workshopy či iné intervencie.
FINANČNÉ ZDROJE	500,- € (workshop zameraný na mediálne pokrytie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 1.3.4	Vytvoriť mapu bezbariérovej prístupnosti
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Mapa zvýši dostupnosť pomoci a služieb mesta pre širokú skupinu obyvateľov a návštevníkov mesta, najmä pre starších obyvateľov, OZZ (v počte vyše 25 000), ich rodinných či profesionálnych opatrovateľov a rodiny s deťmi. Poskytne im chýbajúce údaje o prístupnosti služieb, objektoch a priestoroch mesta zrozumiteľným a komplexným spôsobom. Tie sú spolu s debarierizáciou základom pre zvýšenie ich účasti na spoločenskom živote a inklúzii.
FINANČNÉ ZDROJE	53 200,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

KPSS MČ

MČ DÚBRAVKA	
MČ DÚBRAVKA	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	DOSTUPNOSŤ AKTUÁLNYCH INFORMÁCIÍ O VÝVOJI A PONUKE SS
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Informovať obyvateľov MČ Bratislava-Dúbravka o existujúcej ponuke SS a ich ďalšom vývoji.

OPATRENIE	VYTVORIŤ PREHLADNÝ MATERIÁL O PONUKE SS V MČ BRATISLAVA-DÚBRAVKA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na poskytovanie informácií o vývoji a trendoch SS a foriem sociálnej pomoci v MČ a možnostiach zapájania do plánovania rozvoja SS.
FINANČNÉ ZDROJE	1 000,- €/rok 5 000,- €/5 rokov

OPATRENIE	INFORMOVAŤ VEREJNOSŤ A ZAPÁJAŤ JU DO PLÁNOVANIA ROZVOJA SS.
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu OZZ a ich aktívne zapájanie do života v komunite.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ROZVOJ SPOLUPRÁCE S PARTNERSKÝMI ORGANIZÁCIAMI V OBLASTI SS
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Systematický rozvoj spolupráce MČ s partnerskými organizáciami pôsobiacimi v oblasti SS a v oblasti prevencie na území MČ Bratislava-Dúbravka.

OPATRENIE	VYTVORIŤ STABILNÚ SIŤ SPOLUPRÁCE NA PODPORU OBYVATEĽOV MČ V NEPRIAZNIVÝCH SOCIÁLNYCH SITUÁCIÁCH
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Systematicky rozvíjať spoluprácu mesta s partnerskými organizáciami a spoločne hľadať optimálne riešenia nepriaznivých sociálnych situácií.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

MČ KARLOVA VES

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ROZVOJ SPOLUPRÁCE S MAGISTRÁTOM HMBA, MČ BRATISLAVY, BSK A NEVEREJNÝM SEKTOROM
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Zámerom je zabezpečiť dostupné SS a pomoc pre obyvateľov MČ Bratislava-Karlova Ves a prepojenie na územie HMBA, príp. BSK. Pre efektívny rozvoj SS v Karlovej Vsi ako jednej z MČ Bratislavy je veľmi dôležitá spolupráca najmä s Magistrátom HMBA a tiež s BSK. Týka sa to najmä SS, ktoré nie sú v zmysle Štatútu HMBA v kompetencii MČ Bratislava-Karlova Ves, a tiež verejných a NePoSS, charitatívnych a cirkevných organizácií, ktoré sídlia alebo pôsobia v Bratislave, mimo územia Karlovej Vsi. Rovnako dôležitá je vzájomná spolupráca MČ v Bratislave a tiež s Magistrátom HMBA v oblasti plánovania, financovania a zabezpečenia poskytovania SS, ako aj výmeny informácií, poradenstva, príkladov dobrej praxe, usmernení v prípade legislatívnych zmien, vzdelávania a partnerskej spolupráce. Nie menej dôležitá je sociálna pomoc, KI a poradenstvo poskytované obyvateľom a deťom s obvyklým alebo prechodným pobytom na území MČ Bratislava-Karlova Ves, ktorých trvalý pobyt je v inej MČ Bratislavy alebo inej obci (vrátane cudzincov).</p> <p>Cieľová skupina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obyvatelia Karlovej Vsi odkázaní na SS a pomoc obce, • MČ Bratislava-Karlova Ves, • OSV, • PoSS a NePoSS.

OPATRENIE	SPOLUPRÁCA HMBA, MČ BRATISLAVY A BSK PRE ÚČELY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA A ROZVOJA SS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ

FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ
------------------------	---------------------

OPATRENIE	SPOLUPRÁCA S POSS A NEPOSS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PUBLICITA A INFORMOVANOSŤ VEREJNOSTI O SS
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Naším cieľom je zabezpečenie informovanosti verejnosti, obyvateľov Karlovej Vsi, o dostupných SS, o verejných PoSS a NePoSS na území Karlovej Vsi a HMBA, o komunitnom plánovaní SS v MČ Bratislava-Karlova Ves, o pripravovaných VZN, rozvojových projektoch a zámeroch v oblasti sociálnej starostlivosti a pomoci. Prostredníctvom Karloveských novín, Facebooku a Instagramu chceme zabezpečiť včasnú informovanosť občanov o zmenách v poskytovaní a zabezpečovaní sociálnej starostlivosti a prostredníctvom médií spätnú väzbu a názor občanov pri zavedení novej SS, alebo pri príprave strategického programového dokumentu, ktorý je súčasťou komunálnej sociálnej politiky MČ. Naším zámerom je informovať mladých ľudí – Karlovešťanov a zapojiť ich do komunitného plánovania SS. Práve mladí ľudia prostredníctvom výskumu Nadácie pre deti Slovenska (r. 2019) prejavili dôrazný záujem a vôľu participovať a aktívne sa zúčastňovať na tvorbe komunitných programov a projektov, ktoré majú vplyv na kvalitu života nielen mladých ľudí, ale všetkých sociálnych a vekových skupín obyvateľov Karlovej Vsi.</p> <p>Cieľová skupina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obyvatelia Karlovej Vsi, • mladí ľudia Karlovešťania (osobitne).

OPATRENIA	<ul style="list-style-type: none"> • PRAVIDELNÉ INFORMOVANIE VEREJNOSTI O PRIPRAVOVANÝCH ZMENÁCH A VZN V OBLASTI POSKYTOVANIA SS A POMOCI ZABEZPEČOVANÝMI OSV MÚ MČ BRATISLAVA-KARLOVA VES; • INFORMOVANIE VEREJNOSTI O PRIPRAVOVANÝCH PROGRAMOCH A STRATEGICKÝCH DOKUMENTOCH V SOCIÁLNEJ OBLASTI; • VYTVORENIE OSOBITNÉHO PRIESTORU PRE KARLOVEŠŤANOV S MOŽNOSŤOU VSTUPU DO PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA SS V KARLOVEJ VSI, OSOBITNE DO CIEĽOV A OPATRENÍ TÝKAJÚCICH SA MLADÝCH ĽUDÍ A MLADÝCH RODÍN;
------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • VYTVORENIE INFORMAČNEJ BROŽÚRKY O SS A POSS NA ÚZEMÍ KARLOVEJ VSI – TZV. „SPRIEVODCU“ VRÁTANE ODKAZOV NA INFORMAČNÉ PORTÁLY A REGISTRE MAGISTRÁTU HMBA, BSK A MPSVAR SR. SÚČASNE ZABEZPEČENIE DISTRIBÚCIE „SPRIEVODCU“ NA VHODNÉ KONTAKTNÉ A FREKVENTOVANÉ MIESTA, KTORÉ NAVŠTEVUJE VEREJNOSŤ; • VYTVORENIE MAPY SS A SLUŽIEB KOMUNITNÉHO CHARAKTERU NA ÚZEMÍ MČ BRATISLAVA-KARLOVA VES.
--	---

STRATEGICKÝ CIEĽ Č. 1	Suma
Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov	190 030,- €

ŠC 1.1		28 766,-€
Výkon sociálnej politiky na základe dát a strategického plánovania	celkom	
O 1.1.1	celkom	2 972,-€
Implementácia komunitného plánovania SS	<i>z toho</i> BV: HMBA	2 972,-€
O 1.1.2	celkom	25 794,-€
Špeciálna podpora pre zapájanie ľudí so skúsenosťou SS do tvorby sociálnej politiky	<i>z toho</i> BV: HMBA	25 794,-€

ŠC 1.2		52 564,-€
Podpora integrácie sociálnej politiky na úrovni mesta	celkom	
O 1.2.1	celkom	5 184,-€
Realizovať metodické a informačné stretnutia s MČ	<i>z toho</i> BV: HMBA	5 184,-€
O 1.2.2	celkom	47 380,-€
Integrovať plánovanie SS na území mesta	<i>z toho</i> BV: HMBA	47 380,-€

ŠC 1.3		108 700,-€
Podpora informovanosti v oblasti sociálnych politík	celkom	
O 1.3.1	celkom	25 000,-€
Vytvoriť katalóg SS	<i>z toho</i> BV: HMBA	25 000,-€

O 1.3.2 Vytvoriť samostatný web o sociálnej pomoci	celkom		30 000,-€
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	30 000,-€
O 1.3.3 Informovať o aktuálnych novinkách v sociálnej politike mesta	celkom		500,-€
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	500,-€
O 1.3.4 Vytvoriť mapu bezbariérovej prístupnosti	celkom		53 200,-€
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	53 200,-€
SC 1	MČ	celkom	23 000,-€
	<i>z toho</i>	Karlova Ves	18 000,-€
		Dúbravka	5 000,-€

5.2. Oblasť starších obyvateľov

OBSAH PODKAPITOLY

STRATEGICKÝ CIEĽ 2	DÔSTOJNÝ, BEZPEČNÝ A ČO NAJSAMOSTATNEJŠÍ ŽIVOT STARŠÍCH OBYVATEĽOV PODPorenÝ DOSTUPNOU SIEŤOU SS
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.1	SKVALITNIŤ SYSTÉM PODPORY A PREVENČIE OSAMELOSTI, VYLÚČENIA A PREDČASNEJ ODKÁZANOSTI.....35
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.2	ZDOSTUPNIŤ MOŽNOSTI STARNÚŤ V DOMÁCOM PROSTREDÍ.....41
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.3	ZABEZPEČENIE DOSTUPNEJ A NA SEBA NADVÄZUJÚCEJ SIETE TERÉNNYCH A AMBULANTNÝCH SS.....44
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.4	PODPORIŤ VZNIK NÍZKOKAPACITNÝCH POBYTOVÝCH SLUŽIEB.....46
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.5	ZEFEKTÍVNIŤ FUNGOVANIE A ZVYŠOVAŤ KVALITU EXISTUJÚCICH POBYTOVÝCH SS V ZARIADENIACH PRE SENIOROV A ZARIADENIACH OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY V SPRÁVE HMBA.....48
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.6	PODPOROVAŤ ROZVOJ PERSONÁLNYCH KAPACÍT V ZPS A ZOS V ZRIADOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI MESTA.....54

STRATEGICKÝ CIEĽ 2	DÔSTOJNÝ, BEZPEČNÝ A ČO NAJSAMOSTATNEJŠÍ ŽIVOT STARŠÍCH OBYVATEĽOV PODPorenÝ DOSTUPNOU SIEŤOU SS²⁸
---------------------------	--

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.1	SKVALITNIŤ SYSTÉM PODPORY A PREVENČIE OSAMELOSTI, VYLÚČENIA A PREDČASNEJ ODKÁZANOSTI
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Jedným zo spôsobov podpory starších obyvateľov je tvorba politik aktívneho starnutia, ktorá je predmetom viacerých strategických dokumentov. Na štátnej úrovni ide najmä o NPAS 2021 – 2030, na lokálnej úrovni PAS HMBA SR 2014 – 2020. Ako vyplýva aj z NPAS, významným faktorom podmieňujúcim predpoklady pre aktívne a úspešné starnutie je intenzita osobných kontaktov starších ľudí. Zo Stratégie dlhodobej starostlivosti SR vyplýva, že odkázanosť obyvateľov na SS sa kontinuálne zvyšuje.

²⁸ Znenie podkladov z pracovnej skupiny na zostavenie strategickkej časti: SWOT analýza (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/SWOT_PS%20star%C5%A1%C3%AD%20obyvatelia_29092021.pdf), strom problémov a strom cieľov (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Strom%20probl%C3%A9mov%20a%20cie%C4%BEov%20KPSS_PS%20star%C5%A1%C3%AD%20obyvatelia.pdf) a kompletne realizačné tabuľky (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Realiza%C4%8Dn%C3%A9%20tabu%C4%BEky%20KPSS_PS%20star%C5%A1%C3%AD%20obyvatelia.pdf).

	Keď prostredníctvom opatrení v rámci tohto cieľa skvalitníme systém podpory a prevencie osamelosti a vylúčenia, zabránime aj predčasnej odkázanosti starších ľudí na SS.
--	--

OPATRENIE 2.1.1	ZVÝŠENIE INFORMOVANOSTI O MOŽNOSTIACH PODPORY A INÝCH SLUŽBÁCH MESTA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	S cieľom umožniť starším obyvateľom žiť čo najdlhšie nezávislý spôsob života a plne sa podieľať na všetkých jeho aspektoch, je dôležité sprístupniť informácie na rovnakom základe s inými skupinami obyvateľov. Informácie poskytované starším obyvateľom o možnostiach podpory a službách mesta musia byť adresné, prístupné a zrozumiteľné, či už ide o informácie poskytované v tlačenej, alebo elektronickej podobe. Tento cieľ sa dosiahne zvyšovaním digitálnych zručností u starších obyvateľov, ich zapojením do testovania nových elektronických služieb, ako aj adresnou distribúciou tlačených materiálov, či už ide o letáky, bulletiny, mestský časopis in.ba a iné.
FINANČNÉ ZDROJE	1 500,- €/ročne (spracovanie, tlač, adresná distribúcia a aktualizácia tlačovín) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.1.2	ANALÝZA OSAMELO ŽIJÚCICH STARŠÍCH ĽUDÍ V POSTPANDEMICKOM OBDOBÍ A INFOKAMPAŇ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V súčasnosti neexistuje analýza, ktorá by odpovedala na to, aké sú dôvody sociálnej (seba)izolácie starších obyvateľov na území HMBA, a ktorá by poskytovala pre samosprávu odporúčania pre lepšie nastavenie cieľov v tejto oblasti. Ako vyplýva aj z analytickej časti KPSS, osamelosť môže byť bariéra v prístupe k službám a integrácii. Je preto veľmi dôležité eliminovať pocit osamelosti a neúčinnosti. Problém sociálnej izolácie starších sa dostal do popredia aj počas trvania celosvetovej pandémie v rokoch 2020 a 2021. V spolupráci s výskumnou inštitúciou je preto potrebné zrealizovať analýzu a získať relevantné údaje, ktoré nám následne umožnia presne nasmerovať cieľovú informačnú kampaň, ako aj ďalšie opatrenia na cieľovú skupinu osamelo žijúcich starších obyvateľov.
FINANČNÉ ZDROJE	5 000,- €/1x (Spolupráca s výskumnou inštitúciou) (HMBA) 10 000,- €/2x (Adresná komunikačná kampaň k osamelým starším obyvateľom) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.1.3	PROGRAM PRE PODPORU A POSILNENIE PROSENIORSKÝCH A DOBROVOLNÍCKYCH ORGANIZÁCIÍ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Z analytickej časti KPSS vyplynulo, že je potrebné podporovať neformálne stretávanie starších obyvateľov, napr. v rámci spolkov, dobrovoľníckych združení, komunitných organizácií, ktoré zastrešujú napr. susedské aktivity a nevnímajú človeka iba cez prizmu veku. Zásada zúčastnenosti, ktorá zahŕňa možnosť spolurozhodovania, uplatnenia vedomostí, schopností, sociálnych iniciatív, možnosť zakladania hnutí alebo združení starších obyvateľov je aj jedným z kľúčových princípov OSN vo vzťahu k starším osobám.</p> <p>Programom podpory pre proseniorské a dobrovoľnícke organizácie mesto posilní postavenie týchto organizácií a umožní im budovať lepšie príležitosti pre aktívne trávenie voľného času, sociálne začlenenie starších a tiež pre rozvoj komunit. Program budovania kapacít týchto organizácií by sa mal, okrem finančných dotácií prostredníctvom grantovej výzvy, zamerať najmä na ich sieťovanie a spoluprácu, zdieľanie príkladov dobrej praxe a komunikačnú podporu.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	<p>5 000,- €/ročne (Program rozvoja organizácií) (HMBA)</p> <p>100 000,- €/ročne (Výzva v rámci grantového programu Bratislava pre všetkých) (HMBA)</p> <p>1 000,- €/ročne (Zapojenie starších obyvateľov do dobrovoľníckych programov) (HMBA)</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.1.4	PODPORA NEFORMÁLNEHO CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Princíp celoživotného vzdelávania by mal byť uplatňovaný bez ohľadu na vek a schopnosti jednotlivcov. Z NPAS vyplynulo zistenie o minimálnej účasti starších ľudí v programoch a aktivitách celoživotného vzdelávania (len 1,5 % starších osôb v roku 2018 v porovnaní s 5 % priemerne v EÚ28). Do budúcnosti je okrem iného potrebné zvýšiť fyzickú aktivitu starších ľudí, ich politickú a občiansku angažovanosť či participáciu v spoločensky prospešných činnostiach. Nie je to možné bez zabezpečenia dostupnosti programov a aktivít celoživotného vzdelávania. S cieľom zvýšiť účasť starších obyvateľov v programoch a aktivitách celoživotného vzdelávania má mesto ďalej spolupracovať s univerzitami tretieho veku, Centrom aktívneho starnutia a ďalšími aktérmi.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	5 000,- €/ročne (Letná bratislavská univerzita seniorov) (HMBA)

	30 000,- €/ročne (Celomestský športový deň pre starších) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

OPATRENIE 2.1.5	ZAPOJENIE STARŠÍCH OBYVATEĽOV PROSTREDNÍCTVOM POSILNENIA ČINNOSTI RADY SENIOROV
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Rada seniorov (ďalej len Rada) je stálym poradným orgánom primátora Bratislavy pri riešení otázok postavenia seniorov na území Bratislavy, zvyšovania kvality ich života a pri zabezpečovaní užšej spolupráce so zainteresovanými subjektmi. Postavenie Rady upravuje Štatút HMBA. Vychádzajúc z obmedzení obdobia poznačeného pandemickými opatreniami a nemožnosťou Rady zasadať pravidelne osobne je potrebné zefektívniť činnosť Rady posilnením digitálnych zručností jej členov a členiek a vytvoriť tak možnosti online zasadnutí pre širší okruh zástupcov a zástupkyň. Pravidelným prehodnocovaním fungovania Rady a jej inštitucionálneho základu (štatút, rokovací poriadok, menovanie členov) sa posilní participácia zástupcov cieľovej skupiny starších obyvateľov v Rade, a tým aj koordinácia účasti starších na riadení vecí verejných.
FINANČNÉ ZDROJE	1 000,- €/ročne (Pravidelné zasadnutia Rady seniorov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.1.6	PODPORA KULTÚRNEHO KAPITÁLU STARŠÍCH OBYVATEĽOV CEZ SPOLUPRÁCE S KULTÚRNYMI INŠTITÚCIAMI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Príležitosti pre plný rozvoj potenciálu starších obyvateľov úzko súvisia aj s prístupom ku kultúrnym možnostiam, ktoré im mesto ponúka. Z NPAS vyplýva dôležitosť podpory architektonickej aj finančnej dostupnosti kultúrnych podujatí a aktivít pre staršie osoby. V rámci analytickej časti KPSS pritom starší obyvatelia mesta vyjadrili nespokojnosť s tým, že nemajú vo svojom okolí dostatok kultúrnych príležitostí, príp. že im nezostávajú finančné prostriedky na tieto aktivity. Keďže v súčasnosti neexistuje jednotný systém zliav pre starších, je potrebné zmapovať možnosti a nadviazať spoluprácu s príslušnými kultúrnymi inštitúciami s cieľom podporiť kultúrny kapitál starších obyvateľov. Fyzickú prístupnosť verejných služieb vrátane kultúrnych inštitúcií sa mesto zaviazalo zlepšovať odstraňovaním bariér v dokumente Bratislava 2030.
FINANČNÉ ZDROJE	0,- € (spolupráca s kultúrnymi organizáciami) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

OPATRENIE 2.1.7	VYBUDOVANIE MESTSKÉHO KOMUNITNÉHO MEDZIGENERAČNÉHO CENTRA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Z analytickej časti KPSS vyplynula dôležitosť podpory stretávania sa obyvateľov mesta ako prevencia izolácie. Podpora medzigeneračného stretávania, prepájanie osôb zdravých a znevýhodnených a podpora poradenských a vzdelávacích aktivít pre starších obyvateľov, OZZ, rodiny s deťmi a ďalšie skupiny sú významnými faktormi pre vznik a fungovanie komunitných centier v meste. (Pozn. v zmysle „služiť komunite obyvateľov“, nie vo význame služby podľa zákona o SS.)</p> <p>Zámerom je vytvoriť miesto pre medzigeneračnú spoluprácu, zdieľanie voľného času medzi starými rodičmi a vnúčatami, staršími a mladšími, priestor, kde by mali možnosť prehĺbovať vzťahy a vymieňať si navzájom skúsenosti. Bezbariérové centrum by okrem funkcií vzdelávania, zvyšovania kompetencií, sieťovania aktérov malo spĺňať aj funkciu informačného a poradenského bodu, kde starší obyvatelia dostanú všetky potrebné informácie o SS.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	200 000,- € /1x (zabezpečenie priestoru) (HMBA) 67 600,- € /ročne (prevádzkové a personálne náklady) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.1.8	PILOTNÁ SPOLUPRÁCA SO ZAMERANÍM NA FUNGOVANIE SIETE DENNÝCH CENTIER VO VYBRANEJ/NÝCH MČ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>V DC sa podľa zákona o SS poskytuje SS počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou. V DC sa poskytuje najmä sociálne poradenstvo a zabezpečuje sa záujmová činnosť. Kompetenciu zriaďovať DC majú jednotlivé MČ. Mesto podporí funkciu denných centier pri organizovaní vzdelávacích, umeleckých, rekreačných a športových aktivít, ktorá vyplýva aj z NPAS cez prieskum, sieťovanie a prepájanie jednotlivých DC, cez podporu zapojenia cieľových skupín do vytvárania programu a bude napomáhať k nárastu počtu zapojených starších obyvateľov a OZZ do aktivít DC. Taktiež je z hľadiska zapojených cieľových skupín potrebné realizovať audity bezbariérovosti priestorov.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	0,- € (pilotná spolupráca so zameraním na fungovanie DC vo vybraných MČ) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	nízka priorita

OPATRENIE 2.1.9	TVORBA KONCEPCIE „PROGRAM AKTÍVNEHO STARNUTIA HMBA SR“
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V roku 2014 bol MsZ schválený PAS hlavného mesta SR Bratislavy 2014 – 2020 (PAS HMBA 2014 – 2020). Bol to prelomovo prvý koncepčný dokument samosprávy, ktorý mal za cieľ komplexne riešiť situáciu starších ľudí v meste. Limitmi tohto dokumentu sa stalo zaradenie zodpovedných a spolupracujúcich subjektov, ktoré nemali vedomosť o začlenení do tohto dokumentu. Ďalším nedostatkom bolo nastavenie vyhodnocovania opatrení, ktoré bolo neadekvátne prenesené na členov Rady. Ako nevyhnutnosť sa ukazuje vytvoriť pokračovanie koncepcie, ktorá nebude mechanickou aktualizáciou PAS HMBA 2014 – 2020, ale dokumentom zohľadňujúcim kompetencie mesta, dohodnuté spolupráce a zodpovednosť jednotlivých útvarov magistrátu. Súčasne bude vychádzať z KPSS 2030, Bratislava 2030 a bude reagovať na aktuálne prognózy demografického vývoja nielen v sociálnej oblasti.
FINANČNÉ ZDROJE	10 000,- €/2x (Spracovanie koncepcie participatívnou formou za účasti proseniorských a dobrovoľníckych organizácií a MČ) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.2	ZDOSTUPNÍŤ MOŽNOSTI STARNÚŤ V DOMÁCOM PROSTREDÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Napriek nezvratiteľným demografickým trendom a narastajúcej potrebnosti rozvoja DOS, konštatovanej už v KPSS 2020 – 2021 a NPRSS 2030, hovorí správa o výsledku kontroly DOS NKÚ z roku 2020 o stagnácii v oblasti rozvoja DOS, ktorá zvyšujúcemu sa počtu starších obyvateľov znemožňuje preferované starnutie v domácom prostredí. V registri BSK bolo k 31. 12. 2021 na území HMBA 12 verejných a 14 neverejných PoSS. Kapacita prvých je niekde na úrovni 1 000 miest, konkrétne 712 miest identifikovaných v analytickej časti KPSS. Presná kapacita DOS pri väčšine NePoSS nie je známa, jej odhad je na úrovni 30 – 50 miest. Podľa normatífov (Višek, Pruša, 2012) je pritom potrebných v Bratislave od 5 010 do 6 263 miest. Zvyšujúce sa požiadavky na DOS tiež vedú k nárastu potreby odborne spôsobilého personálu a tomu zodpovedajúcemu finančnému ohodnoteniu.</p> <p>Tieto trendy vyžadujú integrovanú sociálnu politiku na úrovni mesta v oblasti opatrení, ktoré DOS z dostupnia a posilnia spolupráce verejných a NePoSS tak, aby mal starší obyvateľ možnosť výberu terénnej a ambulantnej SS, ktorá má v zmysle zákona o SS prednosť pred pobytovými službami. Tento fakt by sa mal odraziť na upevnenej spolupráci, na zvýšenom počte schválených rozhodnutí na DOS, ale predovšetkým v ich širšej palete. Zvýšeným počtom PoSS a zvýšením kapacít DOS sa posilní právo na výber služby a jej formy.</p>

OPATRENIE 2.2.1	ZVÝŠENIE DOSTUPNOSTI INFORMÁCIÍ O DOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Prehľadne zdieľané informácie o DOS dostupné na magistráte, MČ, ale aj u NePoSS majú zabezpečiť vytvorenie spolupracujúceho systému medzi jednotlivými aktérmi. Takisto majú zabezpečiť právo PSS na výber PoSS a zároveň zverejňovaním štatistík a dostupných údajov ukázať, že ide o fungujúcu službu. Fungujúci systém DOS predstavuje stav, v ktorom je presne zmapovaný aktuálny stav poskytovania DOS a podmienky opatrovania. Opatrenie pomôže k nastoleniu stavu, keď bude mať starší obyvateľ možnosť výberu a nebude diskriminovaný cenou. Aktuálny systém financovania DOS v podmienkach samosprávy má byť aj podľa správy NKÚ (2020) v spoluprákach samospráv prehodnotený.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	<p>10 000,- € /3x (Analýza poskytovania DOS) (HMBA) 10 000,- € /2x (Analýza o pokrytí potrieb a o pracovných podmienkach zamestnancov vo vybraných MČ) (HMBA) 500,- € /ročne (Vzdelávacie semináre) (HBBA)</p>

ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
------------------------	-----------------

OPATRENIE 2.2.2	SKVALITNENIE FUNGOVANIA ORGANIZÁCIÍ POSKYTUJÚCICH DOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	K 31. 12. 2021 podľa registra BSK bol celkový počet poskytovateľov DOS 26, z toho verejných 12 a neverejných 14 (3 s cieľom dosahovania zisku). Na základe kontaktovania sa zistilo, že zo 14 NePoSS minimálne 5 (z toho jeden subjekt s cieľom dosahovania zisku) prestali vykonávať činnosť a ďalší ju vykonávajú len v obmedzenom rozsahu. Doteraz nebolo možné zistiť PoSS podľa pôsobnosti. Platí, že na území mesta t. č. nefunguje dostatočný počet silných organizácií, čo má za následok znížený počet neobslužených starších obyvateľov. Želaným stavom pritom je naplnenie opatrenia NPRŽPOZP 11.1.3 Podporovať rozvoj DOS prostredníctvom NePoSS a dosiahnuť stav siete profesionálne fungujúcich organizácií, pre ktoré pracuje dostatočný počet opatrovateliek/ľov, ktorých financovanie prebieha transparentne a plynule s jasnými pravidlami pre všetky strany.
FINANČNÉ ZDROJE	280 000,- € /ročne (Podporenie spolufinancovania DOS) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.2.3	ZDOSTUPNENIE VÝKONU DOS V POTREBNÝCH ČASOCH, MIESTACH, ÚKONOCH, FINANČNÝCH RÁMCOCH
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Cieľom tohto opatrenia je, aby v spolupráciach HMBA s vybranými MČ boli realizované a mapované riešenia aj nad rámec doteraz zaužívaného poskytovania DOS. Mesto v týchto prípadoch poskytuje DOS aj v potrebných časoch cez víkend v rozsahu 5 – 10 % z celkovej poskytovanej služby. MČ spolupracujúce s HMBA na tomto opatrení sa podieľajú na financovaní služieb aj nad rámec počtu hodín, ktoré sú poskytované aktuálne a obligatórne verejnými PoSS. V budúcnosti plánujeme znížiť množstvo neuspokojených záujemcov (oproti dnešnému stavu). Toto môže byť podporené aj častejším vydávaním rozhodnutí v prospech terénnych a ambulantných služieb (alebo sociálnym poradenstvom týkajúcim sa terénnych a ambulantných služieb) v situácii žiadosti o pobytovú SS (§ 13 ods. 6 zákona). Vytvorená je SSKI v období vzniku životnej situácie vyžadujúcej SS (Opatrenie 2.3.2).
FINANČNÉ ZDROJE	300 000,- € /ročne (pilotná spolupráca s vybranými MČ) (HMBA) 3 000,- € /ročne (vzdelávanie v opatrovateľských činnostiach) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.2.4	PODPORA PRE FYZICKÉ OSOBY, KTORÉ SVOJIM PRÍBUZNÝM A BLÍZKYM POSKYTUJÚ STAROSTLIVOSŤ V DOMÁCOM PROSTREDÍ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Zákon o SS pozná niekoľko SS, ktoré sú v skupine podporných služieb (§ 12 ods. 1 písm. e). Medzi nimi je odľahčovacia služba poskytovaná pre obyvateľov, ktorí sa starajú o osobu nepretržite celý rok (24/7) a poberajú peňažný príspevok na opatrovanie. Táto služba umožňuje nevyhnutný odpočinok pre udržanie fyzického a duševného zdravia a prevenciu pred jeho zhoršením najviac na 30 dní v roku. Počet poberateľov príspevku na opatrovanie v Bratislave bol 2 015 podľa analytickej časti KPSS k 31. 6. 2021, pričom tretina z nich sú poberatelia dôchodkových dávok, kde sa dá predpokladať zvýšená miera potrebnosti odľahčovacej služby. Tento počet poberateľov príspevku predstavuje len približne 3 % z celkového počtu poberateľov príspevku na opatrovanie v SR (január 2022, 63 161).</p> <p>Podľa aktuálnych informácií sa v HMBA zabezpečuje odľahčovacia služba len pobytovou formou v ZOS a na úrovni zhruba 10 – 15 pobytov ročne. V dôsledku rozšírenia kapacity odľahčovacej služby a podporou vzniku seba-skúsenostných skupín pre osoby, ktoré svojim príbuzným a blízkym poskytujú starostlivosť v domácom prostredí, môže dôjsť k uľahčeniu starostlivosti o starších ľudí v rodinnom prostredí a súčasne zníženie náporu na pobytové a iné SS.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	30 000,- €/ročne (Rozšírenie výzvy grantového programu Bratislava pre všetkých) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.3	ZABEZPEČENIE DOSTUPNEJ A NA SEBA NADVÄZUJÚCEJ SIETE TERÉNNÝCH A AMBULANTNÝCH SS
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Nástrojom na podporu nezávislého života starších ľudí s istou mierou odkázanosti a OZZ je funkčná sieť terénnych a ambulantných služieb SS. Rozvoj týchto služieb pritom závisí od spoluprác MČ a HMBA a spoluprác MČ navzájom. Podľa registra BSK je napríklad k 31. 12. 2021 počet denných stacionárov 5, počet PoSS monitorovania a signalizácie potreby pomoci na území BSK 0. Preto je cieľom v spolupráci s MČ a ďalšími partnermi posilniť a rozšíriť sieť terénnych a ambulantných SS, ktoré pomáhajú starším obyvateľom a OZZ integrovať sa do blízkej komunity, aktivizujú ich podľa schopností a možností a podľa individuálnych potrieb. Zámerom je napríklad sprostredkovať terénnu SS ľuďom v krízovej situácii, sprostredkovať monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci, ktoré umožňujú starnutie v domácom prostredí, a najmä podporiť MČ v rozvoji miest pre nové ambulantné a terénne SS, ktoré majú zmapovanú potrebu, vývoj a trend vo vlastnej praxi (tiež Špecifický cieľ 6.2).

OPATRENIE 2.3.1	ZVÝŠENIE INFORMOVANOSTI O TERÉNNÝCH A AMBULANTNÝCH SLUŽBÁCH A POSILNENIE SPOLUPRÁC
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Prehľadne zdieľané informácie o všetkých druhoch terénnych a ambulantných SS, ktoré sú dostupné na magistráte, MČ, ale aj u NePoSS, majú zabezpečiť vytvorenie spolupracujúceho systému medzi jednotlivými aktérmi sociálnej politiky na úrovni mesta. Takisto majú zabezpečiť právo PSS na výber PoSS s primárnou ponukou pre terénne a ambulantné služby (§ 13 ods. 6 zákona o SS). V rámci zvýšenej informovanosti je potrebné objasniť verejnosti aj podstatu rôznych typov služieb, aby sa ľudia zorientovali a mohli efektívnejšie využívať dostupnú ponuku. Samozrejmosťou má byť zoznam aktívnych PoSS dostupných pre poskytnutie služby pre obyvateľov, ktorí sa obracajú na systém. Potrebné je sledovať aj dôvod, prečo je tá-ktorá služba využívaná nedostatočne. Často to môže byť ich vzájomná nadväznosť, resp. nadväznosť na iné formy kompenzácií (nedopĺňajú sa, alebo sa priamo vylučujú), prípadne vysokoprahovosť SS.
FINANČNÉ ZDROJE	1 500,- €/ročne (tlač, distribúcia a aktualizácia tlačovín) (HMBA) 5 000,- €/4x (mapovanie a vyhodnocovanie nadväznosti SS) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.3.2	PROGRAM PODPORY V KRÍZOVEJ SITUÁCIÍ PROSTREDNÍCTVOM KRÁTKODOBEJ TSSKI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Z analytickej časti KPSS 2020, pracovných stretnutí s MČ, ako aj podnetov obyvateľov vieme, že v poslednom období pribúda počet osamelo žijúcich ľudí, ktorí sú v dôsledku zdravotných problémov a bariér uväznení vo vlastnom domove, nevedia (hanbia sa) požiadať o pomoc alebo odmietajú pomoc a v súvislosti s vekom a pridruženými ochoreniami často ani nemusia správne odhadovať vážnosť situácie. Takýchto obyvateľov mesta je potrebné včas identifikovať, zachytávať a podporovať prostredníctvom krátkodobej TSSKI. Nielen pre jednotlivca, ale aj pre jeho okolie býva často ťažké vyrovnať sa so zložitou situáciou a poznať adekvátny postup riešení. Obyvatelia Bratislavy v tejto situácii potrebujú upokojiť, usmerniť a „zoznámiť sa“ s novou situáciou čo najrýchlejšie. Cieľom opatrenia je preto poskytnúť krátkodobú alebo príležitostnú pomoc prostredníctvom krátkodobej TSSKI.
FINANČNÉ ZDROJE	85 200,- €/ročne (personálna podpora terénneho programu) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

OPATRENIE 2.3.3	SPROSTREDKOVANIE SLUŽIEB MONITOROVANIA A SIGNALIZÁCIE POTREBY POMOCI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Pre uvedený druh SS nie je t. č. na území HMBA registrovaný žiadny PoSS. Podľa § 52 zákona o SS ide o poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej alebo elektronickej komunikácie s osobou, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav prostredníctvom signalizačného zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci. Sprostredkovaním tejto služby má byť zabezpečený pocit istoty a bezpečia, čo umožní zotrvať starším obyvateľom v domácom prostredí.
FINANČNÉ ZDROJE	20 000,- € /3x (sprostredkovanie služby) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	nízka priorita

OPATRENIE 2.3.4	ZVÝŠENIE KAPACITY AMBULANTNÝCH SLUŽIEB
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V čase vypracovania správy na území HMBA poskytuje SS v dennom stacionári 5 subjektov, z toho sú 2 verejní PoSS a 3 NePoSS s celkovou kapacitou 69 miest. Cieľom tohto opatrenia je zmapovanie potreby a vytvorenie modelu ambulantnej služby previazanej na požíčovanie pomôcok (Špecifický cieľ 6.2).
FINANČNÉ ZDROJE	200 000,- €/1x (zabezpečenie priestorov) (externé) 42 600,- €/ročne (prevádzka a mzdové náklady) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.4	PODPORIŤ VZNIK NÍZKOKAPACITNÝCH POBYTOVÝCH SLUŽIEB
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Na území HMBA bolo k 30. 6. 2021 registrovaných 25 PoSS v ZPS s kapacitou 1 902 miest a 11 PoSS v ZOS s kapacitou 226 miest. K 31. 12. 2021 bolo v mestských ZPS v zoznamoch čakateľov 1 377 čakateľov na SS a v mestských ZOS 292 čakateľov. Pri ZPS a ZOS zriadených MČ, BSK a NePoSS nemáme k dispozícii spoľahlivé dáta ohľadom evidencií čakateľov. Z dostupných zverejnených zdrojov je v evidenciách čakateľov ďalších 504 záujemcov o umiestnenie. Z uvedeného dôvodu je potrebné presnejšie zmapovať a objektivizovať potreby rozšírenia kapacít v ZPS a ZOS na území HMBA.</p> <p>Zrejmým trendom oproti výstavbe veľkokapacitných služieb je podpora vzniku nízkokapacitných pobytových služieb a vzniku sociálno-zdravotných pobytových služieb pre obyvateľov mesta v čo najkratšom čase a v čo najvyššej kvalite pri rešpektovaní výberu PSS. Tento cieľ je možné dosiahnuť za strategickej spolupráce s partnermi MČ, so súkromným sektorom a úzkou finančnou a odbornou spoluprácou s BSK. Spoločným cieľom by mala byť podpora vzniku a zriaďovanie potrebných služieb s pomocou POO.</p>

OPATRENIE 2.4.1	ZMAPOVANIE A OBJEKTIVIZÁCIA POTRIEB STARŠÍCH OBYVATEĽOV NA ÚZEMÍ BRATISLAVY SMEROM K ROZVOJU POTREBNÝCH SS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	K 30. 6. 2021 je registrovaná kapacita v ZPS na území HMBA s celkovým počtom 1 902 miest a kapacita v ZOS s celkovým počtom 226 miest. Potrebné je však overenie skutočnej potreby miest v konkrétnych podmienkach lokalít MČ, čo je nutná podmienka pre zahájenie prípravy investičnej akcie a zaistenie externých zdrojov na výstavbu zariadení pobytového a/alebo ambulantného typu (KPSS 2020 – 2021).
FINANČNÉ ZDROJE	10 000,- €/3x (zmapovanie a objektifikácia potrieb v lokalitách) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.4.2	ZABEZPEČENIE NOVÝCH POBYTOVÝCH SS PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA SPOLUPRÁC
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Súčasný trend a aj zákon o SS umožňuje budovanie zariadení s maximálnou kapacitou 40 miest. Vzhľadom na demografický vývoj je žiadúce, aby nové služby tohto typu na území HMBA spĺňali štandardy a požiadavky súčasnej doby a nové zariadenia vytvárali podmienky čo najviac približujúce sa domovu, resp. domácomu prostrediu.

	Predpokladom rozšírenia kapacity služieb v ZPS na území HMBA je aj spolupráca so súkromným sektorom a odbornými partnermi na MČ a BSK (KPSS 2020 – 2021).
FINANČNÉ ZDROJE	0,- € (KV: POO)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.4.3	ZRIADENIE NÍZKOPRAHOVEJ POBYTOVEJ SS PRE STARŠÍCH OBYVATEĽOV V KRÍZOVEJ SITUÁCII V SIETI ODBORNÝCH SPOLUPRÁC
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Návrhom členov PS Starší obyvatelia je zriadenie nízkoprahovej pobytovej služby zo strany mesta, v ktorej budú riešené situácie čiastočne naviazané aj na opatrenie 2.5.3. a v ktorej budú PSS v prípade záujmu odborne podporení a systematicky pripravovaní na umiestnenie do celoročných ZSS. Išlo by o podporu modelu sociálno-zdravotnej pobytovej služby (podľa požiadaviek POO), ktorej súčasťou bude posilnená opatrovateľská a ošetrovateľská starostlivosť so zabezpečenou psychologickou podporou a poradenstvom pre PSS aj personál služby. V takomto prostredí bude možné správne diagnostikovanie a posúdenie PSS, ktorému sa neskôr poskytne adekvátne SS, na ktorú bude primerane adaptovaný a pripravený.
FINANČNÉ ZDROJE	400 000,- € /1x (investícia do výstavby/prestavby) (externé) 379 080,- € /ročne (prevádzkové a mzdové náklady) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.4.4	ZVÝŠENIE KAPACITY ŠPECIALIZOVANÝCH ZARIADENÍ PRE ĽUDÍ S DEMENCIAMI RÔZNEHO TYPU V SPOLUPRÁCI S NePoSS A BSK
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V existujúcich ZPS a ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta (Výročné správy), pozorujeme narastajúci dopyt po ŠZ, ktoré sú odborne pripravené na starostlivosť o ľudí s demenciami rôznej etiológie. Obzvlášť narastá dopyt po ŠZ pre ľudí s Alzheimerovou chorobou. Z tohto dôvodu by sme s BSK veľmi radi spolupracovali na zvýšení kapacity ŠZ na území mesta, ktoré poskytujú SS fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba a pod.
FINANČNÉ ZDROJE	0,- € (KV: POO)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.5	ZEFEKTÍVNIŤ FUNGOVANIE A ZVYŠOVAŤ KVALITU EXISTUJÚCICH POBYTOVÝCH SS V ZPS A ZOS V SPRÁVE HMBA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Podľa analytickej časti KPSS k 30. 6. 2021 poskytovalo pobytové SS v ZPS na území HMBA celkovo 25 PoSS, z toho 14 verejných a 11 NePoSS. Najviac ZPS sa nachádza v MČ Dúbravka (6), ďalej Ružinov (5), Staré mesto a Petržalka (3). Ostatné MČ majú dve (Rača, Nové Mesto, Podunajské Biskupice), jedno (Lamač, Devínska Nová Ves) alebo žiadne ZPS. SS v ZOS poskytovalo na území HMBA 11 PoSS, z toho 6 verejných a 5 NePoSS. Tri ZOS sa nachádzajú v MČ Záhorská Bystrica, po 2 v Dúbravke, Petržalke a Novom Meste. Ružinov a Staré mesto majú po jednom zariadení tohto typu. Hlavným cieľom pritom je, aby tieto pobytové SS boli staršiemu obyvateľovi poskytnuté v čo najkratšom čase, na základe jasných, jednotných a transparentných pravidiel, pričom by malo platiť, že starší obyvatelia majú k dispozícii pred pobytovou SS prednostne voľbu terénnej a ambulantnej SS vo svojej MČ, starší obyvateľ rozumie tomu, ako ju vybaviť, a takisto rozumie, akým spôsobom vybaviť pobytovú službu. Malo by platiť, že rovnako MČ, zdravotnícke zariadenia a ďalšie dotknuté subjekty majú presnú vedomosť o možnostiach pobytových SS v správe mesta, MČ a NePoSS, poznajú postup vybavovania pobytovej SS a spolupracujú podľa jasných pravidiel aj v prípade krízových umiestnení.</p> <p>Želaným stavom takisto je, aby ZSS ďalej podporovali samostatnosť a sebestačnosť PSS, zapájali ich do organizovania služieb a pri ošetrovateľsko-opatrovateľskej starostlivosti spolupracovali s rodinou a príbuznými. V čo najväčšej možnej miere by ZPS a ZOS na území mesta, vrátane veľkokapacitných zariadení, mali pracovať s komunitnými prvkami starostlivosti. ZOS na území mesta ďalej naplňajú funkciu dočasnej služby a umožňujú aj odľahčovaciu službu pre rodiny, ktoré poskytujú starostlivosť blízkej osobe v domácom prostredí. Cieľovým stavom je, aby priestory a budovy, v ktorých sa poskytujú pobytové SS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, spĺňali podmienky prístupnosti a bezpečnosti a boli pripravené na zvládanie rôznych rizík, ako napr. pandémie; disponovali priestormi pre spoločné aktivity; poskytovali potrebné zázemie pre zamestnancov; budovy spĺňali štandardy šetrenia energií a boli adaptované na prebiehajúcu klimatickú zmenu.</p>

OPATRENIE 2.5.1	ZVÝŠENIE INFORMOVANOSTI O POBYTOVÝCH SS V ZPS A ZOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Odozvy zo ZPS, ZOS, MČ a aj skúsenosti pracovníčok SSV HMBA ukazujú, že obyvatelia HMBA často nemajú informácie o dostupných SS a tom, ako a kde je možné si tieto služby zabezpečiť. Cieľom opatrenia je poskytovať informácie o pobytových SS na území mesta, prehľadne a zrozumiteľne zhrnuté v pravidelne aktualizovanom informačnom bulletine. Bulletin by bol dostupný v digitálnej aj tlačenej verzii vrátane verzie ľahko čitateľného textu pre obyvateľov, MČ, všeobecných lekárov, zdravotnícke zariadenia atď. a tieto informácie sa využijú pri základnom sociálnom poradenstve.
FINANČNÉ ZDROJE	1 500,- €/ročne (aktualizácia, tlač, distribúcia tlačovín, vrátane tlačovín pre opatrenie 2.5.2) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.5.2	PODPORA NePoSS V ZARIADENIACH PRE SENIOROV A ZOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	K 30. 6. 2021 bolo na území HMBA registrovaných 11 NePoSS v ZPS a 6 NePoSS v ZOS. HMBA úzko spolupracuje s NePoSS, ktorí SS poskytujú v ZPS, v ktorých sú umiestnení starší obyvatelia s trvalým pobytom v HMBA. Okrem metodických stretnutí, mesto spolupracovalo v roku 2021 celkovo s 27 subjektami v Bratislave a mimo Bratislavy pri finančnej podpore ich prevádzky, informovaní a zvládání pandémie C-19 a získavaní potrebných informácií o chode zariadení. Prostredníctvom tohto opatrenia dôjde ku kontinuálnej podpore prijímateľov celoročnej pobytovej SS, ktorí majú v čase podania žiadosti o zabezpečenie SS trvalý pobyt na území HMBA. V spoluprákach s NePoSS pritom dochádza aj k riešeniu ďalších potrieb mesta, napr. bezodkladných umiestňovaní obyvateľov Bratislavy.
FINANČNÉ ZDROJE	0,- € (nacenené v rámci opatrenia 2.5.1) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.5.3	PODPORA IMPLEMENTÁCIE PODMIENOK KVALITY DO PRAXE PoSS V ZPS A ZOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Zákon o SS zaviedol povinnosť PoSS plniť podmienky kvality poskytovanej SS podľa prílohy č. 2. Zavedenie, plnenie a hodnotenie podmienok prostredníctvom metodiky implementácie štandardov kvality v podmienkach ZPS je jedným zo základných nástrojov zvyšovania kvality života PSS, ich sociálneho začlenenia a odborného poskytovania SS s posilnením ľudsko-právneho rozmeru a orientácie na potreby a preferencie PSS.

	Cieľom opatrenia je v súlade s predpokladanou aktualizáciou legislatívy spracovať metodiky implementácie týchto štandardov do praxe ZPS a ZOS v správe HMBA.
FINANČNÉ ZDROJE	0,- € (Špecifický cieľ 2.5 a 2.6) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.5.4	IMPLEMENTÁCIA ZJEDNOTENEJ ŽIADOSTI O POSKYTOVANIE POBYTOVÝCH SS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Uľahčenie a zjednodušenie vybavovania dlhodobej starostlivosti prostredníctvom zjednotenej žiadosti o SS v mestských ZSS. Zjednotená žiadosť bude pre žiadateľov zrozumiteľná, jednoduchá, vyžadovať sa v nej budú len informácie stanovené zákonom o SS a nevyhnutné k uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní SS. Žiadosť je pre žiadateľov dostupná v tlačenej forme (MČ, HMBA), na webových stránkach mesta a priamo v ZSS. Navrhnutá je aj pilotná digitalizácia formulára žiadosti, aby mali žiadatelia možnosť ju vyplniť online. Žiadosť bude ponúknutá aj MČ v rámci vytvárania spolupráce, jednotných postupov, formulárov a pre uľahčenie žiadateľom pri žiadaní o SS.
FINANČNÉ ZDROJE	30 000,- €/1x (vývoj a pilot digitálnej žiadosti) 5 000,- €/4x (priebežná údržba a rozširovanie systému) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.5.5	PODPORA ZAPOJENIA PSS DO SPRÁVY CHODU ZPS A ZOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V súčasnosti ZPS a ZOS využívajú nasledovné formy zapájania PSS do chodu zariadenia: Rady/výbory prijímateľov, stravovacie komisie, dotazníky spokojnosti či schránka na podnety. Okrem týchto inštitútov je pritom dôležité posilňovať vnímanie a vôbec rozpoznávanie práv ľudí, posilňovať ich rozhodovanie a edukovať práva PSS a ich rodín vytváraním samostatného priestoru pre tieto aktivity. Cieľom tohto opatrenia preto je, aby PSS boli dostupnou formou informovaní o aktuálnom dianí v ZPS a ZOS, a pokiaľ je to možné, aktívne sa podieľali na rozhodovaní o jeho chode. V zariadeniach by mal byť vytvorený a na základe návrhov neustále aktualizovaný systém participácie PSS na správe chodu zariadení, napr. prostredníctvom výboru obyvateľov, dotazníkových prieskumov, anonymného zberu podnetov zo strany zriaďovateľa alebo edukačných seminárov. V takomto systéme PSS poznajú svoje práva a majú informácie o možnostiach pomoci v prípade porušovania týchto práv. Dostupné pre nich sú okrem kontaktov na osoby v zariadení aj osoby zodpovedné za túto agendu na strane

	zriaďovateľa, ktorý aktívne podporuje zapojenie PSS do správy chodu zariadení. Tento systém je potrebné adekvátne nastaviť.
FINANČNÉ ZDROJE	5 000,- €/1x (informovanie PSS o právach PSS) (HMBA) 2 000,- €/5x (vzdelávanie PSS a zamestnancov ZPS) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

OPATRENIE 2.5.6	VYTVORENIE A APLIKOVANIE SYSTÉMU RIEŠENIA BEZODKLADNÝCH UMIESTŇOVANÍ DO ZPS A ZOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Navrhnuť a aplikovať jasný systém spolupráce pri bezodkladnom umiestňovaní PSS, ktorý sprehľadní kompetencie a tok komunikácie všetkých zúčastnených subjektov. Systém zabezpečí PSS dostatočne dlhý čas v pobytovom ZSS na nájdenie a presunutie sa do najvhodnejšej dlhodobej SS, resp. prirodzeného prostredia s dobre nastavenými podpornými službami, ak je to možné. Súčasťou tohto systému je sociálne poradenstvo pre PSS a pomoc pri vybavovaní administratívnych náležitostí. Systém bude definovať aj princípy spolupráce pre PSS, ktorí majú rodinu, ale tá neprejavuje záujem o riešenie ich krízovej situácie.
FINANČNÉ ZDROJE	20 000,- €/ročne (podpora riešení krízových prípadov) (HMBA) 1 000,- €/ročne (vzdelávanie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.5.7	ZEFEKTÍVNIŤ FUNGOVANIE ZOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	ZOS sú určené na poskytovanie SS na určitý čas osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej nemožno poskytnúť DOS. Vzhľadom na aktuálne nedostatočnú dostupnosť DOS preto dochádza k zvýšenému záujmu o umiestnenie v ZOS, v ktorých PSS a jeho rodina často hľadá dlhodobé riešenie. Tieto zariadenia by však v krátkom časovom intervale mali byť schopné zabezpečiť miesto pre preklenutie len ťažkej situácie PSS, u ktorých napríklad v dôsledku náhleho zhoršenia zdravotného stavu došlo k obmedzeniu samostatnosti a sebestačnosti. Hlavným účelom ZOS by teda malo byť sa v maximálnej miere usilovať o návrat PSS do domáceho prostredia s odbornou podporou a zapojením rodiny, komunity a terénnych a ambulantných SS. Až v druhom rade, keď nie je reálne obnovenie samostatnosti a návrat PSS do domáceho prostredia, v spolupráci s rodinou ZOS aktívne zabezpečujú umiestnenie prijímateľa do trvalej pobytovej služby v ZPS alebo inom ZSS. ZOS majú podľa tohto princípu naplňovať funkciu dočasnej služby a

	umožňovať prípadne aj odľahčovaciu službu pre rodiny, ktoré poskytujú starostlivosť staršiemu obyvateľovi alebo OZZ v domácom prostredí.
FINANČNÉ ZDROJE	0,- € (nefinančné opatrenie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.5.8	PODPORA PRVKOV KOMUNITNEJ STAROSTLIVOSTI VO VEĽKOKAPACITNÝCH ZPS PENZIÓNOVÉHO TYPU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Veľkokapacitné ZPS vznikli z pôvodných domovov dôchodcov, resp. penziónov pre dôchodcov. V nadväznosti na legislatívne zmeny sa menil charakter poskytovaných SS a v priebehu času aj veková štruktúra a potreby PSS. Celková paradigma služieb sociálnej starostlivosti, ako aj legislatívne zmeny aktuálne kladú dôraz na zavádzanie prvkov komunitnej starostlivosti a vyžadujú tak čiastkovú alebo celkovú transformáciu existujúcich veľkokapacitných zariadení. Cieľom opatrenia preto je odbornou prácou so zamestnancami zariadení a postupným zavádzaním prvkov komunitnej starostlivosti transformovať systém poskytovaných SS tak, aby výraznejšie podporoval samostatnosť a sebestačnosť PSS a zodpovedal potrebám starších obyvateľov v prostredí týchto zariadení.
FINANČNÉ ZDROJE	372 000,- €/priebežne (Skvalitnenie oddelení komplexnej starostlivosti) (HMBA) 100 000,- €/priebežne (Zabezpečenie prístupnosti a zvyšovanie mobility) (HMBA) 20 000,- €/priebežne (Exkurzie a vzdelávania) (HMBA) 500,- €/ročne (Informačné kampane pre PSS) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.5.9	SPRÍSTUPNENIE A PRISPÔSOBENIE BUDOV ZPS A ZOS V SPRÁVE HMBA KLIMATICKEJ ZMENE A POTREBÁM ĽUDÍ S RÔZNYMI TYPMI ZDRAVOTNÝCH ZNEVÝHODNENÍ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	ZPS a ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta vo väčšine prípadov sídlia v budovách, ktoré boli postavené v 80. a 90. rokoch ako bytové domy a následne boli prispôbované potrebám PSS. Rekonštrukcie sa realizovali podľa potrieb v rámci rozpočtových zdrojov. Aktuálny stav budov je preto rôznorodý. Cieľom opatrenia je zrealizovať diagnostiku aktuálneho stavu jednotlivých budov a spracovať plán opráv budov ZPS a ZOS. Následne spracovávať projektovú dokumentáciu a každoročne vyhradiť rozpočtový balík a tiež aktívne vyhľadávať finančné prostriedky v rámci externého financovania na realizáciu rekonštrukcií.

FINANČNÉ ZDROJE	5 000,- €/7x, 10 000,- €/1x (diagnostika budov vrátane auditov prístupnosti) (HMBA) 30 000,- €/ročne (príprava a spracovanie projektovej dokumentácie) (HMBA) 500 000,- €/ročne (realizácia opráv a rekonštrukcií, nákup kompenzačných pomôcok) (HMBA, EŠIF)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.5.10	DIZAJN PILOTU PRE INTEGROVANÉ CENTRUM SOCIÁLNEJ A ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Súčasný decentralizovaný systém služieb pre seniorov má za následok, že systém sociálno-zdravotníckej starostlivosti nie je vzájomne koordinovaný, čoho dôsledkom je okrem iného nedostatočná dostupnosť a kvalita poskytovaných služieb v niektorých lokalitách. Cieľom opatrenia je vytvorenie systému Centier integrovaných sociálno-zdravotných služieb HMBA s pilotným testovaním v rámci vybranej MČ, ktoré by zahŕňali koordinované, adresné a flexibilné služby pre seniorov na úrovni MČ v rozsahu: DOS, Prepravná služba, Monitorovanie a signalizácia potrebnej pomoci, DeS, DC, ZPS, Požičovňa pomôcok, Sociálne poradenstvo. Centralizácia uvedených služieb zabezpečí efektivitu a dostupnosť služieb dlhodobej, koordinovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti pre seniorov aj s ohľadom na prognózu demografického vývoja starnutia populácie v nasledujúcich rokoch a z toho vyplývajúcej zvýšenej potreby po stabilnom sociálno-zdravotnom systéme.
FINANČNÉ ZDROJE	20 000,- €/1x (príprava konceptu v spolupráci s BSK) (HMBA, ESIF)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.6 ĽUDSKÉ ZDROJE	PODPOROVAŤ ROZVOJ PERSONÁLNYCH KAPACÍT V ZPS A ZOS V ZRIAĎOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI MESTA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Zriadiť aj štatutárne zástupkyne ZPS a ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta dlhodobo čelia viacerým personálnym výzvam. Príkladmi takýchto výziev je nedostatok kvalifikovaných zdravotníckych a odborných zamestnancov, ich vysoká fluktuácia alebo nedostatok vzhľadom na zdravotný stav PSS, príp. sociálny stav PSS bez príbuzných. Mzdová inventúra za roky 2017 – 2020 vypracovaná hlavným ekonómom mesta tiež poukázala na existujúce neprimerané rozdiely v nastavení mzdových politík medzi jednotlivými zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.</p> <p>Cieľom navrhovaných opatrení je stabilizovať personálne kapacity v ZPS a ZOS, zaviesť formy motivačných nástrojov odmeňovania a prostredníctvom systému vzdelávania systematicky rozvíjať odbornosť zamestnancov. Systémom týchto opatrení je možné zvýšiť kvalifikovanosť zamestnancov, skvalitniť poskytované SS a znížiť fluktuáciu zamestnancov. Fluktuácia má okrem iného za následok zníženie kvality poskytovaných SS, častá výmena zamestnancov má za následok vyššie požiadavky na zaškolenie a u PSS zvykanie si na nových zamestnancov a pod.</p>
OPATRENIE 2.6.1	ZABEZPEČENIE PLNENIA PERSONÁLNYCH ŠTANDARDOV, ZMAPOVANIE A SKVALITNENIE SYSTÉMU ODMEŇOVANIA ZAMESTNANCOV V ZPS A ZOS V ZRIAĎOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI HMBA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Maximálny počet PSS na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov je potrebné v ZSS spĺňať z hľadiska štandardov stanovených prílohou č. 1 zákona č. 448/2008.</p> <p>Neplnenie personálnych štandardov spôsobuje problémy pri organizovaní služieb zamestnancov, neumožňuje zamestnancom riadne čerpať dovolenky, v prípade výpadkov zamestnancov ohrozuje riadne zabezpečenie poskytovania služieb PPS a celkovo zvyšuje záťaž a prispieva k vysokej fluktuácii zamestnancov.</p> <p>Cieľom opatrenia je naplniť tieto personálne štandardy, skvalitniť mzdové podmienky, zmapovať a konzultovať aktuálne nastavenie odmeňovania so zámerom poskytovať čo najkvalitnejšie SS pre PSS.</p>

FINANČNÉ ZDROJE	631 800,- €/ročne (posilnenie odborného personálu) (HMBA) 289 375,- €/ročne (skvalitnenie odmeňovania) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.6.2	ZAVEDENÝ SYSTÉM VZDELÁVANIA ZAMESTNANCOV
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Kvalita poskytovaných služieb v ZPS a ZOS sa odvíja aj od kvalifikačnej a odbornej úrovne ich zamestnancov. Cieľom opatrenia je zabezpečiť kontinuálne vzdelávanie všetkých kategórií zamestnancov – riadiaci zamestnanci, odborní zamestnanci, obslužný a pomocný personál – v nadväznosti na potreby PSS, aktuálne poznatky a vývojové trendy v tejto oblasti, vrátane metód využívajúcich moderné informačné technológie.
FINANČNÉ ZDROJE	14 000,- €/ročne (posilnenie supervízie zamestnancov) (HMBA) 140 000,- €/ročne (vzdelávanie zamestnancov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.6.3	ZMAPOVANIE A POSTUPNÉ ZAVÁDZANIE MOTIVAČNÝCH NÁSTROJOV V OBLASTI PODPORY UBYTOVANIA PRE ZAMESTNANCOV, DOPRAVY DO ZAMESTNANIA A SPRÍSTUPŇOVANIA KULTÚRY
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Rozpočtové možnosti HMBA limitujú možnosti mzdových podmienok a odmien pre zamestnancov ZPS a ZOS, čoho dôsledkom je, že ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti HMBA nedokážu ponúkať dostatočne atraktívne mzdové podmienky. Cieľom opatrenia je zavedením systému benefitov kompenzovať nižšie mzdy a motivovať uchádzačov o prácu zamestnať sa v mestských zariadeniach.
FINANČNÉ ZDROJE	104 690,- €/ročne (benefity pre zamestnancov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.6.4	PODPORA PERSONÁLNEJ POLITIKY VO VZŤAHU K PRIJÍMANIU NOVÝCH ZAMESTNANCOV, KTORÝCH JE KRÍZOVÝ NEDOSTATOK, NAJMÄ ZDRAVOTNÍCKYCH PRACOVNÍKOV
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	ZSS na území mesta sa dlhodobo boria s nedostatkom zdravotníckych a odborných pracovníkov ochotných pracovať v SS. Výnimkou nie sú ani ZSS v správe mesta. Vedenie ZPS a ZOS poukazuje na výrazné rozdiely v nastavení tabuľkových platov pre zdravotníckych pracovníkov v zdravotníctve a SS. Súčasne blízkosť HMBA k Rakúsku, otvorený trh práce a výrazne lepšie mzdové podmienky odčerpávajú zdravotníckych zamestnancov z domáceho pracovného trhu. Značná časť zdravotníckeho personálu pôsobiaca v ZPS a ZOS

	je v dôchodkovom alebo preddôchodkovom veku a v aktuálnych podmienkach chýbajú pracovníci, ktorí by odchádzajúcich zamestnancov mohli nahradiť. Cieľom opatrenia je z pozície HMBA presadzovať vyrovnanie systémových nerovností medzi zdravotníckymi zamestnancami v zdravotníctve a SS, vytvoriť a realizovať náborovú kampaň na zdravotníckych a odborných zamestnancov a takto zabezpečiť pokrytie potreby týchto zamestnancov v ZPS a ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti HMBA.
FINANČNÉ ZDROJE	8 000,- €/1x, 6 000,- €/7x (náborová kampaň) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 2.6.5	POSILNIŤ MOŽNOSTI ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Podľa aktuálneho zákona o SS sa v ZPS poskytujú SS a zdravotná starostlivosť v presne vymedzenom rozsahu. Každý PSS má svojho všeobecného aj odborných lekárov, pričom toto najmä pri PSS s vysokým stupňom odkázanosti vo veľkokapacitných zariadeniach komplikuje starostlivosť o PSS. Cieľom opatrenia je preskúmať možnosti zazmluvnenia všeobecného lekára a najzásadnejších odborných lekárov a zjednodušiť prístup PSS k zdravotnej starostlivosti, ideálne v prostredí zariadenia.
FINANČNÉ ZDROJE	162 000,- €/ročne (právne zmapovanie možností všeobecného lekára a mzdové náklady) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

KPSS MČ

MČ DÚBRAVKA

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PODPORA AKTÍVNEHO STARNUTIA OBYVATEĽOV MČ BRATISLAVA-DÚBRAVKA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Podporovať seniorov MČ v aktívnom starnutí, aby sa MČ Bratislava-Dúbravka stala príjemným miestom, ktoré reflektuje potreby seniorov

OPATRENIE	Podporovať aktivity seniorov v rôznych oblastiach života (vzdelávanie, šport, kultúra atď.)
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu seniorov a ich aktívne starnutie, rozvoj medzigeneračného dialógu medzi obyvateľmi MČ
FINANČNÉ ZDROJE	9 500,- €/rok 47 500,- €/5 rokov

OPATRENIE	Podporovať a skvalitňovať podmienky v denných centrách
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na skvalitnenie a spríjemnenie prostredia pre aktívnych seniorov v denných centrách a na podporu a rozširovanie aktivít zameraných na kognitívne schopnosti, vzdelávanie a fyzickú aktivitu.
FINANČNÉ ZDROJE	37 000,-EUR/rok 185 000,-EUR/5 rokov

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PODPORA SENIOROV V PRIRODZENOM DOMÁCOM PROSTREDÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Poskytnúť podporu seniorom v domácnosti tak, aby mohli čo najdlhšie zostať vo svojom prirodzenom prostredí.

OPATRENIE	Podporovať a zvyšovať kvalitu poskytovania DOS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu a kvalitné poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnosti seniorov, čím by sa malo prispievať k skvalitňovaniu života seniorov.
FINANČNÉ ZDROJE	560 000,- €/rok 2 800 000,- €/5 rokov

OPATRENIE	Skvalitňovať a zefektívňovať poskytovanie a zabezpečovanie stravovania pre seniorov
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na skvalitnenie a efektívne poskytovanie služby rozvozu obedov pre seniorov do ich domácností.
FINANČNÉ ZDROJE	20 000,- €/rok 100 000,- €/5 rokov – príspevok na stravovanie dôchodcov 40 000,- €/2x vozidlo na rozvoz stravy

OPATRENIE	Spolupracovať s pobytovými zariadeniami SS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na spoluprácu s pobytovými ZSS služieb pri zabezpečení nevyhnutnej pomoci a starostlivosti o seniorov.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	Poskytovať finančnú pomoc na dopravu
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na poskytnutie finančnej pomoci seniorom a OZZ na prepravu do zdravotníckeho zariadenia a DeS.
FINANČNÉ ZDROJE	3 000,- €/rok 12 000,- €/4 roky

MČ KARLOVA VES

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	VYBUDOVANIE ZPS A/ALEBO ZOS NA ÚZEMÍ KARLOVEJ VSI S MOŽNOSŤOU ZRIADENIA DeS
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Na základe prieskumu potrieb občanov MČ Bratislava-Karlova Ves a dopytu, ktorý vyplýva z Analytickej časti Komunitného plánu a ktorý odzrkadľujú dostupné zoznamy žiadateľov zverejnené na webových stránkach v jednotlivých zariadeniach pre seniorov v Bratislave, je potrebné zabezpečiť pobytové SS pre seniorov na území Bratislavy, a to najmä v MČ, kde takáto SS absentuje. Vzhľadom na demografický vývoj a starnutie populácie MČ Bratislava-Karlova Ves je žiadúce, aby bolo pobytové ZSS pre seniorov vybudované práve na území MČ a aby spĺňalo požiadavky a štandardy súčasnej doby; to znamená kapacita max. 40 miest, s podmienkami čo najviac približujúcimi sa domácejmu prostrediu seniorov a pri splnení štandardov kvality poskytovaných SS v zariadeniach ZpS, ZOS určených v zákone o SS (zák. č. 448/2008 Z. z.). V rámci uvedeného zariadenia by bola možnosť vybudovať aj zázemie pre DeS prípadne pre zázemie Agentúry ošetrovateľskej služby, ktorá by vykonávala domácu ošetrovateľskú službu prioritne na území MČ.
OPATRENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinátor projektu pre vybudovanie ZpS a/alebo ZOS; • Určenie zodpovednej osoby na MÚ MČ Bratislava-Karlova Ves – koordinátora pre prípravu a zabezpečenie projektu pre vybudovanie ZpS/ZOS/DS prostredníctvom externej spoločnosti na základe verejnej obchodnej súťaže; • Príprava materiálu na schválenie podmienok verejnej obchodnej súťaže miestnym zastupiteľstvom s cieľom nájmu nehnuteľnosti na Borskej ulici; • Vytvorenie PS, ktorá bude v prípade potreby koordinovať alebo poskytovať súčinnosť externému PoSS; • Zosúladenie so špecifickým cieľom 3.2 v KPSS HMBA, a to rozvoj nízkokapacitných pobytových SS rodinného typu s nízkou kapacitou s dôrazom na komunitný charakter.
FINANČNÉ ZDROJE	1 500 000,-€ – 1 700 000,- € (informácie z materiálu „ZSS v Karlovej Vsi – analytický materiál k zámeru vybudovania zariadenia SS v MČ Bratislava-Karlova Ves“ z roku 2017 – autori PhDr. Miroslav Cangár, PhD. a

	Doc. PhDr. Slavomír Krupa, PhD.). Vzhľadom na rast cien v stavebníctve a pozemkov predpokladáme značný nárast výšky finančných zdrojov oproti uvedenému materiálu.
--	--

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PODPORA A ZVYŠOVANIE KVALITY POSKYTOVANIA DOS – PODPORA SENIOROV V PRIRODZENOM DOMÁCOM PROSTREDÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Poskytnúť podporu a SS seniorom v domácnosti tak, aby zostali čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí. Podporovať ich aktívny život, umožňovať im kontakt so spoločenským prostredím rozvíjajúc ich fyzické, sociálne a duševné schopnosti. Skvalitniť a zefektívniť poskytovanie SS prepojením SS so starostlivosťou rodiny a udrzaním sociálnych vzťahov a väzieb.
OPATRENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorovanie spokojnosti PSS s poskytovaním terénnej OS; • Využitie dotazníkov minimálne 1x za rok. Spätná väzba od prijímateľov SS, ich rodín a iných osôb je dôležitým zdrojom informácií, ktoré slúžia na ďalšie skvalitnenie SS; • Monitorovanie ďalšieho záujmu poskytovania OS a možnosti MÚ pri zabezpečovaní poskytovania OS mimo bežného pracovného týždňa; • Zabezpečenie dostatočnej kapacity a zdrojov krytia OS s ohľadom na potreby seniorov MČ; • Posilnenie kapacity OS navýšením počtu opatrovateliek o 1 – 2 opatrovatel'ky; • Rozšírenie poskytovania OS vo večerných hodinách a počas víkendov; • Pri rozšírení OS primerane upraviť platby; • Zapojenie sa do projektov s možnosťou získania dotácií; • Zvýšenie úrovne informovanosti občanov o dostupnosti SS – OS; • Neustále skvalitňovať sociálne poradenstvo; • Na webovom sídle MČ sprístupniť záujemcom komplexnú informáciu o dostupnosti služby; • Prezentácia sociálnej služby – DOS – v miestnych novinách (Karloveské noviny); • Vydanie dostatočného počtu materiálov (letákov) a ich umiestnenie aj na informačných tabuliach na plochách majetku MČ; • Spolupráca so sektorom zdravotníctva; • Nadviazanie vzájomne výhodnej spolupráce so subjektmi poskytujúcimi zdravotnú starostlivosť

	<p>(agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rehabilitačné zariadenia a pod.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorenie databázy dopytovaných zdravotníckych služieb; • Zavedenie systematického a efektívneho vzdelávania zamestnancov – sociálnych pracovníkov, opatrovateliek a zvyšovanie ich odbornej spôsobilosti a profesijného rastu; • Plán vzdelávania – školení a supervízií; • Monitorovanie a vyhodnotenie efektívnosti vzdelávania; • Stabilizácia opatrovateliek a motivačné nástroje; • V spolupráci s personálnym oddelením zavedenie rôznych inovatívnych foriem a motivačných nástrojov, ktoré prispievajú k spokojnosti zamestnancov – opatrovateliek a vedú k menšej fluktuácii – zvýšenie (vytvorenie) motivačnej zložky mzdy, ďalšie finančné (pravidelné odmeny) a nefinančné benefity (rekondičné pobyty, masáže, cestovné, športové a kultúrne podujatia, vianočné balíčky); • Potrebné materiálno-technické vybavenie a zázemie pre opatrovatelky a zamestnancov poskytujúcich opatrovateľskú službu; • Ochranné pracovné prostriedky, pracovná obuv, pracovné oblečenie na leto a zimu, očkovanie, vitamíny a pod.; • Zriadenie priestoru na úrade, tzv. „zázemie“ pre opatrovatelky. Miesto na prezlečenie, hygienu, občerstvenie, administratívnu činnosť, prípadne na porady s vedúcimi alebo koordinátorkou referátu/OSV.
FINANČNÉ ZDROJE	10 000,- €/rok z rozpočtu m. č; program 10.4; 10 000,- € – 500 000,- € – v prípade čerpania dotácií.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ZEFEKTÍVNENIE POSKYTOVANIA A ZABEZPEČOVANIA STRAVOVANIA PRE PRIJÍMATEĽOV PODPORNEJ SLUŽBY „JEDÁLEŇ“
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Rozšírenie možnosti stravovania seniorov v lokalitách s vyšším počtom seniorov. Zjednotenie zabezpečenia donášky stravy pre opatrované osoby aj domácich vrátane možnosti poskytovania výberu stravy z viacerých druhov jedál, vrátane dietetických.

OPATRENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Zjednotenie zabezpečenia donášky stravy pre prijímateľov opatrovateľskej služby a pre prijímateľov podpornej služby Jedáleň;
------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Zmonitorovanie záujmu PSS terénnej OS o dodávanie stravy iným dodávateľom pri výhodnejších podmienkach; • Zabezpečenie donášky stravy jedným externým dodávateľom v rámci poskytovania OS a do domácností obyvateľa MČ, ktorému nie je poskytovaná OS; • Zmena VZN pri zmenených podmienkach odoberanej stravy prostredníctvom externého dodávateľa; • Rozšírenie podpornej služby Jedáleň v okolí Jurigovho námestia, príp. v blízkom okolí v spolupráci s externým dodávateľom; • Mapovanie spokojnosti obyvateľov so stravovaním.
FINANČNÉ ZDROJE	10 000,- €/rok z rozpočtu MČ program 10.6.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PODPORA, ROZVOJ A SKVALITNENIE PODMIENOK V DC
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Naším cieľom je skvalitniť a spríjemniť prostredie pre aktívnych seniorov stretávajúcich sa v priestoroch DC a v exteriéri prislúchajúcom k DC; spestriť, rozšíriť a naďalej organizovať výlety a podporovať aktivity zamerané na kognitívne, pamäťové schopnosti, vzdelávanie a fyzickú kondíciu seniorov; podľa záujmu a príp. zamerania osôb zabezpečovať kognitívny a pamäťový tréning, prednášky, jazykové kurzy, športové a turistické aktivity, kondičné a kompenzačné cvičenia (vhodné aktivity hrajú významnú rolu v dĺžke sebestačného života, majú socializačný, ochranný aj liečebný význam). Zároveň je dôležité vytvorenie príjemného, estetického a podnetného prostredia, kde by seniori radi trávili svoj voľný čas s priateľmi, sami si navrhovali a organizovali program, a tým predchádzali sociálnej izolácii a s tým súvisiacimi ochoreniami. Cieľom OSV je aktívne vyhľadávanie foriem podpory aj v rámci projektov a získavanie prostriedkov, ktorých prostredníctvom by sa docielilo skvalitnenie podmienok a zveľaďovanie prostredia v DC.</p>

OPATRENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a modernizácia priestorov a vybavenia DC; • Výmena starých okien a vstupných dverí; vymalovanie DC; • Výmena sociálnych zariadení v DC; • Rozšírenie a podpora aktivít a programov DC v zmysle aktívneho starnutia a nadviazanie spolupráce s Centrom aktívneho starnutia;
------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie medzigeneračnej komunitnej záhrady pri DC na Lackovej ulici; • Revitalizácia záhrady a petangového ihriska na Lackovej ulici; • Vytvorenie vonkajšieho zastrešeného sedenia v areáli DC na Lackovej ulici; • Zabezpečenie finančných zdrojov pre realizáciu vyvýšených záhonov v areáli DC na Lackovej ulici; • Vypracovanie návrhu nových štatútov pre denné centrá.
FINANČNÉ ZDROJE	30 000,- €/rok z rozpočtu MČ; program 10.3; 30 000,- €/rok výdavky na rekonštrukcie – referát správy budov.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	VYTVORENIE MEDZIGENERAČNÉHO KOMUNITNÉHO CENTRA NA PRIBIŠOVEJ ULICI
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Náš cieľ vychádza z aktuálneho stavu, z prieskumu potrieb cieľových skupín a zo skúseností, pričom zámer je otvorený potrebám a záujmu cieľových skupín v komunite Dlhé diely. Chceme inovovať a viacúčelovo sfunkčňovať objekt na Pribišovej ul. č. 8 podľa aktuálneho záujmu cieľových skupín. Objekt využíva senior klub LIPKA, aktuálne len minimálne malou uzatvorenou skupinkou seniorov z okolia. Priestor chceme ponúknuť pre kombinované a vzájomne kompatibilné denné aktivity seniorov, mladých ľudí a kresťanské spoločenstvá. Samostatnú časť v objekte plánujeme ponechať pre aktivity a tvorivosť mladým ľuďom. Projekt s pracovným názvom „Klubovňa pre mladých“ vychádza zo záverov výskumu Nadácie pre deti Slovenska z r. 2019, kde bola dôrazne definovaná potreba mladých ľudí mať vytvorený bezpečný nealko a nefajčiarsky priestor, miesto pre vlastnú tvorbu, kreativitu, seberealizáciu a svojpomoc. V tomto objekte pôsobí a svoju činnosť realizuje OZ FIYO (skratka pre „find yourself“), ktoré zabezpečuje záujmové a kultúrno-spoločenské aktivity pre mladých ľudí s cieľom „vedenia detí a mládeže k dodržiavaniu etických noriem a princípov, aby tak boli schopní prezentovať svoje názory a hodnoty“. Cieľom je prepojiť činnosti všetkých cieľových skupín.</p>

OPATRENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Klubovňa pre mladých; • Podpora OZ FIYO a ich činností na základe zmluvy o spolupráci; • Zveľadenie priestorov prostredníctvom dobrovoľníckej činnosti; • Rozšírenie spolupráce pri organizovaní detských táborov pre deti z MČ Karlova Ves;
------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Klubovňa pre seniorov, mladých ľudí a kresťanské spoločenstvá; • Zabezpečenie činnosti vhodného záujemcu – organizácie, združenia, ktorého činnosť je zameraná na klubovú činnosť a aktivizáciu cieľových skupín; • Vyčlenenie hodín pre záujmové činnosti senior klubu LIPKA; • Sprostredkovanie vzdelávacích alebo záujmových činností a vytvorenie ich harmonogramu; • Vytvorenie štandardných priestorových a materiálno-technických podmienok (oprava a úprava priestorov); • Materiálna a finančná podpora činnosti zmluvných partnerov (organizácie pôsobiace v Komunitnom centre Pribišova 8).
FINANČNÉ ZDROJE	3 000,- €/rok z rozpočtu MČ

MČ RUŽINOV

OPATRENIE	Podpora efektívnej aktivizácie seniorov
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Predchádzať sociálnemu vylúčeniu tejto cieľovej skupiny a udržať kvalitu ich života. Je predpoklad, že v nasledujúcich rokoch počet osôb v postproduktívnom veku ešte narastie, a tým sa zvýši záujem o poskytovanie SS v ZOS.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

MČ PODUNAJSKÉ BISKUPICE

OPATRENIE	Rozvoj SS sa bude orientovať na starších obyvateľov a obyvateľov s nízkymi príjmami
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	SS v MČ Bratislava-Podunajské Biskupice zabezpečujú rôzne sociálne ZPS: <ul style="list-style-type: none"> • DC (kluby dôchodcov) – tri objekty prevádzkované formou dennej služby s kapacitou 120 miest. Zriaďovateľom je MČ Bratislava-Podunajské Biskupice; • ZPS GERIUM (adresa Pri trati 47), poskytujúce celodennú ústavnú starostlivosť s kapacitou 50 miest, k 31. 3. 2018 evidovalo 220 čakateľov. Počet zamestnancov k 31. 12 2017 bol 49. Zriaďovateľom je HMBA, súčasťou je aj zabezpečovanie SS – ZOS na Smolníckej ul. v Bratislave.
FINANČNÉ ZDROJE	3 000,-€ – 6 000,- €/rok Poskytovanie jednorazovej finančnej pomoci pre starobných dôchodcov; 24 000,-€ – 26 000,- €/rok – Kluby dôchodcov.

STRATEGICKÝ CIEĽ Č. 2 Dôstojný, bezpečný a čo najsamostatnejší život starších obyvateľov podporený dostupnou sieťou SS	Suma	
	26 214 180	

ŠC 2.1 Skvalitniť systém podpory a prevencie osamelosti, vylúčenia a predčasnej odkázanosti	celkom		1 976 200
O 2.1.1 Zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory a iných službách mesta	celkom		12 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	12 000
O 2.1.2 Analýza osamelosti žijúcich starších ľudí v postpandemickom období a podporná infokampaň	celkom		25 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	25 000
O 2.1.3 Program pre podporu a posilnenie proseniorských a dobrovoľníckych organizácií	celkom		848 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	848 000
O 2.1.4 Podpora neformálneho celoživotného vzdelávania	celkom		190 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	190 000
O 2.1.5 Zapojenie starších obyvateľov prostredníctvom posilnenia činnosti Rady seniorov	celkom		8 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	8 000
O 2.1.6 Podpora kultúrneho kapitálu starších obyvateľov cez spolupráce s kultúrnymi inštitúciami	celkom		0
O 2.1.7 Vybudovanie mestského komunitného medzigeneračného centra	celkom		873 200
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	473 200
		KV: HMBA	400 000
O 2.1.8 Pilotná spolupráca so zameraním na fungovania siete denných centier vo vybranej/ných MČ	celkom		0
O 2.1.9 Tvorba koncepčného dokumentu „Program aktívneho starnutia (PAS) hlavného mesta SR Bratislavy“	celkom		20 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	20 000

ŠC 2.2 Zdostupnenie možnosti starnúť v domácom prostredí	celkom		4 898 000
O 2.2.1 Zvýšenie dostupnosti informácií o DOS na území hlavného mesta	celkom		54 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	54 000
O 2.2.2 Skvalitnenie fungovania organizácií poskytujúcich DOS prostredníctvom programu a rozšírenia spoluprác	celkom		2 240 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	2 240 000
O 2.2.3	celkom		2 424 000

Zdostupnenie výkonu DOS v potrebných časoch, úkonoch, finančných rámcoch a na potrebných miestach	<i>z toho</i>	BV: HMBA	2 424 000
O 2.2.4	celkom		180 000
Podpora pre fyzické osoby, ktoré svojim príbuzným a blízkym poskytujú starostlivosť	<i>z toho</i>	BV: HMBA	180 000

ŠC 2.3			
Zabezpečenie dostupnej a na seba nadväzujúcej siete terénnych a ambulantných SS	celkom		986 600
O 2.3.1	celkom		32 000
Zvýšenie informovanosti o terénnych a ambulantných službách a posilnenie spoluprác	<i>z toho</i>	BV: HMBA	32 000
O 2.3.2	celkom		596 400
Program podpory v krízovej situácii prostredníctvom krátkodobej terénnej služby krízovej intervencie	<i>z toho</i>	BV: HMBA	596 400
O 2.3.3	celkom		60 000
Zdostupnenie výkonu DOS v potrebných časoch, úkonoch, finančných rámcoch a na potrebných miestach	<i>z toho</i>	BV: HMBA	60 000
O 2.3.4	celkom		298 200
Zvýšenie kapacity denných stacionárov pre starších obyvateľov	<i>z toho</i>	BV: HMBA	298 200

ŠC 2.4			
Podporiť vznik nízkokapacitných pobytových služieb	celkom		2 683 560
O 2.4.1	celkom		30 000
Zmapovanie a objektivizácia potrieb seniorov na území Bratislavy smerom k rozvoju potrebných pobytových SS	<i>z toho</i>	BV: HMBA	30 000
O 2.4.2	celkom		0
Zabezpečenie potrebných nových pobytových SS prostredníctvom rozvoja spoluprác			
O 2.4.3	celkom		2 653 560
Zriadenie nízkoprahovej pobytovej SS pre seniorov v krízovej situácii v sieti odborných spoluprác so zdravotníckym sektorom	<i>z toho</i>	BV: HMBA	2 653 560
O 2.4.4	celkom		0
Zvýšenie kapacity špecializovaných zariadení pre ľudí s demenciami rôzneho typu v spolupráci s NePoSS a BSK			

ŠC 2.5			
Zefektívniť fungovanie a zvyšovať kvalitu existujúcich pobytových SS v zariadeniach pre seniorov a zariadeniach	celkom		5 046 500

opatrovateľskej služby v správe mesta		
O 2.5.1 Zvýšenie informovanosti o pobytových SS v zariadeniach pre seniorov a zariadeniach opatrovateľskej služby	celkom	12 000
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	12 000
O 2.5.2 Podpora NePoSS v zariadeniach pre seniorov a ZOS	celkom	0
O 2.5.3 Podpora implementácie podmienok kvality do praxe PoSS v zariadeniach pre seniorov a zariadeniach opatrovateľskej služby	celkom	0
O 2.5.4 Implementácia zjednotenej žiadosti o poskytovanie pobytových SS, rozšírenie na zariadenia v správe MČ	celkom	50 000
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	50 000
O 2.5.5 Podpora zapojenia PSS do správy chodu ZPS a ZOS	celkom	15 000
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	15 000
O 2.5.6 Vytvorenie a aplikovanie systému riešenia bezodkladných umiestňovaní do ZPS a ZOS	celkom	168 000
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	168 000
O 2.5.7 Zefektívniť fungovanie ZOS	celkom	0
O 2.5.8 Podpora prvkov komunitnej starostlivosti vo veľkokapacitných zariadeniach pre seniorov penziónového typu	celkom	496 500
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	24 500
	KV: HMBA	472 000
O 2.5.9 Sprístupnenie a prispôsobenie budov a ZPS a ZOS klimatickej zmene a potrebám ľudí s rôznymi typmi zdravotných znevýhodnení	celkom	4 285 000
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	285 000
	KV: HMBA	4 000 000
O 2.5.10 Dizajn pilotu pre Integrované centrum sociálnej a zdravotnej starostlivosti	celkom	20 000
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	20 000

ŠC 2.6 Podporovať rozvoj personálnych kapacít v ZPS a ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	celkom	10 623 320
O 2.6.1 Zabezpečenie plnenia personálnych štandardov, zmapovanie a skvalitnenie systému odmeňovania zamestnancov v ZPS a ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti HMBA	celkom	7 369 400
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	7 369 400
O 2.6.2 Zavedený systém vzdelávania zamestnancov	celkom	1 232 000
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	1 232 000
O 2.6.3 Zmapovanie a postupné zavádzanie motivačných nástrojov v oblasti podpory	celkom	837 520
	<i>z toho</i>	
	BV: HMBA	837 520

ubytovania pre zamestnancov, dopravy do zamestnania a sprístupňovania kultúry			
O 2.6.4 Podpora personálnej politiky vo vzťahu k prijímaniu nových zamestnancov, ktorých je krízový nedostatok, najmä zdravotníckych pracovníkov	celkom		50 000
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	50 000
O 2.6.5 Posilniť možnosti zdravotnej starostlivosti	celkom		1 134 400
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	1 134 400

SC 2.1	MČ	celkom	
	<i>z toho</i>	Podunajské Biskupice	26 000
		Dúbravka	3 224 500
		Karlova Ves	53 000
		Ružinov	Neuvedené v KPSS MČ

5.3. Oblasť drogovej politiky a exponovaných lokalít

OBSAH PODKAPITOLY

STRATEGICKÝ CIEĽ 3	ZABEZPEČIŤ PRÍSTUP K SIETI SS PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI REFLEKTUJÚC ICH ŠPECIFICKÉ POTREBY
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1	ZLEPŠENIE PRÍSTUPNOSTI EXISTUJÚCICH SS A PODPORNÝCH AKTIVÍT PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI 68
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.2	ZVÝŠENIE PONUKY ŠPECIALIZOVANÝCH SS PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI..... 71
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.3	ZABEZPEČIŤ HOLISTICKÝ PRÍSTUP A INOVATÍVNE SLUŽBY PRI RIEŠENÍ POTRIEB A PROBLÉMOV ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI..... 74

STRATEGICKÝ CIEĽ 3	ZABEZPEČIŤ PRÍSTUP K SIETI SS PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI REFLEKTUJÚCICH ŠPECIFICKÉ POTREBY²⁹
---------------------------	---

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1	ZLEPŠENIE PRÍSTUPNOSTI EXISTUJÚCICH SS A PODPORNÝCH AKTIVÍT PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Existujúce SS a podporné aktivity majú mnohé bariéry, ktoré znemožňujú alebo odrádzajú cieľovú skupinu od využitia plného potenciálu takýchto služieb a opatrení. Ide predovšetkým o deklarovanú pocitovanú stigmatizáciu a potenciálnu diskrimináciu ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami. V dôsledku týchto skutočností sa ľudia z cieľovej skupiny ťažšie odhodlávajú využiť existujúcu sieť SS, keďže ich intrapsychické a interpersonálne prežívanie môže byť ochromené pocitovaním odsudzovania a diskriminovania. Potvrdzujú to aj výsledky analýzy (fókusová skupina s PoSS). Cieľom je teda zvýšiť prístupnosť existujúcej siete odbornej pomoci pre zraniteľnú skupinu, čo je v súlade so stratégiou EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025 – so strategickou prioritou č. 6 „Zabezpečiť prístup a posilniť služby v oblasti liečby a starostlivosti“. Je to zároveň v zhode s Národnou protidrogovou stratégiou SR na obdobie rokov 2021 – 2025 s výhľadom do roku 2030.

²⁹ Znenie podkladov z pracovnej skupiny na zostavenie strategickej časti: SWOT analýza (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/SWOT_drogov%C3%A1%20politika%20a%20exponovan%C3%A9%20lokality.pdf), strom problémov a strom cieľov (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Strom%20probl%C3%A9mov%20a%20cie%C4%BEov%20KPSS_PS%20drogov%C3%A1%20politika%20a%20exponovan%C3%A9%20lokality.pdf) a kompletne realizačné tabuľky (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Realiza%C4%8Dn%C3%A9%20tabu%C4%BEky_PS%20drogov%C3%A1%20politika%20a%20exponovan%C3%A9%20lokality-1.pdf).

OPATRENIE 3.1.1	ZVÝŠENIE PRÍSTUPNOSTI SSKI A INÝCH OPATRENÍ PRE ĽUDÍ, KTORÍ UŽIVAJÚ DROGY RIZIKOVÝM SPÔSOBOM
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Rizikové užívanie drog (injekčná aplikácia a/alebo chronické dlhodobé užívanie stimulantov a/alebo opioidov) predstavuje riziká pre jednotlivca, ale i jeho okolie. Injekčná aplikácia (a zdieľanie ihiel navzájom medzi užívateľmi, prípadne ich pohodenie na zem) zvyšuje riziko prenosu infekčných ochorení. Užívanie heroínu a jeho imitácií patrí spolu s pervitínom (metamfetamínom a jeho derivátmi) medzi najdeštruktívnejšie drogy s najväčším adiktívnym potenciálom a najdeštruktívnejšími fyziologickými, neurologickými, psychologickými a sociálnymi konkvenciami. Údaje o počtoch ihiel a striekačiek distribuovaných v rámci programov užívateľom drog kontinuálne narastajú a dosiahli takmer 395 877 striekačiek v roku 2019. Užívatelia pervitínu predstavujú majoritu prijímateľov týchto nízkoprahových služieb, zatiaľ čo počet prijímateľov SS, ktorí si aplikujú heroín injekčne, podstatne klesol v priebehu ostatnej dekády. Odhaduje sa, že iba menšia časť problémových užívateľov je v kontakte s existujúcimi službami; potom ostávajú lekárne ako hlavný zdroj sterilných ihiel a striekačiek pre ľudí, ktorí na Slovensku injekčne užívajú drogy. Vzorce užívania sú rôzne – niekto užije trikrát za mesiac, niekto trikrát denne. Tieto skutočnosti spolu s ilegálnou podstatou znemožňujú presné odhady počtu užívateľov tejto skupiny drog. Dve bratislavské organizácie, ktoré pracujú s ľuďmi, ktorí injekčne užívajú drogy, pracujú ročne približne s 500 až 800 prijímateľmi služieb, pričom odhady hovoria o tisíckach užívateľov. Cieľom aktivít je zvýšiť prístup SSKI a iných opatrení na území HMBA pre túto cieľovú skupinu, vrátane zraniteľných podskupín a ľudí s duálnymi diagnózami. Opatrenie a aktivity vychádzajú okrem analýz KPSS 2030 aj z odporúčaní EMCDDA.
FINANČNÉ ZDROJE	154 000,- € (BV celkom 2023 – 2030 – výdavky na analýzu, vytvorenie metodiky a realizáciu série workshopov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OPATRENIE 3.1.2	PODPORA BUDOVANIA ODBORNÝCH KAPACÍT V OBLASTI PREVENČIE, RESOCIALIZÁCIE A HARM REDUCTION OPATRENÍ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V Bratislave (a celkovo na Slovensku) je iba niekoľko odborníkov v oblasti prevencie, resocializácie a <i>harm reduction</i> (znižovanie rizík) v drogovej politike. Ide o dôsledok nezavedenia špecializovaného študijného oboru zameraného na adiktológiu a ďalšieho formálneho vzdelávania v tejto oblasti. Špecializované štúdium adiktológie na Slovensku neexistuje a tak vzdelávanie v

	<p>tejto oblasti je na Slovensku iba parciálne a roztriešené medzi klinických psychológov a psychiatrov, ktorí musia okrem svojho odboru postúpiť finančne a časovo náročnú dodatočnú certifikáciu, čo môže niektorých potenciálnych záujemcov o túto časť expertízy odradiť.</p> <p>HMBA eviduje výrazný nedostatok ľudských zdrojov v oblasti drogovej problematiky, prevencie, resocializácie a opatrení v oblasti znižovania rizík. A preto musí hlavné mesto pomôcť pri budovaní odborných kapacít aj s relevantnou praxou – v spolupráci s univerzitami a aktérmi, ktorí pôsobia v oblasti drogovej problematiky.</p> <p>Predmetom opatrenia je požiadavka, aby v spolupráci s univerzitami na území Bratislavy, ako aj v spolupráci s aktérmi v drogovej problematike (CPLDZ, CPPPaP, MVO) vznikol predmet či cyklus predmetov pre záujemcov humanitných odborov, aby následne mohli motivovaní študenti/ky pokračovať v stáži/praxi priamo v inštitúciách, pričom ich náklady by boli suplované z grantovej výzvy.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	20 000,- € ročne (BV 2024 – 2030 – výdavky na grantovú schému) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

OPATRENIE 3.1.3	ROZVOJ A UDRŽATEĽNOSŤ EXISTUJÚCICH SLUŽIEB PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Pre zabezpečenie kontinuity existujúcich služieb je potrebné stabilizovať odborné ľudské zdroje, zabezpečiť dostatočnú podporu (inštitucionálnu aj rozvojovú) a vybudovať dôveru v ohrozených exponovaných lokalitách a komunitách. To vyplýva aj z výsledkov analytickej časti KPSS venovanej téme „Skúsenosť a spokojnosť so SS pre ľudí užívajúcich drogy“. Situácia v exponovaných lokalitách si vyžaduje špecifický fókus na zabezpečovanie a rozvoj SS pre sociálne vylúčené skupiny, vrátane ľudí so skúsenosťou s drogami.</p> <p>Z toho dôvodu je potrebná taká podpora PoSS, ktorá sociálne riešenia v ohrozených lokalitách nielen umožní, ale aj prispeje k ich budovaniu. Tomu môže pomôcť stabilná grantová výzva a kontinuálne poskytovanie finančných príspevkov vyplývajúcich zo zákona.</p> <p>Súčasne je potrebné podporiť koordinovaný prístup mesta k danej problematike prostredníctvom využitia nástrojov lokálnej politiky – všeobecne záväzného nariadenia.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	180 000,- € ročne (BV 2023 – 2030 – výdavky na grantovú schému) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.2	ZVÝŠENIE PONUKY ŠPECIALIZOVANÝCH SS PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Podľa analýzy KPSS nedisponuje HMBA dostatočným počtom SS a opatrení, ktoré by primerane pokrývali dopyt po odbornej pomoci pre sociálne vylúčené skupiny. Ešte menej sú dostupné pre ľudí so skúsenosťou s drogami. Mesto napríklad nedisponuje žiadnou špecializovanou pobytovou službou krízovej intervencie pre túto cieľovú skupinu. Je dôležité si uvedomiť, že cieľová skupina de facto a de iure žije v ilegalite, čo sa podpisuje na ich opatrnosti a dôvere pri vyhľadávaní služieb štátu či mesta. Z týchto dôvodov neexistujú exaktné poznatky o presnom počte tejto populácie, keďže je ťažšie zastihnuteľná meraniami. Dôležitý je aj kontext pandémie C-19, ktorá pozmenila vzorce správania subkultúry užívateľov drog, ako aj trh s drogami ako taký (lockdowny, uzávery hraníc, policajné kontroly, zákaz stretávania, ekonomická kríza a vysoká inflácia).</p> <p>Taktiež, ako vyplýva z analýzy KPSS 2030, väčšina MČ nemala zadefinované priority ohľadne tejto časti svojej populácie.</p> <p>Navyše, jej viaceré zraniteľné subpopulácie (ženy, matky s deťmi, starnúca populácia) nemajú prístup k špecializovaným SS, ktoré by prihliadali na ich špecifické potreby, čím sa znižuje efektívnosť pomoci, liečby a resocializácie pre danú cieľovú skupinu. Stratégia EÚ v oblasti drog na roky 2021 – 2025 explicitne pomenováva tieto ciele v strategických prioritách 5.2, 6.5 a 6.6.</p>
OPATRENIE 3.2.1	ZRIADENIE AMBULANTNÝCH A POBYTOVÝCH ŠPECIALIZOVANÝCH SS PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Mnohé SS nemajú adekvátne vyškolený personál a zabezpečené štandardy a postupy ako pracovať s ľuďmi, ktorí majú skúsenosti s drogami. V slovenských špecifických kultúrnych podmienkach s konzervatívnymi sociálnymi normami môže dochádzať k stigmatizácii a diskriminácii ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami (výraznejšie sa to dotýka žien, matiek a detí, keďže skúsenosť s drogami u tejto časti populácie sa stretáva s výraznejším moralizovaním a odsudzovaním než u mužov). Nedostatočne vyškolený personál SS môže svojím prístupom nechtiac utlmiť ambície a motiváciu cieľovej skupiny po využití SS, liečbe či resocializácii.</p> <p>Čo sa týka veľkosti populácie, tak neexistujú aktuálne detailné exaktné dáta. Mnoho žien, mladých ľudí a detí sa jednoducho hanbí a hlavne bojí priznať, že majú skúsenosti s drogami – pretože im hrozí morálne odsúdenie sociálnym</p>

	<p>okolím a taktiež im hrozia vysoké tresty odňatia slobody, ktoré niekedy prevyšujú tie, pri ktorých došlo k cielenej ujme na zdraví. Kvalifikované odhady hovoria o stovkách, ale i tisícoch žien či mladých dospelých ľudí. Aktuálne na území mesta nie je žiadna SS špecifická pre ženy a matky s deťmi.</p> <p>Bratislava postupne zriadi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízkoprahové DC pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami, • útulok pre túto cieľovú skupinu, • pobytovú službu pre ženy, resp. matky s deťmi so skúsenosťou užívania drog.
FINANČNÉ ZDROJE	<p>2 700 000,- € celkovo (KV 2023 – 2025 – výdavky na kúpu a rekonštrukciu priestoru pre útulok, nízkoprahové centrum a pobytovú sociálnu službu) (HMBA);</p> <p>90 000,- € ročne (mzdové výdavky 2026 – 2030 – príspevok) (MPV SaR);</p> <p>1 350 000,- € celkom (prevádzkové náklady 2025 – 2030) (HMBA);</p> <p>170 000,- € ročne (BV 2024 – 2030 – výdavky na transfer NePoSS) (HMBA);</p> <p>35 000,- € celkom (BV 2024 – 2025 – výdavky na služby) (HMBA);</p> <p>3 045 960,- € celkom (mzdové výdavky 2025 – 2030) (HMBA).</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 3.2.2	ZABEZPEČENIE TERÉNEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE S MLADÝMI ĽUĎMI, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI V PROSTREDÍ NOČNÉHO ŽIVOTA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Mladí ľudia počas vývinu a dospievania spoznávajú svoje možnosti a limity rôznymi, často i rizikovými spôsobmi. Skúsenosti s drogami vo veľmi mladom veku môžu výrazne ohroziť kognitívny, emočný, sociálny, ale i morálny vývin mladého človeka. Priemerný vek prvej skúsenosti s marihuanou je na Slovensku 14 rokov, v prípade iných halucinogénov je to 19 rokov. Skúsenosti s alkoholom majú na Slovensku aj 13-ročné deti, podobne je to s pervitínom a inými stimulantmi.</p> <p>Experimentovanie so sexualitou, násilím či drogami je relatívne bežná súčasť dospievania a formovania vlastnej identity, pričom sa od tohto experimentovania vo väčšine upúšťa s príchodom práce a rodiny.</p> <p>Pre vyššie uvedené je nevyhnutné stabilizovať a rozvíjať terénnu sociálnu prácu s mladými ľuďmi v prostredí nočného života, ktorá by pomohla zmierniť konzekvencie spojené s rizikovým správaním v prostredí nočného života. Podporné nástroje na stabilizáciu sú:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • podpora programu MTT zameraného na mladých ľudí v prostredí nočného života, • vytvorenie poradenského priestoru pre mladých na Obchodnej ulici, • podpora terénnej sociálnej práce u PoSS.
FINANČNÉ ZDROJE	325 000,- € celkovo (BV 2023 – 2030 – materiál na distribúciu, pracovné vybavenie) (HMBA) 1 020 600,- € celkovo (mzdové výdavky 2023 – 2030 – 6 nových zamestnancov) (HMBA) 210 000,- € celkovo (BV 2024 – 2030 – transfer MVO) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.3	ZABEZPEČIŤ HOLISTICKÝ PRÍSTUP A INOVATÍVNE SLUŽBY PRI RIEŠENÍ POTRIEB A PROBLÉMOV ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Aktuálne vedecké poznanie zdôrazňuje eklektický, komplexný a holistický prístup k drogovej problematike. Aktuálne na Slovensku prevažuje represívny prístup s nulovou toleranciou, ktorý neprihliada na individuálne okolnosti jednotlivca (napr. užívanie drog ako maladaptívny obranný mechanizmus a útecha pred traumami z detstva a pred životnými krízami). Cieľom je využiť aktuálne vedecké poznanie pri etablovaní inovatívnych služieb s cieľom efektívneho riešenia rizikového správania, ktoré sa odohráva na území HMBA. Je v záujme všetkých obyvateľov Bratislavy, aby bolo rizikové správanie v HMBA pravidelne odborne mapované a zároveň odborne riešené vychádzajúc z aktuálneho vedeckého poznania, na úkor represívneho konzervovania statusu quo.</p> <p>Dôležitosť odborného mapovania, výskumu a holistického synergického prístupu explicitne zdôrazňuje aj „Stratégia EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025“, ako aj Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky (kapitoly 2.2; 2.3; 2.5 a 2.6).</p>

OPATRENIE 3.3.1	PILOTNÝ PROJEKT KOORDINOVANEJ A INTEGROVANEJ ÚČINNEJ PREVENIE PRE MLADÝCH ĽUDÍ (CPPPaP, MČ, MVO)
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Prevenia rizikového správania v oblasti drog je v súčasnosti nesystematická a často nezohľadňuje aktuálne vedecké poznanie. Pilotný projekt svojimi aktivitami vytvára základný rámec pre koordinovanú, integrovanú a na vede založenú prevenciu v oblasti drogovej problematiky, pričom prehĺbuje vzťah a spoluprácu s MČ, školami a inými aktérmi v oblasti prevencie rizikového správania.
FINANČNÉ ZDROJE	<p>181 440,- € celkovo (mzdové výdavky 2023 – 2030) (HMBA)</p> <p>166 000,- € celkovo (BV 2023 – 2030 – tvorba metodiky, externí spolupracovníci) (HMBA)</p> <p>30 000,- € ročne (BV 2025-2030 - výdavky na grantovú schému) (HMBA)</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 3.3.2	VYTVORENIE MESTSKEJ KONCEPCIE V OBLASTI UŽÍVANIA DROG A ZÁVISLOSTÍ PARTICIPATÍVNYM SPÔSOBOM S AKTÉRMÍ V OBLASTI DROGOVEJ POLITIKY VRÁTANE ZÁSTUPKÝŇ A ZÁSTUPCOV PRÍSLUŠNÝCH REZORTOV
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Hlavné mesto v súvislosti s výskytom drog čelí špecifickým ohrozeniam, keďže má najväčšiu mestskú populáciu, je tranzitným uzlom, centrom nočného života, epicentrom vysokoškolského života a zábavy, nachádza sa v blízkosti hraníc, koncentruje sa v ňom turizmus i sociálne ohrozené skupiny vo viacerých lokalitách. Inými slovami: v hlavnom meste je najväčšia sociálna dynamika, ale i rôzne subkultúry, ktoré preferujú svoje sociálne normy. To všetko vedie k rôznym možnostiam a zážitkom, z ktorých môžu byť niektoré rizikové. V hlavnom meste je podľa správy NAKA evidovaných najviac kriminálnych aktivít, ako aj aktivít súvisiacich s drogami. Bratislava ako metropola je v tomto aspekte v rovnakom postavení ako ostatné metropolitné mestá, s ktorými spolupracuje. Metropoly vo väčšej miere ako ostatné obce v štáte potrebujú riešiť drogovú politiku, a tak sa často musia stať lídrami v jej riešení. Preto je nevyhnutné mať vytvorený strategický dokument, ktorý určí základné rámce, mantinely, postupy a ich koordináciu v oblasti užívania drog, rizikového správania a závislostí, pričom by sa mal dôraz klásť na vedecké poznatky a mapovanie aktuálnej situácie v drogových subkultúrach hlavného mesta. Táto koncepcia by mala byť tvorená participatívnym spôsobom.
FINANČNÉ ZDROJE	133 000,- € celkovo (BV 2023 – 2030 – facilitácia, metodická príprava, technické riešenia implementácie) (HMBA) 100 000,- € ročne (BV 2024 – 2030 – výdavky na grantovú schému) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 3.3.3	SYSTÉM MAPOVANIA DROGOVEJ SITUÁCIE NA ÚZEMÍ MESTA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Vplyvom rozvoja vedy, chémie a globalizovaného trhu sa riziko užívania drog nestráca, naopak, trendy naznačujú, že drog existuje čím ďalej, tým viac, a zároveň narastá celosvetový (ako aj celoslovenský) počet užívateľov rôznych drog. Iba pravidelne mapovaná drogová situácia na území mesta umožní identifikáciu a implementáciu vhodných odborných riešení, súčasne aj zachytenie trendov, rizík alebo nových ohrozujúcich faktorov zasahujúcich zraniteľné skupiny. Sú potrebné konkrétne lokalizované analýzy a mapovania, ktoré zachytia trendy v našom

	(Bratislava, SR) špecifickom kultúrnom pásme reflektujúc naše špecifické sociálne normy, ktoré vplyvajú na prežívanie užívania drog. Napríklad SR má jednu z najprísnejších a najrepresívnejších drogových politík v EÚ, čo sa prirodzene odráža v správaní subkultúry užívateľov drog. Opatrenie a aktivity budú smerovať k etablovaní mapovania užívania drog na území HMBA. Je potrebné si uvedomiť, že drogy tu boli, sú a zrejme aj budú.
FINANČNÉ ZDROJE	24 300,- €/ročne (mzdové výdavky 2023 – 2030) (HMBA) 85 000,- €/celkovo (BV 2023 – 2030 – metodika, evalvácia, mapovanie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 3.3.4	MAPOVANIE POTRIEB ŠPECIFICKÝCH ZRANITELNÝCH SKUPÍN, KTORÉ MAJÚ SKÚSENOSTI S DROGAMI A ADIKTÍVNYM SPRÁVANÍM
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Užívanie drog nie je ojedinelý jav. Existujú rôzne druhy látok, ktoré majú rôzne účinky a dopady na človeka. Ľudia sa medzi sebou vo svojej diverzite líšia a niektoré skupiny ľudí sú špecificky zraniteľné v kontexte užívania drog v 21. storočí. Konkrétne ženy a matky s deťmi, ale aj seniori a mladiství sa okrem priamych súvislostí s užívaním drog musia vysporiadať aj so zvýšenou stigmatizáciou a inými bariérami, ako je zvýšené ohrozenie násilím alebo chudoba. Špecifický dôraz je potrebné klásť na jednotlivcov so skúsenosťami s drogami v kontexte celej rodiny ako systému a venovať komplexnú pozornosť blízkeho sociálnemu prostrediu a jeho prepojeniam so životnou situáciou jednotlivca. Pri takto zameraných mapovaniach majú z toho plynúce opatrenia dopady nielen na desiatky až stovky užívateľov návykových látok, ale na stovky až tisíce ľudí v ich okolí. V súčasnosti neexistujú komprehenzívne dáta o potrebách jednotlivých zraniteľných podskupín ani rodín so skúsenosťami s drogami na území mesta.
FINANČNÉ ZDROJE	20 000,- € celkom (BV 2023 – 2030 – analýzy a mapovanie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

OPATRENIE 3.3.5	INFORMOVANOSŤ ZAMESTNANCOV A ZAMESTNANKÝŇ SOCIÁLNYCH ODDELENÍ MČ V TÉME OHROZENÝCH LOKALÍT A DROGOVEJ POLITIKY
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Doposiaľ bola téma drogovkej politiky a služieb pre ľudí so skúsenosťou s drogami na území mesta na okraji záujmu, pričom absencia systému na regionálnej i

	lokálnej úrovni spôsobila nedostatok kapacít v danej oblasti. Aktivity budú ponúknuté MČ na zosieťovanie, výmenu informácií, skúseností a aktualizácii poznania medzi zamestnancami a zamestnankyňami sociálnych oddelení HMBA. Počas ôsmich rokov budú uskutočnené vzdelávacie aktivity. Súčasťou opatrenia je tiež produkcia a tlač informačných materiálov.
FINANČNÉ ZDROJE	92 000,- € celkovo (BV 2023 – 2030 – informačné workshopy, informačné materiály) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 3.3.6	ZABEZPEČENIE KONTINUÁLNEJ KOMUNIKÁCIE MESTA O ODBORNÝCH RIEŠENIACH DROGOVEJ PROBLEMATIKY
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Životné ťažkosti, traumy, ťažké sociálne skúsenosti z detstva či aktuálne životné krízy môžu niektorých členov našej populácie viesť k hľadaniu útechy v alkohole či iných molekulách. Téma drogovej problematiky vyvoláva v mnohých ľuďoch negatívne emócie, ktoré môžu viesť k stereotypom, predsudkom až stigmatizácii či diskriminácii. Informovaním o vedecky overených odborných riešeniach môžeme znížiť stigmatizáciu drogovu závislých a venovať sa ďalším bariéram, ktoré sú pre nich prekážkou pre vyhľadanie adekvátnej pomoci.
FINANČNÉ ZDROJE	20 000,- € celkovo (BV 2023 – 2030 – odborné podujatie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

KPSS MČ

MČ DÚBRAVKA

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PODPORA PREVENČIE DROGOVÝCH A INÝCH ZÁVISLOSTÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	V oblasti prevencie drogovej a inej závislosti zmapovať aktuálnu situáciu na území MČ Bratislava-Dúbravka a nastaviť účinný systém pomoci.
OPATRENIE	NADVIAZAŤ SPOLUPRÁCU SO SOCIÁLNYM TERÉNNYM TÍMOM MAGISTRÁTU HMBA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na nadviazanie spolupráce s Magistrátom HMBA pri zmapovaní a prípadnom riešení drogovej politiky v MČ.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

STRATEGICKÝ CIEĽ Č. 3 Zabezpečiť prístup k sieti SS pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami reflektujúc ich špecifické potreby	Suma	
	13 832 400 €	

ŠC 3.1 Zlepšenie prístupnosti existujúcich SS a podporných aktivít pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	celkom		1 734 000,- €
O 3.1.1 Zvýšenie prístupnosti SSKI a iných opatrení pre ľudí, ktorí užívajú drogy rizikovým spôsobom	celkom		154 000,- €
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	154 000,- €
O 3.1.2 Podpora budovania odborných kapacít v oblasti prevencie, resocializácie a harm reduction opatrení	celkom		140 000,- €
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	140 000,- €
O 3.1.3 Rozvoj a udržateľnosť existujúcich služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	celkom		1 440 000,- €
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	1 440 000,- €

ŠC 3.2 Zvýšenie ponuky špecializovaných SS pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	celkom		10 326 560,-€
O 3.2.1 Zriadenie ambulantných a pobytových špecializovaných SS pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	celkom		8 770 960,-€
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	5 620 960,-€
		KV: HMBA	2 700 000,-€
		BV: MPSVaR	450 000,-€
O 3.2.2 Zabezpečenie terénnej sociálnej práce pre mladých ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami v prostredí nočného života	celkom		1 555 600,-€
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	1 555 600,-€

ŠC 3.3 Zabezpečiť holistický prístup a inovatívne služby pri riešení potrieb a problémov ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	celkom		1 771 840,- €
O 3.3.1 Pilotný projekt koordinovanej a integrovanej účinnej prevencie pre mladých ľudí (CPPPaP, MČ, MVO...)	celkom		527 440,- €
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	527 440,- €
O 3.3.2 Vytvorenie mestskej koncepcie v oblasti užívania drog a závislostí participatívnym spôsobom s aktérmi v oblasti drogovej politiky vrátane zástupcov/zástupkýň príslušných rezortov	celkom		833 000,- €
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	833 000,- €
O 3.3.3 Systém mapovania drogovej situácie na území mesta	celkom		279 400,- €
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	279 400,- €
O 3.3.4	celkom		20 000,- €

Mapovanie potrieb špecifických zraniteľných skupín, ktoré majú skúsenosti s drogami a adiktívnym správaním	<i>z toho</i>	BV: HMBA	20 000,- €
O 3.3.5 Informovanosť zamestnancov a zamestnankýň sociálnych oddelení MČ v téme ohrozených lokalít a drogovej politiky	celkom		92 000,- €
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	92 000,- €
O 3.3.6 Zabezpečenie kontinuálnej komunikácie mesta o odborných riešeniach drogovej problematiky	celkom		20 000,- €
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	20 000,- €

SC 3	MČ	celkom	Neuvedené v KPSS MČ
	<i>z toho</i>	Dúbravka	Neuvedené v KPSS MČ

5.4. Oblasť detí, mladých a rodín v ohrození

OBSAH PODKAPITOLY

STRATEGICKÝ CIEĽ 4	SPRÍSTUPNIŤ SIEŤ POMOCI A PODPORY OBČANOM VO VŠETKÝCH ÚROVNIACH INTERVENCIE (PREVENTÍVNA, KRÍZOVÁ, DLHODOBÁ)
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.1	VYTVORIŤ NOVÚ FORMU POMOCI A PODPORY, ZVYŠOVAŤ FINANČNÚ PODPORU A ZMAPOVAŤ VYBRANÉ FORMY PODPORY PRE DETI, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ 80
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.2	PODPOROVAŤ SS A SLUŽBY PRIAMO SÚVISIACE SO SOCIÁLNYMI SLUŽBAMI PRE DETI, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ..... 83
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.3	PODPOROVAŤ A ROZVÍJAŤ TERÉNNÉ SLUŽBY PRE SKUPINU DETÍ, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ.....86

STRATEGICKÝ CIEĽ 4	SPRÍSTUPNIŤ SIEŤ POMOCI A PODPORY OBČANOM VO VŠETKÝCH ÚROVNIACH INTERVENCIE (PREVENTÍVNA, KRÍZOVÁ, DLHODOBÁ)³⁰
---------------------------	--

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.1	VYTVORIŤ NOVÚ FORMU POMOCI A PODPORY, ZVYŠOVAŤ FINANČNÚ PODPORU A ZMAPOVAŤ VYBRANÉ FORMY PODPORY PRE DETI, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Existujúce formy podpory nie sú dostupné, neposkytujú komplexné a zrozumiteľné informácie, a často sú administratívne náročné, čo dokumentujú výsledky analýzy, ktorej obsahom je SWOT analýza, výsledky práce v PS a odbornej verejnosti. Potreba dostupnosti a zrozumiteľnosti informácií je základným právom občanov v sociálnej núdzi zakotveným v Zákone o SS. Jedným z nástrojov zabezpečenia tohto práva je aj zriadenie centra prvého kontaktu s adekvátnym personálnym zabezpečením. Prevažná podpora a pomoc je tejto cieľovej skupine poskytovaná prostredníctvom MVO, a preto je potrebné premietnuť do ich podporu aj zvýšenie finančných prostriedkov (v rámci grantov) na ich aktivity, stabilitu a rozvoj, ako to vyplýva aj z výsledkov analýzy.

³⁰ Znenie podkladov z pracovnej skupiny na zostavenie strategickkej časti: SWOT analýza (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/SWOT_PS%20Deti,%20mlad%C3%A4D%20C4%BEudia%20a%20rodiny%20v%20ohrozen%C3%AD.pdf), strom problémov a strom cieľov (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Strom%20probl%C3%A9mov%20a%20cie%C4%BEov%20KPSS_PS%20deti,%20mlad%C3%AD%20C4%BEudia%20a%20rodiny%20v%20ohrozen%C3%AD.pdf) a kompletne realizačné tabuľky (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Realiza%C4%8Dn%C3%A9%20tabu%C4%BEky_PS%20deti,%20mlad%C3%AD%20C4%BEudia%20a%20rodiny%20v%20ohrozen%C3%AD-1.pdf).

	Predpokladom poskytovania adresných foriem podpory budú analýzy zamerané na konkrétne sociálne situácie a potreby cieľových skupín s cieľom udržateľnosti a dostupnosti služieb. Potrebu analýz podporujú aj Národné priority rozvoja SS na roky 2021 – 2030, v ktorých sa zdôrazňuje potreba realizovať analýzy s cieľom získať informácie o stave služieb.
--	--

OPATRENIE 4.1.1	ZRIADENIE CENTRA PRVÉHO KONTAKTU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Z analýzy vyplýva, že rodiny v ohrození a odborná verejnosť identifikovali problémy dostupnosti informácií o pomoci a podpore. Chýba základné sociálne poradenstvo, pociťujú veľkú administratívnu záťažnosť, nezrozumiteľnosť postupov, nepreviazanosť služieb a aktérov, a požadujú dôstojnú a profesionálnu komunikáciu. Centrum prvého kontaktu zabezpečí občanovi na jednom mieste komplexné informácie a nasmeruje občana alebo sprostredkuje mu konkrétnu pomoc, najmä poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí. Centrum prvého kontaktu bude poskytovať pomoc a podporu všetkým cieľovým skupinám, s dôrazom na cieľovú skupinu detí, mladí ľudia a rodiny.
FINANČNÉ ZDROJE	200 000,- € celkovo (KV na vybudovanie centra) (HMBA) 63 000,- € celkovo (prevádzkové náklady 2023 – 2030) (HMBA) 1 057 050,- € celkovo (mzdové výdavky 2023 – 2030) (HMBA) 149 500,- € celkovo (BV 2023 – 2030 – vybavenie pre zamestnancov, vzdelávanie, informačný materiál, odborní spolupracovníci) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 4.1.2	SKVALITNENIE GRANTOVEJ PODPORY
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Zvýšenie finančnej podpory s cieľom poskytovať podporu väčšiemu počtu subjektov, skvalitňovať a rozvíjať ich služby. Znižovanie administratívnej záťaže pre žiadateľov. Na základe výsledkov každoročnej internej analýzy špecifikovať oblasti a aktivity pridelovania grantov pre vybrané cieľové skupiny alebo situácie, aby podpora bola adresnejšia. Externé analýzy sa budú zameriavať na zistenie priorít z hľadiska nových potrieb a oblastí.
FINANČNÉ ZDROJE	1 437 532,- € celkovo (BV na grantovú schému 2023 – 2030) (HMBA) 10 000,- € celkovo (BV na analýzu a revíziu finančných potrieb 2023 – 2030) (HMBA)

ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita
OPATRENIE 4.1.3	REALIZOVANIE ANALÝZ NA VYBRANÉ TÉMY Z OBLASTI DETI, MLADÍ ĽUDIA A RODINY V OHROZENÍ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>V plánovaní a v realizovaní podpory cieľovej skupine chýba množstvo dát a informácií, o ktoré je potrebné sa oprieť a z nich vychádzať.</p> <p>Uskutočnenie analýz, ktoré budú zamerané na konkrétne cieľové skupiny podľa ich sociálnej situácie (napr. rodiny, ktoré potrebujú pomoc pri starostlivosti o deti či pri zosúladení pracovného a rodinného života, mladí dospelí, ktorí opúšťajú ústavnú či rôzne druhy starostlivosti, osoby využívajúce nízkoprahové denné centrá pre deti a rodinu), nám umožní poskytovať adresnú formu podpory. Realizáciu analýz podporujú aj Národné priority rozvoja SS na roky 2021 – 2030, v ktorých sa zdôrazňuje potreba realizovať analýzy s cieľom získať informácie o stave služieb.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	60 000,- €/celkovo (výdavky na analýzy na vybrané témy 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.2	PODPOROVAŤ SS A SLUŽBY PRIAMO SÚVISIACE SO SS PRE DETI, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Na konci roka 2020 na území Bratislavy žilo 109 786 detí a mladých ľudí, teda ľudí do veku 26 rokov, čo predstavuje 25 % z celkového počtu obyvateľov. Pričom počet detí 0 – 14 rokov od roku 2010 do roku 2020 sa každý rok zvyšuje. Z údajov vyplýva, že ide o významnú skupinu obyvateľov, ktorej je potrebné venovať náležitú pozornosť, a to v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa. Výsledky analýzy poukazujú na to, že viac ako tretina respondentov pracujúcich s cieľovou skupinou nebola schopná uspokojiť záujem všetkých potenciálnych klientov. Rovnako samotní klienti potvrdzujú, že dopyt po službách je väčší ako ponuka. Z východiskovej analytickej správy Plnenie národných priorít rozvoja SS na roky 2015 – 2020 vyplýva, že v hodnotenom období došlo aj k zníženiu počtu PoSS krízovej intervencie, a tým zároveň k zvýšeniu počtu prijímateľov na jedného poskytovateľa.</p> <p>Aj Konceptia rozvoja SS BSK zdôrazňuje podporu služieb pre rodiny s deťmi, uľahčenie sociálneho začlenenia detí a mládeže zo znevýhodneného prostredia, programovú podporu detí a mládeže a zlepšenie dostupnosti služieb pre nízkopříjmové skupiny obyvateľov.</p> <p>Rôzne druhy služieb nie sú v praxi dostatočne zavedené a rozšírené, prípadne neexistujú a chýba zabezpečenie prepojenosti služieb, čo dokumentujú aj výsledky analýzy.</p> <p>Podpora a rozvoj týchto služieb umožní poskytovať služby väčšiemu počtu klientov s vyššou kvalitou.</p>
OPATRENIE 4.2.1	SKVALITNENIE A ZVÝŠENIE PODPORY RODÍN S DEŤMI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Ide najmä o skvalitnenie podmienok podpory rodín s deťmi nachádzajúcich sa v službách a zariadeniach mesta alebo u iných subjektov a nastavenie poskytovania služieb na základe zistených potrieb tejto cieľovej skupiny. V dôsledku tohto opatrenia dostane občan takú službu, ktorú potrebuje a na ktorú je odkázaný. Po vyhodnotení potrieb sa plánujú upraviť podmienky vo vnútorných predpisoch, napr. Štatúty ubytovní Fortuna a Kopčany, centra pre deti a rodiny Repuls, VZN, metodické usmernenia, prevádzkový a domový poriadok. Opatrenie reflektuje Národné priority rozvoja SS na roky 2021 – 2030, ktoré sa zameriavajú aj na podporu zvyšovania kvality služieb.</p> <p>Na základe výsledkov plánovanej analýzy potrieb cieľovej skupiny rodiny s deťmi, so špeciálnym zreteľom na analýzu potrieb služby pomoci pri osobnej starostlivosti o</p>

	dieťa a podpory zosúlad'ovania rodinného a pracovného života, budú nastavované nové druhy a formy služieb.
FINANČNÉ ZDROJE	220 000,- €/celkovo (KV na vybudovanie centra 2025 – 2030) (HMBA) 59 400,- €/celkovo (BV na prevádzku centra 2025 – 2030) (HMBA) 33 000,- €/celkovo (BV na materiál a vybavenie pre zamestnancov centra 2025 – 2030) (HMBA) 1 545 150,- €/celkovo (mzdové výdavky 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vyšoká priorita

OPATRENIE 4.2.2	ZVÝŠENIE PODPORY CIEĽOVEJ SKUPINY MLADÍ DOSPELÍ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Na základe plánovanej analýzy potrieb cieľovej skupiny mladí dospelí, týkajúcej sa najmä mladých ľudí opúšťajúcich inštitucionálnu, pestúnsku a náhradnú osobnú starostlivosť, budú nastavované vhodné a adresné formy podpory. Podpora mladých dospelých vychádza z potrebnosti identifikovanej z analýzy a z Národných priorít rozvoja SS, ktoré poukazujú na zabezpečenie prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých SS komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín SS. Potrebné je zvýšenie podpory aj personálnym zabezpečením pracovníka/čky venujúcej sa mladým dospelým (ambulánna služba). Jeho/jej úlohou bude asistovanie a podpora pri začleňovaní do bežného života, napr. v oblasti bývania, práce; pomoci pri hospodárení s peniazmi; pri prevádzke domácnosti; starostlivosti o vzťahy, domácnosť; podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií.
FINANČNÉ ZDROJE	27 388,- €/celkovo (mzdové výdavky 2026 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

OPATRENIE 4.2.3	ZVÝŠENIE PODPORY DETÍ A MLADÝCH ĽUDÍ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Požiadavka zvýšiť podporu pre deti a mladých ľudí hlavne nízkoprahového charakteru vyplynula z analýzy, v ktorej odborná verejnosť upozorňuje na potrebu rozšírenia nízkoprahových služieb pre deti a mládež aj do nových lokalít, ale aj na potrebu rozvoja schopností a zmysluplného a podnetného trávenia voľného času. Nedostatočnosť služieb pre deti a mladých ľudí ilustruje počet registrovanej sociálnej služby nízkoprahová SS pre deti a rodinu, ktorá je v Bratislave iba jedna. Pričom práve

	<p>nízkoprahová SS pre deti a rodinu je jednou z najefektívnejších foriem podpory v oblasti prevencie a poradenstva.</p> <p>Opatrenie reflektuje koncepciu rozvoja SS BSK, ktorá sa zameriava na uľahčenie sociálneho začlenenia detí a mládeže zo znevýhodneného prostredia a programovú podporu detí a mládeže.</p> <p>V rámci tejto podpory ide o zriadenie novej nízkoprahovej SS pre deti a rodinu, a tým aj zvýšenie prístupnosti pre PSS. Táto služba sa bude zameriavať na rôzne oblasti, napr. prevenciu, poradenstvo, vzdelávanie a voľný čas. Opatrením sa vytvoria nové príležitosti pre deti a mladých ľudí a zaisťujú sa potrebné služby, o ktoré bude deklarován záujem.</p> <p>Podporu vo voľnom čase bude poskytovať/zabezpečovať mestský/á komunitný/á pracovník/čka pre voľnočasové aktivity vo verejnom priestore. Jeho hlavnou úlohou bude mapovať a kontaktovať deti a mladých ľudí vo verejnom priestore, vykonávať prevenciu a poskytovať poradenstvo.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	<p>340 000,- € celkovo (KV na zriadenie nízkoprahového centra) (HMBA)</p> <p>70 200,- € celkovo (BV na prevádzku nízkoprahového centra celkom 2024 – 2030) (HMBA)</p> <p>669 895,- € celkovo (mzdové výdavky celkom 2023 – 2030) (HMBA)</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.3	PODPOROVAŤ A ROZVÍJAŤ TERÉNNÉ SLUŽBY PRE SKUPINU DETÍ, MLADÝCH ĽUDÍ A RODINY V OHROZENÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti nie je možné uspokojiť potreby požiadaviek na terénnu sociálnu prácu s rodinou. Je potrebné navýšiť kapacity terénnych SS, pričom PoSS požadujú, aby magistrát informoval o celomestskej podpornej sieti akreditovaných subjektov, CPPPaP a terénnej sociálnej práci pre maloletých a pre rodinu. Neziskový sektor očakáva, že aktér ako samospráva alebo magistrát bude mapovať aktérov z rôznych oblastí a druhov pomoci, a navrhujú vytvoriť na úrovni mesta platformu, kde by jednotliví aktéri v konkrétnych témach mohli spolu komunikovať a riešiť konkrétne prípady pomoci.</p> <p>Tak zástupcovia MČ, ako aj odborná verejnosť poukazovali aj na prednostné poskytovanie TS pred pobytovými SS, čo je v súlade s európskymi trendami, ako aj s NPRSS 2021 – 2030.</p> <p>Je dôležité, aby deťom, mladým ľuďom a ich rodinám v núdzi boli poskytované služby, na ktoré sú odkázané, priamo v rodine a v komunite, a to terénnou formou. V súčasnosti v tejto oblasti nemáme nielen dostatočné informácie a dátové údaje, ktoré by umožňovali identifikovať potreby tejto cieľovej skupiny, ale ani potrebnú ponuku a dostupnosť tejto formy služby, a to tak z hľadiska počtu poskytovateľov, ako aj ich druhov a zameraní. Nie je zabezpečené ani prepojenie a sieťovanie medzi jednotlivými aktérmi. Preto je potrebné TS identifikovať, zosieťovať a podporovať a vzdelávať terénnych pracovníkov.</p> <p>Rovnako ide aj o posilnenie personálnych kapacít zamestnancov v teréne.</p>

OPATRENIE 4.3.1	IDENTIFIKOVANIE SIETE TERÉNNÝCH SLUŽIEB A POTRIEB CIEĽOVEJ SKUPINY
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V záujme nastavenia adresných terénnych služieb je nevyhnutné identifikovať súčasnú sieť a potreby tejto cieľovej skupiny, zjednotiť poskytovateľov terénnych služieb do jedného spoločného registra, resp. databázy, podporovať, koordinovať a vzdelávať terénnych pracovníkov/terénne pracovníčky. Pomoc a podpora terénnou formou tak bude dostupnejšia a bude poskytovaná cielene, individuálne a efektívnejšie.
FINANČNÉ ZDROJE	291 000,- €/celkovo (BV na vzdelávanie, analýzu a IT riešenia 2023 – 2030) (HMBA) 91 125,- €/celkovo (mzdové výdavky 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 4.3.2	ZVÝŠENIE POČTU A KVALITY TERÉNNYCH SLUŽIEB
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Výrazná absencia terénnych SS pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození vyžaduje zriadiť nové druhy takýchto služieb vrátane posilnenia personálnych kapacít na rôznych úrovniach. Opatrením sa zvýši dostupnosť služby pre cieľovú skupinu.
FINANČNÉ ZDROJE	1 625 400,- € celkovo (mzdové výdavky celkom 2023 – 2030) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

KPSS MČ

MČ DÚBRAVKA

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ROZVOJ EXISTUJÚCICH SLUŽIEB ZAMERANÝCH NA PRÁCU S DEŤMI
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Rozvíjať a podporovať kontakt s deťmi, aby sa v MČ cítili prijatí ako rovnocenní partneri a mali možnosť a priestor rozvíjať svoje záujmy.

OPATRENIE	PODPOROVAŤ BUDOVANIE KONTAKTU S DEŤMI A ICH ZAPÁJANIE DO ŽIVOTA V KOMUNITE
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu vzájomného kontaktu s deťmi a ich aktívne zapájanie do života v MČ.
FINANČNÉ ZDROJE	11 000,- € celkovo

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ROZVOJ PREVENTÍVNYCH PROGRAMOV A SLUŽIEB ZAMERANÝCH NA PREHLBOVANIE VZÁJOMNÝCH VZŤAHOV V RODINE
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Podporovať budovanie zdravého vzťahu rodič – dieťa, posilňovanie rodičovských kompetencií a vytváranie priestoru na zamedzenie sociálnej izolácii rodín.

OPATRENIE	ROZVÍJAŤ ZRUČNOSTI RODIČOV A PODPOROVAŤ ZDRAVÉ VZŤAHY V RODINE
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na rozvoj zručností rodičov a podporu zdravých vzťahov v rodine, na aktivity posilňujúce rodičovské kompetencie, čím sa rodičom napomáha k vytváraniu lepšieho prostredia pre výchovu svojich detí.
FINANČNÉ ZDROJE	5 000,- €/celkovo

OPATRENIE	PODPOROVAŤ PROGRAMY A AKTIVITY ZAMERANÉ NA MEDZIGENERAČNÉ PREPÁJANIE
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu programov a aktivít, ktorých účastníkmi sú všetky vekové skupiny obyvateľstva MČ.

FINANČNÉ ZDROJE	5 000,- €/celkovo
------------------------	-------------------

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3	ROZVOJ EXISTUJÚCICH SS PRE RODINY S DEŤMI
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Rozvíjať pomoc a podporu rodinám s deťmi, ktoré sa ocitli v kríze, a poskytnúť im profesionálnu pomoc pri zvládaní krízových situácií.

OPATRENIE 3.1	POSKYTOVAŤ FINANČNÚ A VECNÚ POMOC NÍZKOPRÍJMOVÝM RODINÁM S DEŤMI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na poskytnutie finančnej a materiálnej pomoci rodinám, ktoré sa ocitli v kríze, a poskytnutou pomocou uľahčiť rodičom zabezpečenie nevyhnutných potrieb pre svoje deti.
FINANČNÉ ZDROJE	45 000,- €/celkovo

OPATRENIE 3.2	POSKYTOVAŤ SOCIÁLNE PORADENSTVO A PSYCHOLOGICKÚ POMOC RODINÁM V KRÍZE
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Podporovať rodiny a uplatňovať opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu v rodine s deťmi.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4	SPOLUPRÁCA A ROZVOJ SS KOMUNITNÉHO CHARAKTERU
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Poskytnutie komplexnej a odbornej pomoci rodinám podľa reálnych potrieb a jej realizácia v súčinnosti s inými organizáciami.

OPATRENIE 4.1	SPOLUPRACOVAŤ S ORGANIZÁCIAMI, KTORÝCH ČINNOSTI SÚ ZAMERANÉ NA PRÁCU S RODINOU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na poskytnutie komplexnej odbornej pomoci rodinám pri zvládaní krízových situácií.
FINANČNÉ ZDROJE	25 000,- €/celkovo

MČ KARLOVA VES

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1	ROZVOJ SS PRE RODINY S DEŤMI A PRE MLADÝCH ĽUDÍ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Zámerom je realizácia aktualizovanej verzie Projektu „Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom“ a sociálnej stratégie pomoci rodinám; Prevenčia sociálno-patologických javov u detí a mládeže v rodinách; Podpora a pomoc nízkopríjmovým a mnohopočetným rodinám; Opatrenia – prostriedky k dosiahnutiu cieľa predstavujú SS, preventívne aktivity a odborné činnosti, opatrenia SPODaSK, partnerstvá s verejnými a neverejnými poskytovateľmi SS.

OPATRENIE 1.1	FINANČNÁ, VECNÁ A SOCIÁLNA POMOC A PORADENSTVO
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ
PREDPOKLADANÉ ZDROJE KRYTIA	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves; Magistrát HMBA; Dotácie ÚPSVaR na výchovné a preventívne programy a aktivity; Humanitárne fondy a dotácie MPSVaR a Úradu vlády SR; iné zdroje.

OPATRENIE 1.2	SPOLUPRÁCA A ROZVOJ SS KOMUNITNÉHO CHARAKTERU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE 1.3	SPODaSK
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE 1.4	INFORMAČNÝ MATERIÁL – ADRESÁR SUBJEKTOV POSKYTUJÚCICH SS A VOĽNOČASOVÉ AKTIVITY PRE RODINY S DEŤMI A MLADÝCH ĽUDÍ NA ÚZEMÍ MČ BRATISLAVA-KARLOVA VES A HMBA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

MČ PODUNAJSKÉ BISKUPICE

OPATRENIE 1.1	PREVÁDZKOVANIE ZARIADENIA URČENÉHO NA UBYTOVANIE MATIEK S MALOLETÝMI DEŤMI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Udržanie kvality a v prípade potreby rozšírenie kapacít tohto zariadenia
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE 1.2	PRIDEĽOVANIE MALOMETRÁŽNYCH BYTOV
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Umožniť bývanie v malometrážnych bytoch pre matky s deťmi
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

STRATEGICKÝ CIEĽ Č. 4	Suma
Sprístupniť sieť pomoci a podpory klientom vo všetkých úrovniach intervencie (preventívna, krízová, dlhodobá)	7 976 690,- €

ŠC 4.1 Rozvíjať a zmapovať vybrané formy podpory pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození	celkom	2 977 132,- €
O 4.1.1 Zriadenie Centra prvého kontaktu	celkom	1 469 600,- €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	1 269 550,- €
	KV: HMBA	200 000,- €
O 4.1.2 Skvalitnenie grantovej podpory	celkom	1 447 532,- €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	1 447 532,- €
O 4.1.3 Realizovanie analýz na vybrané témy z oblasti deti, mladí ľudia a rodiny v ohrození	celkom	60 000,- €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	60 000,- €

ŠC 4.2 Podporovať SS a služby priamo súvisiace so sociálnymi službami pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození	celkom	2 965 033,- €
O 4.2.1 Zvýšenie podpory rodín s deťmi	celkom	1 857 550,- €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	1 637 550,- €
	KV: HMBA	220 000,- €
O 4.2.2 Zvýšenie podpory cieľovej skupiny mladí dospelí	celkom	27 338,- €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	27 338,- €
O 4.2.3 Zvýšenie podpory detí a mladých ľudí	celkom	1 080 095,- €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	740 095,- €
	KV: HMBA	340 000,- €

ŠC 4.3 Podporovať a rozvíjať terénne služby pre skupinu detí, mladých ľudí a rodiny v ohrození	celkom	2 034 525,- €
O 4.3.1 Identifikovanie siete terénnych služieb a potrieb cieľovej skupiny	celkom	382 125,- €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	382 125,- €
O 4.3.2 Zvýšenie počtu a kvality terénnych služieb	celkom	1 625 400,- €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	1 652 400,- €

SC 4	MČ	celkom	91 000,-€
	<i>z toho</i>	Dúbravka	91 000,-€
		Karlova Ves	Neuvedené v KPSS MČ
		Podunajské Biskupice	Neuvedené v KPSS MČ

5.5. Oblasť ľudí bez domova

OBSAH PODKAPITOLY

STRATEGICKÝ CIEĽ 5	ROZVOJ KVALITNEJ A DOSTUPNEJ SIETE SLUŽIEB PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA S DÔRAZOM NA DÔSTOJNOSŤ, BEZPEČNOSŤ A UKONČOVANIE BEZDOMOVECTVA V MESTE
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1	ZVÝŠIŤ PONUKU A DOSTUPNOSŤ SS KRÍZOVEJ INTERVENČIE A PODPORNÝCH SLUŽIEB V SÚLADE S POTREBAMI ĽUDÍ BEZ DOMOVA NA ÚZEMÍ MESTA 91
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.2	PODPOROVAŤ KOMPLEXNÉ PRÍSTUPY PRI PRÁCI S ĽUĎMI BEZ DOMOVA S CIEĽOM UKONČOVANIA BEZDOMOVECTVA..... 95
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.3	PODPOROVAŤ ZDOSTUPNENIE POTREBNEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA V SYNERGII SO SOCIÁLNYMI SLUŽBAMI KRÍZOVEJ INTERVENČIE..... 101

STRATEGICKÝ CIEĽ 5	ROZVOJ KVALITNEJ A DOSTUPNEJ SIETE SLUŽIEB PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA S DÔRAZOM NA DÔSTOJNOSŤ, BEZPEČNOSŤ A UKONČOVANIE BEZDOMOVECTVA V MESTE³¹
---------------------------	--

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1	ZVÝŠIŤ PONUKU A DOSTUPNOSŤ SS KRÍZOVEJ INTERVENČIE A PODPORNÝCH SLUŽIEB V SÚLADE S POTREBAMI ĽUDÍ BEZ DOMOVA NA ÚZEMÍ MESTA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	SS krízovej intervencie určené pre ĽBD sú v Bratislave dlhodobo poddimenzované, a zvlášť dopyt po ambulantných a pobytových službách sa roky nereflektoval v rozširovaní ponuky a kapacít týchto služieb. Vysoký počet ĽBD a aktuálny nedostatok dostupného bývania v meste len zdôrazňuje potrebu rozšíriť v krátkodobom horizonte sieť SS krízovej intervencie vo všetkých formách (terénnej, ambulantnej, pobytovej). Podľa sčítania ĽBD z roku 2016 je počet ľudí bez prístrešia niekoľkonásobne vyšší (1 310) ako kapacita denných nízkoprahových centier (166) a 24-hodinových pobytových služieb krízovej intervencie (kapacita útulkov – 156 miest). Cieľom je preto v

³¹ Znenie podkladov z pracovnej skupiny na zostavenie strategickej časti: SWOT analýza (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/SWOT_PS%20C4%BEudia%20bez%20domova.pdf), strom problémov a strom cieľov (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Strom%20probl%3%A9mov%20a%20cie%20C4%BEov_PS%20C4%BEudia%20bez%20domova.pdf) a kompletne realizačné tabuľky (dostupná z: <https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Realiza%20C4%8Dn%3%A9%20tabu%20C4%BEky%20PS%20C4%BEudia%20bez%20domova.pdf>).

	<p>spolupráci s relevantnými aktérmi v meste (MČ, NePoSS, BSK) zriadiť a zdostupniť chýbajúce služby nízkooprahového DC, strediska osobnej hygieny, útulku a doplniť prepojenú sieť TSSKI s ohľadom na potreby a špecifiká cieľovej skupiny (vrátane chorých ĽBD, ženy, ľudí užívajúcich alkohol). Podpora a potreba partnerskej spolupráce pri rozvíjaní nových služieb naprieč samosprávou (MČ, HMBA, BSK) vychádza zo zdieľaných kompetencií v oblasti SS, vstupov od MČ a NePoSS pre analýzu KPSS, Koncepcie rozvoja SS BSK (Oblasť 4) a analýzy SWOT.</p>
--	--

OPATRENIE 5.1.1	ZABEZPEČENIE A ROZŠIROVANIE POSKYTOVANIA TERÉNNYCH SS KRÍZOVEJ INTERVENČIE NA ÚZEMÍ MESTA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Opatrenie je zamerané na podporu a posilnenie poskytovania terénnych SS krízovej intervencie v prirodzenom prostredí ĽBD, ktorí nevyhľadávajú alebo nemôžu využívať služby v zariadeniach. Podstatou služby je vyhľadávať osoby v kritickej situácii, nadviazať pravidelný kontakt, ponúknuť im podľa možností potrebnú materiálnu i nemateriálnu pomoc vrátane sociálneho poradenstva, a tak napomáhať zmierňovanie rizík, ktorým čelia. Cieľom opatrenia je zabezpečiť dostatočné pokrytie celého územia mesta prostredníctvom koordinovanej spolupráce terénnych sociálnych tímov MVO, HMBA a MČ s dôrazom na lokality s najväčšou koncentráciou pouličného bezdomovectva. HMBA podporí rozvoj siete navýšením počtu sociálnych pracovníkov MTT, pričom naďalej bude v rámci svojej zákonnej povinnosti podporovať rozvoj terénnej práce NePoSS.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	<p>587 048,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 94 520,- € (ostatné BV – školenie, občerstvenie, materiál a pod.) (HMBA)</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 5.1.2	ROZŠIROVANIE AMBULANTNÝCH SLUŽIEB KRÍZOVEJ INTERVENČIE PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA S DÔRAZOM NA DOSTUPNOSŤ A POTREBNOSŤ PODĽA AKTUALIZOVANÝCH DÁT
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Opatrenie reaguje na potrebu a nedostatok ambulantných SS pre ĽBD v Bratislave, obzvlášť nízkooprahových denných centier a služieb určených pre ženy a ĽBD, ktorí užívajú alkohol. Cieľom opatrenia je zriadiť dve nové nízkooprahové DC vo vhodne vybraných lokalitách s najväčším dopytom po takejto službe. Tretie nízkooprahové</p>

	centrum pre ľudí so skúsenosťami s drogami je plánované v rámci strategického cieľa č. 3. ĽBD si v takýchto centrách môžu zabezpečiť základné životné potreby (stravovanie, ošetrovanie), udržať si svoju dôstojnosť (možnosť hygieny, práčovňa, šatník) a pracovať cez sociálne poradenstvo na riešení svojej kritickej situácie a problémov spojených so životom na ulici. Sprístupnenie hygieny a služieb pre ženy sa má zabezpečiť aj finančnou podporou programov už existujúcich zariadení a organizácií cez grantovú výzvu.
FINANČNÉ ZDROJE	7 178,- € (výdavky na rozvoj spolupráce) (HMBA) 635 715,- € (výdavky na vybudovanie nízkoprahového DC, tzv. mokrého centra) (HMBA) 1 190 000,- € (prevádzkové výdavky nízkoprahového DC, tzv. mokrého centra) (HMBA) 665 715,- € (výdavky na vybudovanie nízkoprahového denného centra s vymedzenou kapacitou pre ženy) (HMBA) 1 230 553,- € (prevádzkové výdavky nízkoprahového DC s vymedzenou kapacitou pre ženy) (HMBA) 238 750,- € (výdavky na grantovú schému) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 5.1.3	ZRIADENIE NOVÝCH NÍZKOKAPACITNÝCH SLUŽIEB 24-HODINOVÉHO UBYTOVANIA SO ZAMERANÍM NA ŠPECIFICKÉ SKUPINY A POTREBY ĽUDÍ BEZ DOMOVA PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA SPOLUPRÁC
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Sprístupnenie 24-hodinového ubytovania je jedným zo spôsobov ukončovania pouličného bezdomovectva. Preto je cieľom opatrenia podporiť v spolupráci s MČ, BSK a NePoSS vznik nových nízkokapacitných služieb krízovej intervencie, konkrétne útulkov, čím by sa navýšili dostupné kapacity o približne 100 %. Dva ďalšie útulky (pre ľudí a matky s deťmi so skúsenosťami s drogami) sú plánované v rámci SC č. 3. Vzhľadom na konkrétny dopyt a chýbajúce služby pre doliečenie ĽBD po prepustení z nemocnice, ako aj pre ĽBD so zhoršeným zdravotným stavom sa počíta aj s vymedzením kapacity lôžok pre ZOS. Bezodkladným umiestneniam a ZOS sa venujú samostatné opatrenia v rámci SC č. 1.
FINANČNÉ ZDROJE	7 178,- € (výdavky na rozvoj spolupráce) (HMBA) 935 670,- € (výdavky na vybudovanie špecializovaného útulku s vymedzenou kapacitou lôžok pre ZOS) (HMBA) 300 000,- € (prevádzkové výdavky špecializovaného útulku s vymedzenou kapacitou lôžok pre ZOS) (HMBA) + externé financovanie

	936 000,- € (prevádzkové výdavky nízkokapacitného útulku pre ľudí bez domova) (HMBA) 835 670,- € (výdavky na vybudovanie nízkokapacitného útulku pre ľudí bez domova) (HMBA) 1 008 000,- € (prevádzkové výdavky nízkokapacitného útulku) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 5.1.4	VYTVORENIE KRÍZOVÉHO ZIMNÉHO PLÁNU A FINANČNEJ REZERVY PRE EPIDEMIOLOGICKÉ OHROZENIA A EXTRÉMY POČASIA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Mesto má zodpovednosť za svojich najzraniteľnejších obyvateľov a v krízových situáciách reaguje v spolupráci s NePoSS a ďalšími subjektmi potrebnými riešeniami, ktoré nie sú bežne (celoročne) dostupné a v kapacitách SS. Ide o také mimoriadne situácie (pravidelné, nepravidelné), keď sa mobilizujú zdroje nad rámec celoročného chodu útvarov mesta (činnosti, personálne kapacity, financie, spolupráca) z dôvodu zvýšeného rizika ohrozenia zdravia a života ĽBD. S týmto cieľom vytvára a aktualizuje HMBA potrebné krízové plány s finančnou rezervou pre mimoriadne situácie, ako napr. pri epidemiologických opatreniach, letných horúčavách alebo zime. Zima je pre ĽBD najnáročnejším obdobím, ktorému čelia niekoľko mesiacov každý rok. Dlhodobé nízke teploty a mrazivé noci ohrozujú zdravie a život ľudí prebývajúcich na ulici alebo v provizórnych obydliach, ktorí nemôžu alebo nechcú využiť aj tak obmedzené kapacity dostupných nocľahární. Cieľom opatrenia je preto vytvorenie a priebežná aktualizácia zimného krízového plánu vrátane zabezpečenia stabilného krízového nocľahu.
FINANČNÉ ZDROJE	23 402,- €/ročne (ostatné BV – krízový plán) (HMBA) 825 670,- € (výdavky na vybudovanie zimného krízového nocľahu) (HMBA) 700 000,- € (prevádzkové výdavky zimného krízového nocľahu) (HMBA) 500 000,- € (finančná rezerva na krízové opatrenia) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

SPECIFICKÝ CIEĽ 5.2	PODPOROVAŤ KOMPLEXNÉ PRÍSTUPY PRI PRÁCI S ĽUĎMI BEZ DOMOVA S CIEĽOM UKONČOVANIA BEZDOMOVECTVA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Bezdomovecť postihuje človeka na viacerých úrovniach. Problémy, ktoré ĽBD riešia, sú rôzneho charakteru – nedostupné bývanie, život na ulici, zhoršený zdravotný stav, chýbajúce sociálne alebo pracovné zručnosti a pod. Jeho ukončenie je teda zložitý proces, ktorý si vzhľadom na rôznorodosť kumulovaných problémov či individuálnych potrieb ĽBD vyžaduje komplexný a individuálny prístup. Bratislava sa vo svojich strategických dokumentoch zaviazala k rozvoju nájomného bývania s cieľom predchádzať a ukončovať bezdomovecť (Mestská koncepcia bytovej politiky, PHSR 2030). Vychádzajúc z pomenovaných potrieb a ich riešení v analýze Augur a SWOT analýze, ako aj osvedčených prístupov v praxi pri prevencii a ukončovaní bezdomovecťva, je v najbližších rokoch nevyhnutné podporiť predovšetkým spoluprácu na rozvoji <i>housing led</i> – na bývanie orientovaných – služieb a programov, či už cez podporu samostatného bývania, spoluprácu multidisciplinárnych tímov, prípadové konferencie, vzdelávanie, programy na rozvoj zručností či sociálne podniky, ale aj cez odbornú spoluprácu a advokačnú činnosť, zlepšenie informovanosti, scitlivovanie verejnej mienky a budovanie kvalitných ľudských zdrojov pre túto oblasť. Jednotlivé opatrenia a nástroje je potrebné nastaviť v rámci medzisektorovej spolupráce a vytvoriť tak komplexný systém, ktorého cieľom je postupne odstraňovať prekážky, ktoré ĽBD znemožňujú reintegráciu a začlenenie do spoločnosti. Týmto sú napríklad uplatnenie na trhu práce, sprístupnenie a prevencia straty bývania a postupné scitlivovanie verejnosti v oblasti bezdomovecťva a života na ulici. V mnohých krajinách sa rôzne takéto prístupy, ako napr. bývanie s princípmi <i>housing first</i> – bývanie ako prvý krok, už aplikujú a Bratislava bude tiež mestom, kde ĽBD majú v prípade získania bytu možnosť využiť širokú škálu <i>housing led</i> služieb vrátane podpory v samostatnom bývaní, ktoré budú zamerané komplexne na ich potreby prostredníctvom multidisciplinárnych tímov s cieľom udržania samostatného bývania. Okrem podpory samostatného bývania plánuje mesto podporiť rozvoj sociálnych podnikov, v rámci ktorých budú mať ĽBD možnosť znovu sa začleniť do pracovného života. Potrebná je tiež koordinovaná snaha čo najväčšieho počtu subjektov zameraných na ukončovanie bezdomovecťva, podporu v samostatnom bývaní na území mesta a</p>

	posilnenie odborných, koordinačných a advokačných kapacít.
--	--

OPATRENIE 5.2.1	ZABEZPEČENIE POSKYTOVANIA SLUŽBY PODPORY SAMOSTATNÉHO BÝVANIA A HOUSING LED SLUŽIEB ZAMERANÝCH NA PREVENCIU A UKONČOVANIE BEZDOMOVECTVA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Podpora <i>housing led</i> služieb vrátane zákonom ošetrenej služby podpory samostatného bývania sa v súčasnosti ukazuje ako jeden z najlepšie fungujúcich nástrojov na prevenciu a ukončovanie bezdomovectva, samozrejme, v prepojení na sprístupňovanie bytov v rámci podpory nájomného bývania v meste ako nástroja na ukončovanie bezdomovectva (pozri Mestská koncepcia bytovej politiky 2030, PHSR 2030). Získanie a udržanie vlastného bývania je jednoznačnou odpoveďou na ukončenie bezdomovectva podľa ĽBD, ako aj poskytovateľov SS krízovej intervencie. Poskytnutie bytu a fyzické ukončenie života na ulici však nie je dostatočné. Pri zabývaní sa či udržaní bývania v nepriaznivej životnej situácii je potrebné PSS poskytnúť komplexnú sociálnu podporu, ktorej neoddeliteľnú súčasť tvorí praktická pomoc s problémami, ktorým čelí, aby si bývanie udržal a mohol sa opätovne začleniť do fungovania v majoritnej spoločnosti. Cieľom opatrenia je preto podporiť <i>housing led</i> prístupy a samotné poskytovanie služby podpory samostatného bývania v Bratislave prostredníctvom registrovaných poskytovateľov tejto služby, špecializovaných tímov MTT, finančnej podpory <i>housing led</i> programov a zapojenia multidisciplinárnych tímov, podpory vzdelávania a predovšetkým spolupráce odborných tímov a partnerov HMBA, MVO, MČ a BSK.
FINANČNÉ ZDROJE	1 318 014,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 130 000,- €/ročne (výdavky na grantovú schému) (HMBA) 8 000,- € (ostatné BV – vzdelávanie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 5.2.2	ROZVOJ INŠTITÚTU PARTNERSTIEV PRE INDIVIDUÁLNE PLÁNOVANIE (PRÍPADOVÁ KONFERENCIA) AKO NÁSTROJA PRI PREVENCIÍ ALEBO UKONČOVANÍ NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE ĽBD
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Ukončovanie a prevencia bezdomovectva je komplexná problematika, ktorá si vyžaduje komplexný prístup a spoluprácu viacerých subjektov pracujúcich v tejto oblasti, ako aj všetkých aktérov a zainteresovaných strán, ktorých sa táto problematika týka. Ide najmä o

	mesto Bratislava, (neverejných) poskytovateľov služieb, MČ, BSK a ÚPSVAR. Cieľom opatrenia je rozvíjať tieto partnerstvá s cieľom tvorby efektívneho nástroja pri prevencii alebo ukončovaní nepriaznivej sociálnej situácie ĽBD.
FINANČNÉ ZDROJE	22 680,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 19 440,- €/celkovo (ostatné BV – konzultácie a pod.) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	nízka priorita

OPATRENIE 5.2.3	PODPORA PROGRAMOV ZAMERANÝCH NA INDIVIDUÁLNE POTREBY KLIENTOV A ROZVOJ ICH ZRUČNOSTÍ PRI ZVLÁDANÍ NEPRIAZNIVEJ ŽIVOTNEJ SITUÁCIE, OSAMOSTATNENÍ SA ČI INTEGRÁCIE DO SPOLOČNOSTI A NA TRH PRÁCE
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	ĽBD, najmä tí, ktorí sa ocitli v situácii dlhodobého bezdomovectva, čelia v procese (re)integrácie do spoločnosti či na trh práce viacerým závažným prekážkam a potrebujú špecifickú podporu pri rozvoji sociálnych i praktických zručností, získaní sebedomia či vedomostí v konkrétnej oblasti záujmu. Príležitosťou na získanie takýchto zručností, ale aj bezprostredných sociálnych kontaktov je ponuka komunitných programov, kurzov či workshopov. S týmto cieľom vytvorí mesto nový grantový program pre MVO. Okrem tejto ponuky je potrebné vytvoriť v Bratislave pre ĽBD primerané chránené pracovné prostredie a príležitosti, aby si znovu osvojili, prípadne mali možnosť rozvíjať svoje pracovné návyky a zručnosti, a mohli sa uplatniť aj na otvorenom trhu práce. Cieľom opatrenia je preto podporiť pracovné programy, ako napr. pilotovanie sociálnych podnikov, v rámci ktorých budú mať možnosť ľudia v nepriaznivej sociálnej situácii získavať pracovné zručnosti a návyky v chránenom prostredí a nacvičiť si prekonávanie ťažkostí, s ktorými sa budú stretávať na otvorenom trhu práce.
FINANČNÉ ZDROJE	14 208,- €/Celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 286 480,- € (výdavky na grantovú schému – komunitné programy) (HMBA) 100 000,- € (výdavky na grantovú schému – podpora pilotných sociálnych podnikov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 5.2.4	VYTVORENIE MEDZISEKTOROVEJ ODBORNEJ PLATFORMY S CIEĽOM ODBORNEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI PREVENCIE A UKONČOVANIA BEZDOMOVECTA V MESTE A ADVOKÁCIE NA NÁRODNEJ ÚROVNI
------------------------	---

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Vytvorenie stabilnej odbornej platformy pre riešenie prevencie a ukončovanie bezdomovectva v meste, kde by boli zastúpení odborníci a praktici z tretieho sektora, verejnej správy, výskumnej, resp. akademickej obce. Činnosť platformy bude daná štatútom a jednou z prvých úloh bude zjednotiť víziu, priority a stratégiu mesta pre riešenie bezdomovectva v nadväznosti na existujúce strategické dokumenty mesta do roku 2030 (Mestská koncepcia bytovej politiky, PHSR, KPSS). Platforma bude participovať na implementácii národnej stratégie ukončovania bezdomovectva a bude sa zapájať do advokačnej činnosti na národnej úrovni, vrátane pripomienkovania legislatívnych zmien, ktoré by mali dopad na cieľovú skupinu.
FINANČNÉ ZDROJE	17 100,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 181 300,- € (ostatné BV - facilitácia, materiál a pod.) (HMBA) 20 000,- € (organizácia dvoch konferencií) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 5.2.5	ZRIADENIE CENTRA PRVÉHO KONTAKTU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V súčasnosti v meste absentuje poskytovanie informácií o pomoci a podpore, ktorú by občan v núdzi dostal na jednom mieste. Kamenné Centrum prvého kontaktu zabezpečí občanovi zorientovanie sa v dostupných formách pomoci či podpory, poskytne mu verejne dostupné základné informácie, nasmeruje ho k pomoci alebo mu sprostredkuje konkrétnu pomoc. Centrum bude poskytovať informácie pre občanov v akejkoľvek životnej situácii a bude zriadené pilotne v réžii HMBA. Zriadenie, personálne a materiálne zabezpečenie chodu Centra prvého kontaktu je rozpracované v strategickom ciele č. 4 (Opatrenie 4.1.1). Pre účely ĽBD budú vypracované a priebežne aktualizované podklady a prepojenia s relevantnými mimovládnyimi organizáciami, poskytovateľmi sociálnej a zdravotnej starostlivosti, poradenskými centrami, ako aj konkrétnymi úradmi verejnej správy (BSK, HMBA, MČ, úrady práce a pod.).
FINANČNÉ ZDROJE	5 670,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 5.2.6	SCITLIVOVANIE VEREJNOSTI V TÉMACH BEZDOMOVECTVA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	HMBA počas posledných rokov intenzívne pracuje na riešení sociálnych tém, ktoré boli predtým na okraji záujmu. Vnímame zodpovednosť za všetkých obyvateľov a obyvateľky mesta, najmä tých zraniteľnejších, ako sú ĽBD, ktorí sa nemôžu o seba postarať, príp. nedokážu hájiť svoje záujmy a potreby.

	<p>Ich životná situácia je často výrazne sťažená a spôsobuje ich nerovné postavenie a sociálnu zraniteľnosť. Niekedy ide o individuálne zlyhania, oveľa častejšie však ide o nedostatočnú záchrannú sieť či chýbajúcu pomocnú ruku v momente akútnej krízy, ale aj štrukturálne problémy, ako napr. medzigeneračnú chudobu, slabú dostupnosť zdravotníckej starostlivosti a SS, nedostupné bývanie a pod. Chceme, aby Bratislava bola mestom pre všetkých. Cieľom opatrenia je preto podniknúť viaceré a rôzne kroky, akými sú tvorba komunikačnej stratégie, pravidelné informovanie o aktivitách mesta a organizácií v oblasti a témach bezdomovectva, ako aj organizovanie tematických podujatí, aby sme obyvateľom a obyvateľkám mesta viac priblížili túto problematiku a témy s ňou spojené, a tak podnietili v ľuďoch viac porozumenia a pochopenia pre ľudí, ktorí sa z rôznych dôvodov ocitli a prebývajú na ulici, resp. nemajú stabilné bývanie. Okrem klasických komunikačných kanálov mesto zakomponuje túto tému aj do pravidelných celomestských podujatí pre obyvateľov a návštevníkov mesta, ako sú Vianočné trhy či Dni mesta Bratislavy.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	<p>42 242,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 10 400,- € (ostatné BV – materiál, priestory, organizácia podujatia a pod.) (HMBA)</p>
ÚROVEŇ PRIORITY	<p>vyšoká priorita</p>

OPATRENIE 5.2.7	BUDOVANIE KVALITNÝCH ĽUDSKÝCH ZDROJOV PRE PRÁCU S ĽUĎMI BEZ DOMOVA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Ľudské zdroje sú okrem financií neoddeliteľnou zložkou potrebnou na efektívnu prácu s ĽBD. V Bratislave už dlhodobo evidujeme nedostatok personálu v SS. Táto práca je veľmi náročná a je dôležité, aby personál, najmä sociálni a zdravotní pracovníci, ktorí pracujú s ĽBD, boli adekvátne kvalifikovaní, motivovaní, s citlivým prístupom k cieľovej skupine a dobrými komunikačnými schopnosťami. Mnoho absolventov sociálnej práce sa po ukončení štúdia rozhodne nepokračovať v praxi, alebo si vyberú inú cieľovú skupinu. Preto je cieľom tohto opatrenia podchytiť a scitlivieť študentov a študentky, potenciálnych budúcich pracovníkov v oblasti SS tak, že sa im priblíži kontext problematiky a práce s ĽBD v kombinácii s prácou v teréne a najnovšími poznatkami či prístupmi v medzinárodnom meradle. Okrem toho je tiež potrebné rozvíjať kapacitu a informovanosť o tejto problematike a cieľovej skupine aj u ľudí pracujúcich na úradoch s cieľom ľahšej spolupráce s poskytovateľmi vybraných SS, príp. s cieľovou skupinou ĽBD.</p>

FINANČNÉ ZDROJE	81 648,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 48 320,- € (ostatné BV – materiál, vzdelávanie, podujatia a pod.) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.3	PODPOROVAŤ ZDOSTUPNENIE POTREBNEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA V SYNERGII SO SOCIÁLNYMI SLUŽBAMI KRÍZOVEJ INTERVENČIE
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Okrem SS a bývania ĽBD akútne potrebujú dostupnú zdravotnú starostlivosť. Mnohí sú v dôsledku ich životnej situácie a neliečenia v zlom zdravotnom stave (problémy s nohami, srdcom a tlakom; psychické problémy a pod.), ktorý sa postupne zhoršuje. ĽBD sú však obvykle dlžníkmi na zdravotnom poistení, a preto v súčasnosti nemajú nárok na inú ako bezodkladnú zdravotnú starostlivosť a v dôsledku stigmatizácie často nedostanú (napr. sami nevyhľadajú) ani základnú zdravotnú starostlivosť. Problémom je tiež nedostatok financií na zaplatenie vyšetrení či zdravotníckych úkonov, príp. úhradu za lieky, alebo to, že nemajú žiadneho obvodného lekára (bez svojho obvodného lekára je každý desiaty človek sčítaný v zariadení). Chýbajú všeobecní aj špecializovaní zdravotníci a lekári, najmä psychiatri a psychiatrická pomoc v kombinácii s nízokoprahovým prístupom v oblasti zdravia v kontexte ĽBD. Zlý, resp. zhoršený zdravotný stav a nedostupnosť zdravotnej starostlivosti bráni ľuďom bez domova v návrate do pôvodného či v nájdení nového zamestnania, s čím súvisí finančné zaistenie, ktoré je prvým krokom k nájdeniu si stáleho bývania. Zdravotné problémy ĽBD a nedostupnosť zdravotnej starostlivosti, ako aj jej prepojenie so sociálnou starostlivosťou sú pomenované v analýze KPSS, SWOT analýze a Národných prioritách rozvoja SS 2020 – 2030 (priorita č. 2). Cieľom je preto v spolupráci s relevantnými aktérmi v meste (MČ, MVO, BSK, VŠ, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, potenciálni donori) posilniť spoluprácu sociálnych a zdravotných služieb v oblasti nových prístupov v zdravotníctve v kontexte ĽBD, vybudovať sieť spolupracujúcich zdravotných odborníkov a zriadiť chýbajúcu službu nízokoprahovej ordinácie prepojenú s koordináciou nízokoprahovej terénnej medicíny.</p>
OPATRENIE 5.3.1	POSILNENIE SPOLUPRÁCE A VZDELÁVANIA ZAMESTNANCOV SOCIÁLNYCH A ZDRAVOTNÝCH SLUŽIEB V OBLASTI ZDRAVIA A PRÍSTUPOV K CIEĽOVEJ SKUPINE
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Cieľom opatrenia je medzirezortná spolupráca medzi sociálnym a zdravotným sektorom v kontexte vzdelávania zamestnancov v oblasti zdravia a prístupov k cieľovej skupine ľudí bez domova. ĽBD tvoria cieľovú</p>

	skupinu so špecifickými potrebami. Pri jednaní s ĽBD je v mnohých prípadoch potrebné minimalizovať bariéry v komunikácii, formálnej a fyzickej dostupnosti služby a zvoliť špecifický prístup (napr. <i>harm-reduction</i>) z dôvodu absentujúcich prostriedkov na liečbu. Zároveň je prvý alebo opakovaný kontakt človeka bez domova s lekárom často sprostredkovaný cez sociálneho pracovníka, s ktorým má už nadviazaný vzťah, ktorý ho pozná a zohráva tak dôležitú rolu mediátora pri sprevádzaní klienta do zdravotníckeho zariadenia či pri komunikácii zdravotného stavu klienta lekárovi alebo inému zdravotnému odborníkovi. Cieľom opatrenia je nastaviť vzájomnú komunikáciu, ponúknuť vzdelávanie a orientáciu v sociálnych témach, ako aj <i>harm-reduction</i> prístupov, a to ako pre pracovníkov sociálnych, tak aj zdravotných služieb.
FINANČNÉ ZDROJE	54 432,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 72 800,- € (ostatné BV – školenia, workshopy a pod.) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 5.3.2	VYBUDOVANIE SIETE SPOLUPRACUJÚCICH ODBORNÍKOV Z OBLASTI ZDRAVIA PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V Bratislave evidujeme v nadväznosti na problematiku a v kontexte dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre ĽBD nedostatok všeobecných a špecializovaných lekárov, príp. iných zdravotných odborníkov. Cieľom opatrenia je preto vytvoriť sieť odborníkov všeobecného a špecializovaného lekárstva, s ktorými by mohla byť nadviazaná spolupráca s cieľom zlepšovania zdravotného stavu ĽBD, ktorý je predispozíciou na ceste k ukončovaniu bezdomovectva.
FINANČNÉ ZDROJE	45 360,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

OPATRENIE 5.3.3	ZRIADENIE NÍZKOPRAHOVEJ ORDINÁCIE PREPOJENEJ S KOORDINÁCIOU NÍZKOPRAHOVEJ TERÉNEJ MEDICÍNY PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Komplikácie súvisiace s nedostatočným príjmom, absenciou alebo povahou ubytovania a predovšetkým dlhmi na zdravotnom poistení predstavujú pre ĽBD prekážky v prístupe k zdravotnej starostlivosti. Bez včasnej a adekvátnej liečby, a často iba drobných zákrokov, hrozí dlhodobé zhoršenie zdravotného stavu až ohrozenie na živote. Zároveň to predstavuje riziko zvyšovania odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby v zariadení, príp. neodkladnú zdravotnú starostlivosť, čo v konečnom dôsledku predstavuje omnoho vyššie

	náklady pre verejné financie. Zámerom opatrenia je preto zriadiť nízkoprahovú ambulanciu prepojenú na nízkoprahovú terénnu medicínu, ktorej cieľom je poskytnúť LBD včasnú intervenciu v bezpečnom, resp. ich prirodzenom prostredí s cieľom predchádzať zhoršovaniu ich zdravotného stavu.
FINANČNÉ ZDROJE	6 804,- €/celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 70 000,- € (výdavky na zabezpečenie priestorov nízkoprahovej ordinácie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vyšoká priorita

KPSS MČ

MČ KARLOVA VES

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ZRIADENIE SOCIÁLNEJ VÝDAJNE S POSKYTOVANÍM SOCIÁLNEHO PORADENSTVA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Cieľom je prinášať nové aj doplnkové formy sociálnej pomoci pre obyvateľov Karlovej Vsi, ktorí sa z rôznych dôvodov ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii alebo v hmotnej núdzi aj v dôsledku pandemickej situácie v súvislosti s koronavírusom C-19. Ide o hmotnú pomoc – najmä potraviny a poskytovanie základného sociálneho poradenstva. Táto pomoc bude tiež prevenciou pred takou formou chudoby, kedy si rodiny alebo jednotlivci nevedia z vlastných zdrojov zabezpečiť základné potraviny a drogistický tovar. Dlhodobým zámerom OSV je v priestoroch Sociálnej výdajne vytvoriť aj sklad použitých a darovaných zdravotníckych pomôcok a oblečenia obyvateľom, pre ktorých je tento sortiment finančne nedostupný.

OPATRENIE	ZABEZPEČENIE VHODNÝCH PRIESTOROVÝCH, MATERIÁLNO-TECHNICKÝCH A PERSONÁLNYCH PODMIENOK PRE SOCIÁLNU VÝDAJŇU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	VYTVORENIE NOVEJ AGENDY NA OSV PRE ZABEZPEČENIE PREVÁDZKY A SLUŽIEB SOCIÁLNEJ VÝDAJNE
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	NADVIAZANIE SPOLUPRÁCE A UZATVORENIE ZMLUVY S POTRAVINOVOU BANKOU SLOVENSKA, PRÍP. S ĎALŠÍMI DODÁVATEĽMI TOVAROV DO
------------------	--

	SOCIÁLNEJ VÝDAJNE PRE ZABEZPEČENIE ZÁSOBOVANIA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	MONITOROVANIE RODÍN A JEDNOTLIVCOV OHROZENÝCH SOCIÁLNOU A HMOTNOU NÚDZOU A CHUDOBOU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	VYTVÁRANIE NOVEJ SPOLUPRÁCE A POSILNENIE UŽ EXISTUJÚCEJ SPOLUPRÁCE S CHARITATÍVNymi ORGANIZÁCIAMI, KTORÝM SA BUDE ODOVZDÁVAŤ NESPOTREBOVANÝ ALEBO NEVYDANÝ TOVAR
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	VYTVÁRANIE NOVEJ SPOLUPRÁCE A POSILNENIE UŽ EXISTUJÚCEJ SPOLUPRÁCE Z ÚPSVAR BRATISLAVA A KREŠŤANSKÝMI ORGANIZÁCIAMI S CIEĽOM POSKYTOVANIA ADRESNEJ POMOCI A AKTÍVNEJ PREVENIE PRED SOCIÁLNOU NÚDZOU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	PRIEBEŽNÉ MONITOROVANIE ZÁUJMU A MOŽNOSTÍ ROZŠIROVANIA SORTIMENTU V SOCIÁLNEJ VÝDAJNI AJ O INÝ TOVAR A NÁSLEDNE JEHO VÝDAJ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PODPORA A ROZVOJ TERÉNNEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE S ĽBD
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Zámerom tohto cieľa je skvalitnenie a zefektívnenie poskytovaných SS na území MČ Bratislava-Karlova Ves; zlepšenie štandardov, hygieny a kvality života ĽBD, zvýšenie ich šancí na resocializáciu, reintegráciu a inklúziu; zlepšenie orientácie ĽBD v možnostiach a ponuke služieb a kultúre sociálnych vzťahov obyvateľov MČ; Zvýšenie bezpečnosti a kvality života ostatných obyvateľov Karlovej Vsi.

	Pozn.: v júni 2020 podľa údajov Depaul v Karlovej Vsi žilo už 155 klientov; priemerný vek 51 rokov.
--	---

OPATRENIE	POSILNENIE A ROZŠÍRENIE SPOLUPRÁCE S ORGANIZÁCIAMI POSKYTUJÚCIMI SS A POMOC ĽBD
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	OBNOVA ZMLUVNEJ SPOLUPRÁCE S ÚPSVAR BRATISLAVA S CIEĽOM ORGANIZOVANIA AKTIVAČNÝCH PRÁČ PRE OBEC (MENŠÍCH OBECNÝCH SLUŽIEB) PRE DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE EVIDOVANÝCH NA ÚPSVAR BRATISLAVA IV
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	SPRACOVANIE A REALIZÁCIA OPATRENÍ NA PREVENCIU STRATY BÝVANIA A BEZDOMOVECTVA OBYVATEĽOV S TRVALÝM POBYTOM V MČ BRATISLAVA-KARLOVA VES
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	ZABEZPEČENIE DOSTUPNOSTI HYGIENY PRE ĽBD (NA ZÁKLADE ODPORÚČANÍ ZO ZISTENÍ PRIESKUMU DOTAZNÍKA O. Z. DEPAUL, O DOSTUPNOSTI SS PRE TÚTO CIEĽOVÚ SKUPINU)
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

MČ DÚBRAVKA

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	REALIZÁCIA OPATRENÍ NA PREVENCIU STRATY BÝVANIA V MČ BRATISLAVA-DÚBRAVKA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Poskytovanie rôznych foriem pomoci a služieb obyvateľom MČ Bratislava-Dúbravka, ktorí sú ohrození chudobou.

OPATRENIE	POSKYTOVAŤ FINANČNÚ A VECNÚ POMOC OBYVATEĽOM OHROZENÝM CHUDOBOU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na poskytnutie pomoci obyvateľom MČ, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii alebo v hmotnej núdzi.

FINANČNÉ ZDROJE	9 000,- €/rok 45 000,- €/5 rokov
------------------------	-------------------------------------

OPATRENIE	MONITORING A SYSTEMATICKÁ PRÁCA S OBYVATEĽMI OHROZENÝMI CHUDOBOU
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na predchádzanie strate bývania a možnosti zabezpečiť v spolupráci s oddelením majetkovo-právnym poskytovanie systematickej práce s obyvateľmi, ktorí sa stali neplatičmi za bývanie v nájomných bytoch MČ.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PODPORA A ROZVOJ TERÉNEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE S ĽBD
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Podporovanie poskytovania terénnej SS krízovej intervencie na území MČ s cieľom znižovania rizík spojených so životom na ulici a zvyšovania kvality života ĽBD.

OPATRENIE	POSILNENIE SPOLUPRÁCE S ORGANIZÁCIAMI, KTORÉ POSKYTUJÚ TERÉNNU SOCIÁLNU SLUŽBU A POMOC ĽBD V MČ BRATISLAVA-DÚBRAVKA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu a spoluprácu s organizáciami, ktoré v MČ vykonávajú terénnu SS krízovej intervencie s ĽBD.
FINANČNÉ ZDROJE	2 400 €/rok 12 000 €/5 rokov

OPATRENIE	NADVIAZAŤ SPOLUPRÁCU SO SOCIÁLNYM PREVENČNÝM TÍMOM MAGISTRÁTU HMBA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na skvalitňovanie terénnej SS krízovej intervencie a budovanie fungujúcej siete komplexnej pomoci ĽBD.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	PODPORA PRACOVNÝCH NÁVYKOV DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH OBYVATEĽOV MČ BRATISLAVA-DÚBRAVKA
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Podporovanie a udržiavanie pracovných návykov a zručností obyvateľov MČ, ktorí sú dlhodobo nezamestnaní.

OPATRENIE	POSILNIŤ SPOLUPRÁCU S ÚPSVaR BRATISLAVA S CIEĽOM ORGANIZOVANIA AKTIVAČNÝCH PRÁC PRE OBEC
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na posilnenie spolupráce s ÚPSVaR Bratislava, ktorej cieľom je organizovanie

	aktivačných prác pre obec pre dlhodobu nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE 11.1	POSILNIŤ SPOLUPRÁCU S ÚPSVaR BRATISLAVA S CIEĽOM ORGANIZOVANIA AKTIVAČNÝCH PRÁČ PRE OBEC
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na posilnenie spolupráce s ÚPSVaR Bratislava, ktorej cieľom je organizovanie aktivačných prác pre obec pre dlhodobu nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

STRATEGICKÝ CIEĽ Č. 5 Rozvoj kvalitnej a dostupnej siete služieb pre ĽBD s dôrazom na dôstojnosť, bezpečnosť a ukončovanie bezdomovectva v meste.	SUMA	
	14 349 781 €	

ŠC 5.1 Zvýšiť ponuku a dostupnosť SSKI a podporných služieb.	celkom	10 884 883 €	
O 5.1.1 Zabezpečenie a rozširovanie poskytovania terénnych SSKI pre ĽBD na území mesta.	celkom	681 568 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	601 568 €
		KV: HMBA	80 000 €
O 5.1.2 Rozširovanie ambulantných SSKI pre ĽBD s dôrazom na dostupnosť a potrebnosť podľa aktualizovaných dát.	celkom	3 967 911 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	2 767 911 €
		KV: HMBA	1 200 000 €
O 5.1.3 Zriadenie nových nízkokapacitných služieb 24 hodinového ubytovania so zameraním na špecifické skupiny a potreby ĽBD prostredníctvom rozvoja spolupráce.	celkom	4 022 518 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	2 322 518 €
		KV: HMBA	1 700 000 €
O 5.1.4 Vytvorenie krízového plánu a finančnej rezervy pre epidemiologické ohrozenia a extrémny počasie.	celkom	2 212 886 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	1 412 886 €
		KV: HMBA	800 000 €

OŠC 5.2 Podporovať komplexné prístupy pri práci s ĽBD s cieľom ukončovania bezdomovectva.	celkom	3 215 502 €	
O 5.2.1 Zabezpečenie poskytovania služby podpory samostatného bývania pre ĽBD.	celkom	2 366 014 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	2 366 014 €
O 5.2.2 Rozvoj inštitútu partnerstiev pre individuálne plánovanie (prípadová konferencia) ako nástroja pri prevencii alebo ukončení nepriaznivej sociálnej situácie ĽBD.	celkom	42 120 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	42 120 €
O 5.2.3 Podpora programov zameraných na individuálne potreby klientov a rozvoj ich zručností pri zvládaní nepriaznivej životnej situácie, osamostatnení sa, či integrácie do spoločnosti a na trh práce.	celkom	400 688 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	400 688 €
O 5.2.4 Vytvorenie medzisektorovej odbornej platformy s cieľom odbornej spolupráce v oblasti prevencie a ukončovania bezdomovectva v meste a advokácie na národnej úrovni.	celkom	218 400 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	218 400 €
O 5.2.5 Zriadenie Centra prvého kontaktu.	celkom	5 670 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	5 670 €

O 5.2.6 Scitlivovanie verejnosti v témach bezdomovectva.	celkom	52 642 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	52 642 €
O 5.2.7 Budovanie kvalitných ľudských zdrojov pre prácu s ĽBD.	celkom	129 968 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	129 968 €

ŠC 5.3 Podporovať z dostupenie potrebnej zdravotnej starostlivosti pre ĽBD v synergii so SS krízovej intervencie.	celkom	249 396 €	
O 5.3.1 Posilnenie spolupráce a vzdelávania zamestnancov sociálnych a zdravotných služieb v oblasti zdravia a prístupov k cieľovej skupine.	celkom	127 232 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	127 232 €
O 5.3.2 Vybudovanie siete spolupracujúcich odborníkov z oblasti zdravia pre ĽBD.	celkom	45 360 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	45 360 €
O 5.3.3 Zriadenie nízkoprahovej ordinácie prepojenej s koordináciou nízkoprahovej terénnej medicíny pre ĽBD.	celkom	76 804 €	
	<i>z toho</i>	BV: HMBA	6 804 €
		KV: HMBA	70 000 €

SC 5	MČ	celkom	132 000 €
	<i>z toho</i>	Karlova Ves	75 000 €
		Dúbravka	57 000 €

5.6. Oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením

OBSAH PODKAPITOLY

STRATEGICKÝ CIEĽ 6	NEZÁVISLÝ ŽIVOT OZZ S VYŠŠOU DOSTUPNOSŤOU A KVALITOU KOMUNITNÝCH SS A SÚVISIACICH PODMIENOK
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 6.1	ZLEPŠOVAŤ PODMIENKY NEZÁVISLÉHO ŽIVOTA A ROZVOJA KOMUNITNÝCH SLUŽIEB PRE OZZ ZAVEDENÍM SYSTÉMU KVALITY 110
ŠPECIFICKÝ CIEĽ 6.2	ZVÝŠIŤ DOSTUPNOSŤ KOMUNITNÝCH SS PODPORUJÚCICH NEZÁVISLÝ ŽIVOT OZZ 114

STRATEGICKÝ CIEĽ 6	NEZÁVISLÝ ŽIVOT OZZ S VYŠŠOU DOSTUPNOSŤOU A KVALITOU KOMUNITNÝCH SS A SÚVISIACICH PODMIENOK³²
---------------------------	---

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 6.1	ZLEPŠOVAŤ PODMIENKY NEZÁVISLÉHO ŽIVOTA A ROZVOJA KOMUNITNÝCH SLUŽIEB PRE OZZ ZAVEDENÍM SYSTÉMU KVALITY
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Neprístupnosť prostredia a služieb mesta pre ľudí s rôznymi zdravotnými znevýhodneniami, starších obyvateľov či rodiny s deťmi spôsobuje stále veľa prekážok pre skutočnú inklúziu, aktívny a nezávislý život, čo vyplýva aj zo SWOT analýzy. Týka sa to hlavne skupiny osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej podiel na celkovom počte obyvateľov Bratislavy predstavoval v roku 2020 5,7 % (vyše 25 tis. osôb) a má dlhodobý rastúci trend.</p> <p>Analýza ukazuje, že dosiahnutie účinnej zmeny si vyžaduje zavedenie systému kvality v súlade s požiadavkami prístupnosti a univerzálneho navrhovania. K takejto všestrannej zmene mesto zaväzuje najmä Dohovor OSN o právach OZZ a naň nadväzujúci NPRŽPOZP na roky 2021 – 2030, ale aj nové normy EÚ týkajúce sa prístupnosti.</p> <p>Kvalitná prístupnosť priestorov a služieb v meste značne zvýši možnosti začlenenia cieľových skupín do spoločenského života a je zároveň jednou z dôležitých podmienok rozvoja komunitných foriem SS a NPAS. Má vplyv aj na zvýšenie konkurencieschopnosti mesta vo všetkých oblastiach svojej pôsobnosti v porovnaní s vyspelými okolitými mestami.</p>

³² Znenie podkladov z pracovnej skupiny na zostavenie strategickej časti: SWOT analýza (dostupné z: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/KPSS_PS%20OZZ_SWOT.pdf), strom problémov a strom cieľov (dostupné z: <https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Strom%20probl%3%A9mov%20a%20cie%4%BEov%20PS%20OZZ.pdf>) a kompletné realizačné tabuľky (dostupné z: <https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/Realiza%4%8Dn%3%A9%20tabu%4%BEky%20OZZ.pdf>).

OPATRENIE 6.1.1	INŠTITÚTY SYSTÉMU KVALITY
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Vznik poradnej komisie ako metodického inštitútu zloženého z interných aj externých špecialistov na rôzne typy zdravotných znevýhodnení. Poradná komisia zabezpečí správne nastavenie systému kvality prístupnosti a jeho primeranú aplikáciu z hľadiska rôznorodých potrieb, aktuálnych poznatkov, užívateľskej skúsenosti a univerzálne navrhovanie v pôsobnosti mesta. Poradenská služba bude riešiť množstvo priebežných otázok od útvarov a organizácií mesta týkajúcich sa prístupnosti, ktoré vznikajú v rámci mnohých projektov.
FINANČNÉ ZDROJE	21 200,- €/rok (plat pracovníka konzultačného bodu) (HMBA) 8 500,- €/rok (náklady na posudky metodických materiálov, projektov a prevádzku) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 6.1.2	ZÁVÄZNÉ PRAVIDLÁ KVALITNEJ PRÍSTUPNOSTI PRE OZZ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Zavedením záväznej metodiky, štandardov a postupov kvalitnej prístupnosti pre jednotlivé oblasti pôsobnosti mesta, ktoré zohľadnia rôzne potreby a rôzne druhy zdravotných znevýhodnení, bezpečnosť, užívateľsky osvedčené riešenia, súčasné poznatky technického rozvoja a princípy univerzálneho navrhovania, sa vytvorí hlavný predpoklad pre tvorbu kvalitnej, funkčnej a systematickej prístupnosti prostredia a služieb pre všetkých a jej jednotné uplatňovanie v celom meste.
FINANČNÉ ZDROJE	3 000,- € jednorazovo (náklady na odborný posudok metodiky kvality) (HMBA) 26 000,- €/rok prvé 3 roky a 1 500,- €/rok ostatných 5 rokov (náklady na vypracovanie a aktualizáciu štandardov prístupnosti, pripomienkovanie Manuálu verejných priestorov a iných strategických a metodických materiálov mesta) (HMBA) 1 000,-€/rok prvé 3 roky (náklady na vizualizáciu štandardov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 6.1.3	VYTVORIŤ ROZVOJOVÝ NÁSTROJ NA PODPORU PRÍSTUPNOSTI A SS
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V súčasnosti nie je rozvoj prístupnosti prostredia a SS pre OZZ v meste podporovaný žiadnym stálym nástrojom. Aj preto táto oblasť dlhodobo stagnuje. Zavedením mechanizmu/programu rozvoja, ktorý bude založený na jasných kritériách a postupoch a financovaný bude okrem interných aj externými

	prostriedkami, sa sprístupňovanie zrýchli, bude napredovať systematicky, mesto bude vedieť tento pokrok merať a hodnotiť, a zároveň bude môcť dohliadnuť na kvalitu a jednotné uplatňovanie štandardov prístupnosti.
FINANČNÉ ZDROJE	5 000,- €/jednorazovo (náklady na odbornú analýzu) (HMBA) 100 000,- €/rok (rozvojový program pre mestské RO) (HMBA) 50 000,- €/rok v rokoch 2025 – 2030 (grantová schéma na podporu prístupnosti a komunitných SS v meste) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 6.1.4	ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV A SPOLUPRÁCE S PARTNERMI
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Užšou vzájomnou spolupracou so zodpovednými inštitúciami, zapájaním cieľových skupín OZZ prostredníctvom PS Prístupná Bratislava, zapájaním odborníkov i dobrovoľníkov, vzdelávaním existujúcich zamestnancov podieľajúcich sa na tvorbe prístupného prostredia a poskytovaní služieb sa docieli zosúladenejší postup inštitúcií pri riešení sociálnej situácie OZZ, účinnejšie a rýchlejšie reagovanie na ich potreby a ich začlenenie do spoločnosti.
FINANČNÉ ZDROJE	3 000,- €/rok (náklady na školenia zamestnancov) (HMBA) 1 400,- €/rok (prevádzkové náklady na stretnutia spolupracujúcich subjektov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 6.1.5	SLEDOVAŤ KVALITU, DOSTUPNOSŤ SS A SÚVISIACICH PODMIENOK PRE OZZ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrením sa zabezpečí priebežný zber chýbajúcich údajov o cieľovej skupine, stave a vývoji životných podmienok, SS pre OZZ, prístupnosti prostredia a služieb, ktoré v súčasnosti chýbajú. Tým mesto získa presnejšiu predstavu o stave a potrebe rozvoja v tejto oblasti a môže presnejšie a adresnejšie nastaviť ciele a opatrenia, aj sledovať ich plnenie a účinok.
FINANČNÉ ZDROJE	15 000,- € (náklady na získanie údajov/prieskumy, 5 000,- €/ks * 3 ks) (HMBA) 5 000,- € jednorazovo (vytvorenie databázovej aplikácie na zber a spracovanie údajov) (HMBA) 10 500,- €/ročne (audity prístupnosti webov, objektov, služieb a návrhy debarierizácie) (HMBA) 3 400,- €/rok (personálne náklady) (HMBA) 21 200,- €/rok od roku 2024 (personálne náklady) (HMBA)

ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OPATRENIE 6.1.6	VYPRACOVAŤ STRATÉGIU SPRÍSTUPŇOVANIA MESTA PRE VŠETKÝCH
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Strategickým dokumentom dôjde k stanoveniu cieľov a krokov k ich naplneniu pre konkrétne oblasti pôsobnosti mesta, čo je dôležité pre systematické napredovanie v sprístupňovaní mesta pre ľudí s rôznymi zdravotnými znevýhodneniami.
FINANČNÉ ZDROJE	15 000,- €/spolu (HMBA) 15 000,- €/jednorazovo (náklady na prieskumy, podklady a analýzy, tvorbu ucelených bezbariérových okruhov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	nízka priorita

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 6.2	ZVÝŠIŤ DOSTUPNOSŤ KOMUNITNÝCH SS PODPORUJÚCICH NEZÁVISLÝ ŽIVOT OZZ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Potreba klásť dôraz na rozvoj vzájomne prepojenej siete terénnych, ambulantných sociálnych a iných nadväzujúcich služieb pre OZZ podľa miestnych potrieb je daná Národnými prioritami rozvoja SS SR, no opodstatnená je aj nižšou finančnou náročnosťou, a teda lepšou udržateľnosťou oproti pobytovým službám. Domáca opatera OZZ vinou absencie komunitných SS a nedostatočnej technickej podpory neúmerne zaťažuje všetky skupiny opatrovateľov, vrátane blízkej rodiny. Vzhľadom na aktuálnu štruktúru a trend starnutia obyvateľstva je najvyšší dopyt po týchto službách v skupine starších OZZ, keďže podľa analýzy z celkového počtu vyše 25 tisíc osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v Bratislave je viac ako polovica (54,5 %) osôb vo veku nad 60 rokov. Rovnako naliehavá potreba je však aj u rodín s deťmi, mladých a dospelých OZZ. Práve tento typ služieb umožní OZZ dostatočne naplniť potrebu žiť v domácom prostredí a právo na čo najplnšie začlenenie do spoločnosti napriek zdravotnému postihnutiu či nepriaznivému zdravotnému stavu, a zároveň primerane odbremeniť najbližšiu rodinu a vymaniť sa tak zo sociálnej a finančnej izolácie.</p>

OPATRENIE 6.2.1	PODPORA KONKRÉTNÝCH SLUŽIEB PRE VYTVORENIE FUNGUJÚCEJ SIETE
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>V rámci svojej pôsobnosti chce mesto v prvom rade hlbšie preskúmať špecifické podmienky a potreby rozvoja jednotlivých terénnych a ambulantných služieb, hľadať vhodné formy a zdroje podpory zo strany mesta. Plánuje tiež podporiť vznik niektorých nových služieb (nadväznosť na ŠC 2.3), efektívnosť existujúcich služieb, ich priblíženie širšej verejnosti (nadväznosť na ŠC 6.1, ŠC 2.3), ich zosúladenie na úrovni rôznych zodpovedných inštitúcií užšou spoluprácou (cez O 6.1.4) a prepojenosť cez spoločný informačný a poradenský bod (cez O 2.1.7). Podpora sa bude zameriavať najmä na služby, ktoré sú uvádzané v analýze ako nedostatkové, a to: poradenstvo, včasná intervencia, požičiavanie pomôcok, prepravná služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, podpora samostatného bývania, odľahčovacia služba, denné stacionáre. Týmto opatrením sa zlepši dostupnosť komunitných služieb a zvýši sa úroveň inklúzie OZZ.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	90 000,- €/jednorazovo (náklady na prieskumy 3x po 30 000,- €) (HMBA)

	15 000,- €/jednorazovo (vytvorenie aplikácií na zefektívnenie SS 3 ks po 5 000,- €/ks) (HMBA) 1 000,- €/rok (propagácia SS) (HMBA) 42 120,- €/rok od roku 2026 (personálne náklady na 2 zamestnancov) (HMBA) 10 500,- €/rok (nákup a údržba pomôcok) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 6.2.2	INFORMÁCIE V DOSTATOČNOM ROZSAHU A VHODNEJ FORME PRE OZZ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Opatrenie zlepší dostupnosť pomoci pre OZZ zabezpečením zrozumiteľných informácií v špecifickej forme pre OZZ a zverejnením chýbajúcich údajov potrebných pre nezávislý život OZZ. Požiadavka vyplýva z analýzy, ale aj z Ústavy SR, ktorá v článku 26 ods. 1 zaručuje právo na informácie.</p> <p>Širšiu ponuku informácií pre OZZ a o OZZ bude mesto poskytovať najmä na mestskom webe, rôznych mestských médiách, mape bezbarierovej prístupnosti (ŠC 1.3), ale aj označením prístupných objektov a služieb.</p> <p>Zrozumiteľnosť údajov pre OZZ je závislá od konkrétnej špecifickej formy, preto je potrebné používať v komunikácii aj ľahko čitateľný formát, posunkový jazyk, prepis hovorenej reči na text (a to aj v online podobe), princípy jasnej tlače, štandardy prístupnosti webov, IS a aplikácií, a vybaviť mestské úrady technickými prostriedkami umožňujúcimi takéto formy.</p>
FINANČNÉ ZDROJE	3 500,- €/rok (náklady na tvorbu informácií vo forme prístupnej pre OZZ, tlač a distribúcia informácií) (HMBA) 36 000,- €/jednorazovo (nákup vybavenia) (HMBA) 12 000,- €/rok v roku 2023, 14 000,- €/rok v ostatných rokoch (náklady na online tlmočenie a prepis) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

OPATRENIE 6.2.3	ZVYŠOVANIE POVEDOMIA O POTREBÁCH A PRÁVACH OZZ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	<p>Postojová debarierizácia podporí lepšie pochopenie OZZ zo strany okolitej komunity a vzájomné zblížovanie. Vytvorí tak dôležitý predpoklad zodpovedajúceho napĺňania potrieb OZZ.</p> <p>Verejnosť aj inštitúcie budú lepšie oboznámené o špecifikách života, OZZ a ich rodín, o prekážkach aj možnostiach ich odstránenia. Cieľová skupina OZZ a ich blízke okolie bude lepšie oboznámené o prístupných službách a priestoroch mesta.</p> <p>Na osvetu bude využívaný priestor najmä v rámci celomestských podujatí a významných medzinárodných</p>

	dní, ale aj zapojenie sa do aktivít uskutočňovaných MVO a inými partnermi.
FINANČNÉ ZDROJE	4 000,- €/rok (náklady na osvetové aktivity) (HMBA) 4 800,- €/rok (personálne náklady) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita

KPSS MČ

MČ DÚBRAVKA

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ROZVOJ SS PRE OZZ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Podporovať rozvoj SS pre občanov so zdravotným znevýhodnením v súlade so štandardami kvality.

OPATRENIE	ROZVÍJAŤ A PODPOROVAŤ EXISTUJÚCE SLUŽBY PRE OZZ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu existujúcich služieb, ktoré sú prospešné pre OZZ a ich život v prirodzenom domácom prostredí.
FINANČNÉ ZDROJE	3 000,- €/rok 15 000,- € /5 rokov

OPATRENIE	PODPOROVAŤ A SPOLUPRACOVAŤ S ORGANIZÁCIAMI, KTORÝCH ČINNOSTI SÚ ZAMERANÉ NA PODPORU OZZ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu OZZ a ich aktívne zapájanie do života v komunite.
FINANČNÉ ZDROJE	5 000,- €/rok 25 000,- € /5 rokov

MČ RUŽINOV

OPATRENIE	ZRIADENIE ZOS
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Vybudovanie ZOS
FINANČNÉ ZDROJE	410 000,- €

OPATRENIE	ROZŠÍRENIE KAPACÍT OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY PROSTREDNÍCTVOM NEVEREJNÝCH POSKYTOVATEĽOV
KRÁTKY POPIS CIEĽA	Uspokojiť dopyt po OS na území MČ vytvorením nových kapacít pre cieľovú skupinu tejto služby
FINANČNÉ ZDROJE	1 500 000,- €

MČ PODUNAJSKÉ BISKUPICE

OPATRENIE	VYTVORENIE VHODNÝCH FINANČNÝCH PODMIENOK PRE OPATROVATEĽKY A ZAMESTNANIE ICH PRIMERANÉHO POČTU
------------------	---

KRÁTKY POPIS CIEĽA	Vytvorenie atraktívnych finančných podmienok a zabezpečenie primeraného počtu opatrovateľov
FINANČNÉ ZDROJE	Cca 800,- €/mesačne na 1 opatrovaného pri permanentnej starostlivosti

MČ KARLOVA VES

ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ROZVOJ SS, PODPORA A POMOC PRE OZZ
KRÁTKY POPIS CIEĽA	<p>Naším zámerom je poskytovanie SS OSV v zmysle Čl. 32 ods. 5 a ods. 10, písm. g) Štatútu HMBA; sociálne poradenstvo základné a špecializované v spolupráci s odborníkmi a akreditovanými subjektmi, sprostredkovanie špecializovanej sociálno-zdravotnej a medicínskej pomoci a poradenstva, právne poradenstvo, individuálna a rodinná pomoc a podpora, osobitne podpora domácej starostlivosti o zdravotne postihnutého člena, plány práce s rodinou. Spolupráca s poradenskými centrami v Bratislave, príp. aj s krízovými linkami. Poskytovanie jednorazovej vecnej a finančnej pomoci v zmysle platného VZN; Debarierizácia MČ Karlova Ves s cieľom ľahšieho prístupu obyvateľov so zdravotným postihnutím alebo znevýhodnením k sociálnym a iným službám, ako aj pre starších obyvateľov a mamičky s kočíkmi. Prevencia drogových a iných závislostí v Karlovej Vsi, nadviazanie spolupráce s kompetentnými organizáciami, verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálno-zdravotných služieb a Magistrátom HMBA.</p> <p>Cieľová skupina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OZZ; • rodiny so zdravotne postihnutým členom.

OPATRENIE	PORADENSTVO, PODPORA A PRIAMA POMOC OZZ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	SOCIÁLNY TAXÍK
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	SPOLUPRÁCA, PODPORA A ROZVOJ SOCIÁLNO-ZDRAVOTNÝCH SLUŽIEB KOMUNITNÉHO CHARAKTERU PRE OZZ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	INFORMAČNÝ MATERIÁL – ADRESÁR SUBJEKTOV A ORGANIZÁCIÍ POSKYTUJÚCICH SOCIÁLNE A ZDRAVOTNÉ SLUŽBY, REHABILITÁCIE A AKTIVITY PRE OBČANOV A DETI SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A PRE RODINY SO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝM ČLENOM NA ÚZEMÍ MČ BRATISLAVA-KARLOVA VES A HMBA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Neuvedené v KPSS MČ
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

OPATRENIE	DEBARIERIZÁCIA MČ
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Okrem zabezpečenia atraktívnych priestorov pre život v MČ a vytvárania bezbariérových a estetických verejných priestranstiev je snahou, aby tieto priestory boli dostupné pre všetkých obyvateľov, vrátane obyvateľov so sťažnou alebo obmedzenou mobilitou.
FINANČNÉ ZDROJE	Neuvedené v KPSS MČ

STRATEGICKÝ CIEĽ Č. 6	Suma
Nezávislý život osôb so zdravotným znevýhodnením (OZZ) s vyššou dostupnosťou a kvalitou komunitných SS a súvisiacich podmienok	4 598 900 €

ŠC 6.1 Zlepšovať podmienky nezávislého života a rozvoja komunitných služieb pre OZZ zavedením systému kvality	celkom	1 757 900 €
O 6.1.1 Inštitúty systému kvality	celkom	237 600 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	237 600 €
O 6.1.2 Závazné pravidlá kvalitnej prístupnosti	celkom	88 500 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	88 500 €
O 6.1.3 Vytvoriť rozvojový nástroj na podporu prístupnosti a SS	celkom	1 105 000 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	1 105 000 €
O 6.1.4 Rozvoj ľudských zdrojov a spolupráce s partnermi	celkom	35 200 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	35 200 €
O 6.1.5 Sledovať kvalitu, dostupnosť SS a súvisiacich podmienok pre OZZ	celkom	276 600 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	271 600 €
	KV: HMBA	5 000 €
O 6.1.6 Vypracovanie stratégie sprístupňovania mesta pre všetkých	celkom	15 000 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	15 000 €

ŠC 6.2 Zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb podporujúcich nezávislý život OZZ	celkom	642 000 €
O 6.2.1 Podpora konkrétnych služieb pre vytvorenie fungujúcej siete	celkom	407 600 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	312 600 €
	KV: HMBA	95 000 €
O 6.2.2 Informácie vo vhodnej forme a dostatočnom rozsahu pre OZZ	celkom	164 000 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	152 000 €
	KV: HMBA	12 000 €
O 6.2.3 Zvyšovanie povedomia o potrebách a právach OZZ	celkom	70 400 €
	<i>z toho</i> BV: HMBA	70 400 €

SC 6	MČ	celkom	2 199 000 €
	<i>z toho</i>	Podunajské Biskupice	192 000 €
		Karlova Ves	57 000 €
		Ružinov	1 910 000 €
		Dúbravka	40 000 €

6. Finančný plán

6.1. Poznámky k finančnému plánu

- **Podľa metodiky KPSS predkladaný finančný plán vyjadruje náklady na rozvoj sociálnych služieb.** To znamená, že finančný plán neobsahuje náklady na mandatórne a režijné výdavky zo strany HMBA.
- **Externé financovanie je relatívne malé, vo výške 1 mil. eur.** Dôvodom nižšej alokácie je, že gestor sa rozhodol počítať s externým financovaním iba v prípadoch, keď je možné zúčastniť sa grantových eurofondových výziev. HMBA bude sledovať detailné podmienky externého financovania, napr. výziev, aby bolo možné sa do nich zapojiť s vhodnými projektami. S ohľadom na fázu eurofondov očakávame navýšenie externého financovania.
- **Prostriedky MČ vychádzajú zo štyroch schválených KPSS MČ platných v rokoch 2023 – 2030.** Keďže strategické plánovanie MČ a HMBA nie je harmonizované, tak neboli výdavky rozdelené podľa druhu.
- (Viac v kapitole 4.5. Zapojenie MČ, 4.6. Rozpočtové východiská, 4.7. Poznámky k finančnému plánovaniu.)

6.2. Sumárne údaje

SUMÁR KPSS 2030			
CELKOM			Spolu
			65 562 931€
z toho	BV		52 268 931€
	z toho	HMBA	51 974 131€
		MPSVaR SR	294 800€
	KV		13 294 000€
	z toho	externé	1 000 000€
		HMBA	12 294 000€

KPSS 2030	Spolu
MČ	5 748 500€

STRATEGICKÝ CIEĽ 1 Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov		
spolu		190 030€
z toho	nízka priorita	55 794€
	stredná priorita	53 200€

	vysoká priorita	81 036€
--	-----------------	----------------

spolu		190 042€
--------------	--	-----------------

BV		190 042€
-----------	--	-----------------

<i>z toho</i>	HMBA	190 042€
---------------	-------------	-----------------

	EU fondy	0
--	----------	---

	Úhrady	0
--	--------	---

KV		0
-----------	--	---

<i>z toho</i>	HMBA	0
---------------	-------------	---

	EU fondy	0
--	----------	---

spolu		
--------------	--	--

MČ		23 000€
-----------	--	----------------

STRATEGICKÝ CIEĽ 2 Dôstojný, bezpečný a čo najsamostatnejší život starších obyvateľov podporený dostupnou sieťou SS		
---	--	--

spolu		26 214 180€
--------------	--	--------------------

<i>z toho</i>	nízka priorita	60 000€
---------------	----------------	----------------

	stredná priorita	1 334 600€
--	------------------	-------------------

	vysoká priorita	24 819 580€
--	-----------------	--------------------

spolu		
--------------	--	--

BV		21 342 180€
-----------	--	--------------------

<i>z toho</i>	HMBA	21 342 180€
---------------	-------------	--------------------

	EU fondy	0
--	----------	----------

	Úhrady	0
--	--------	----------

KV		4 872 000€
-----------	--	------------

<i>z toho</i>	HMBA	3 872 000€
---------------	-------------	------------

	EU fondy	1 000 000€
--	----------	------------

spolu		26 214 180€
--------------	--	--------------------

MČ		3 303 500€
-----------	--	-------------------

STRATEGICKÝ CIEĽ 3 Zabezpečiť prístup k sieti SS pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami reflektujúc ich špecifické potreby		
---	--	--

spolu		13 832 400 €
--------------	--	---------------------

<i>z toho</i>	nízka priorita	0 €
---------------	----------------	------------

	stredná priorita	1 735 600 €
--	------------------	--------------------

	vysoká priorita	12 096 800 €
--	-----------------	---------------------

spolu		13 832 400 €
BV		11 132 400 €
<i>z toho</i>	HMBA	10 682 400 €
	EU fondy	0 €
	MPSVaR	450 000 €
KV		2 700 000 €
<i>z toho</i>	HMBA	2 700 000 €
	EU fondy	0 €

spolu		13 832 400 €
MČ		0 €

STRATEGICKÝ CIEĽ 4		
Sprístupniť sieť pomoci a podpory prijímateľom sociálnych služieb na všetkých úrovniach intervencie (preventívna, krízová, dlhodobá)		
spolu		7 976 640 €
<i>z toho</i>	nízka priorita	0 €
	stredná priorita	2 254 965 €
	vysoká priorita	5 421 675 €

spolu		7 976 640 €
BV		7 216 640 €
<i>z toho</i>	HMBA	7 216 640 €
	EU fondy	0 €
	Výdavky	0 €
KV		760 000 €
<i>z toho</i>	HMBA	760 000 €
	EU fondy	0 €

spolu		7 976 640 €
MČ		91 000 €

STRATEGICKÝ CIEĽ 5		
Rozvoj kvalitnej a dostupnej siete služieb pre ľudí bez domova s dôrazom na dôstojnosť, bezpečnosť a ukončovanie bezdomovectva v meste.		
spolu		14 349 781 €
<i>z toho</i>	nízka priorita	42 120 €
	stredná priorita	2 476 646 €
	vysoká priorita	11 831 015 €

spolu		14 349 781 €
BV		10 499 781 €
<i>z toho</i>	HMBA	10 499 781 €
	EU fondy	0 €
	Úhrady	0 €
KV		3 850 000 €
<i>z toho</i>	HMBA	3 850 000 €
	EU fondy	0 €

spolu		14 349 781 €
MČ		132 000 €

STRATEGICKÝ CIEĽ 6		
Nezávislý život osôb so zdravotným znevýhodnením s vyššou dostupnosťou a kvalitou komunitných SS a súvisiacich podmienok		
spolu		2 399 900 €
<i>z toho</i>	nízka priorita	15 000 €
	stredná priorita	70 400 €
	vysoká priorita	2 314 500 €

spolu		2 399 900 €
BV		2 287 900 €
<i>z toho</i>	HMBA	2 287 900 €
	EU fondy	0 €
	Úhrady	0 €
KV		112 000 €
<i>z toho</i>	HMBA	112 000 €
	EU fondy	0 €

spolu		2 399 900 €
MČ		2 199 000 €

6.3. Čerpanie po rokoch

Strategický cieľ 1								
Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov								
2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SUMA
32 908 €	100 526 €	11 408 €	9 232 €	8 908 €	9 232 €	8 908 €	8 908 €	190 030 €
Špecifický cieľ 1.1								
Výkon sociálnej politiky na základe dát a strategického plánovania								
2 000 €	23 618 €	2 500 €	324 €	0 €	324 €	0 €	0 €	28 766 €
Špecifický cieľ 1.2								
Podpora integrácie sociálnej politiky na úrovni mesta								
14 008 €	5 508 €	5 508 €	5 508 €	5 508 €	5 508 €	5 508 €	5 508 €	52 564 €
Špecifický cieľ 1.3								
Podpora informovanosti v oblasti sociálnych politík								
16 900 €	71 400 €	3 400 €	3 400 €	3 400 €	3 400 €	3 400 €	3 400 €	108 700 €

Strategický cieľ 2								
Dôstojný, bezpečný a čo najsamostatnejší život starších obyvateľov podporený dostupnou sieťou sociálnych služieb								
2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SUMA
2 901 490 €	3 950 470 €	3 962 470 €	3 414 470 €	3 437 470 €	3 384 470 €	3 458 470 €	3 439 270 €	27 948 580 €
Špecifický cieľ 2.1								
Skvalitniť systém podpory a prevencie osamelosti, vylúčenia a predčasnej odkázanosti								
363 500 €	381 100 €	211 100 €	181 100 €	211 100 €	181 100 €	216 100 €	231 100 €	1 976 200 €
Špecifický cieľ 2.2								
Zdostupnenie možnosti starnúť v domácom prostredí								
593 500 €	593 500 €	613 500 €	623 500 €	613 500 €	623 500 €	623 500 €	613 500 €	4 898 000 €
Špecifický cieľ 2.3								
Zabezpečenie dostupnej a na seba nadväzujúcej siete terénnych a ambulantných SS								
6 500 €	349 300 € (z toho 200 000 € externé KV)	134 300 €	129 300 €	154 300 €	129 300 €	154 300 €	129 300 €	1 186 600 €
Špecifický cieľ 2.4								
Podporiť vznik nízkokapacitných pobytových služieb								

10 000 €	379 080 €	779 080 (z toho 400 000 € externé KV)	389 080 €	379 080 €	379 080 €	389 080 €	379 080 €	3 083 560 €
-------------	--------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------------------

Špecifický cieľ 2.5
Zefektívniť fungovanie a zvyšovať kvalitu existujúcich pobytových SS v ZPS a ZOS v správe HMBA

744 500 €	737 000 €	714 000 €	581 000 €	569 000 €	561 000 €	565 000 €	575 000 €	5 046 500 €
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------------------

Špecifický cieľ 2.6
Podporovať rozvoj personálnych kapacít v ZPS a ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

1 191 490 €	1 354 490 €	1 354 490 €	1 354 490 €	1 354 490 €	1 354 490 €	1 354 490 €	1 354 890 €	10 673 320 €
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-------------------------

Strategický cieľ 3
Zabezpečiť pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami prístup k sieti sociálnych služieb zodpovedajúcej ich potrebám

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SUMA
1 110 520 €	1 865 560 €	2 324 520 €	1 709 360 €	1 707 360 €	1 702 360 €	1 707 360 €	1 705 360 €	13 832 400 €

Špecifický cieľ 3.1
Zlepšenie prístupnosti existujúcich sociálnych služieb a podporných aktivít pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami

200 000 €	222 000 €	237 000 €	215 000 €	215 000 €	215 000 €	215 000 €	215 000 €	1 734 000 €
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------------------

Špecifický cieľ 3.2
Zvýšenie ponuky špecializovaných sociálnych služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami

778 040 €	1 406 080 €	1 828 040 (z toho 450 000 € externé mzdové náklady)	1 262 880 €	1 262 880 €	1 262 880 €	1 262 880 €	1 262 880 €	10 326 560 €
--------------	----------------	--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-------------------------

Špecifický cieľ 3.3
Zabezpečiť holistický prístup a inovatívne služby pri riešení potrieb a problémov ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami

132 480 €	237 480 €	259 480 €	231 480 €	229 480 €	224 480 €	229 480 €	227 480 €	1 771 840 €
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------------------

Strategický cieľ 4
Sprístupniť sieť pomoci a podpory obyvateľom na všetkých úrovniach intervencie (preventívna, krízová, dlhodobá)

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SUMA
------	------	------	------	------	------	------	------	------

674 260 €	939 370 €	1 055 660 €	997 230 €	1 070 474 €	1 058 492 €	1 079 192 €	1 101 962 €	7 976 640 €
Špecifický cieľ 4.1 Rozvíjať a zmapovať vybrané formy podpory pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození								
401 180 €	232 060 €	307 180 €	345 532 €	415 739 €	403 757 €	424 457 €	447 227 €	2 977 132 €
Špecifický cieľ 4.2 Podporovať sociálne služby a služby priamo súvisiace so sociálnymi službami pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození								
109 805 €	516 360 €	508 930 €	363 548 €	366 585 €	366 585 €	366 585 €	366 585 €	2 964 983 €
Špecifický cieľ 4.3 Podporovať a rozvíjať terénne služby pre skupinu detí, mladých ľudí a rodiny v ohrození								
163 275 €	190 950 €	239 550 €	288 150 €	288 150 €	288 150 €	288 150 €	288 150 €	2 034 525 €

Strategický cieľ 5 Rozvoj kvalitnej a dostupnej siete služieb pre ľudí bez domova s dôrazom na dôstojnosť, bezpečnosť a ukončovanie bezdomovectva v meste								
2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SUMA
2 132	1 918	1 675	2 166	1 585	1 599	1 630	1 641	14 349
153 €	429 €	994 €	444 €	022 €	737 €	861 €	142 €	781 €
Špecifický cieľ 5.1 Zvýšiť ponuku a dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie a podporných služieb								
1 839	1 488	1 232	1 676	1 141	1 154	1 168	1 182	10 884
908 €	075 €	252 €	707 €	987 €	882 €	426 €	647 €	883 €
Špecifický cieľ 5.2 Podporovať komplexné prístupy pri práci s ľuďmi bez domova s cieľom ukončovania bezdomovectva								
265 568 €	337 079 €	422 168 €	468 163 €	421 461 €	423 281 €	440 861 €	436 921 €	3 215 502 €
Špecifický cieľ 5.3 Podporovať z dostupnosti potrebnej zdravotnej starostlivosti pre ľudí bez domova v synergii so sociálnymi službami krízovej intervencie								
26 677 €	93 275 €	21 574 €	21 574 €	21 574 €	21 574 €	21 574 €	21 574 €	249 396 €

Strategický cieľ 6 Nezávislý život osôb so zdravotným znevýhodnením s vyššou dostupnosťou a kvalitou komunitných sociálnych služieb a súvisiacich podmienok								
2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SUMA
282	243	296	335	300	300	300	340	2 399
800 €	000 €	000 €	620 €	620 €	620 €	620 €	620 €	900 €

Špecifický cieľ 6.1								
Zlepšovať podmienky nezávislého života a rozvoja komunitných služieb pre osoby so zdravotným znevýhodnením zavedením systému kvality								
207 000 €	195 200 €	245 200 €	225 700 €	220 700 €	220 700 €	220 700 €	222 700 €	1 757 900 €
Špecifický cieľ 6.2								
Zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb podporujúcich nezávislý život osôb so zdravotným znevýhodnením								
75 800 €	47 800 €	50 800 €	109 920 €	79 920 €	79 920 €	79 920 €	117 920 €	642 000 €

7. Spracovateľský tím

Spracovávanie odborných podkladov strategickej časti bolo do veľkej miery úlohou odborných garantov za jednotlivé oblasti. Pri tejto úlohe im pomáhali ďalší odborní zamestnanci sekcie sociálnych vecí.

- Sergej Kára – odborný garant KPSS
- Miriam Kanioková – odborná garantka KPSS
- Mária Filipová – externá metodička KPSS
- Tatiana Sedláková – odborná garantka pre oblasť staršieho obyvateľstva
- Nikola Neštinová – tajomníčka pracovnej skupiny pre staršie obyvateľstvo
- Anna Pivková – odborná garantka pre oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením
- Veronika Špániková – tajomníčka pre pracovnú skupinu pre oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením
- Barbora Brichtová – odborná garantka pre oblasť detí, mladých ľudí a rodín v ohrození
- Zuzana Kubíková Michalidesová – odborná garantka pre oblasť ľudí bez domova
- Jana Hojsíková – tajomníčka pre pracovnú skupinu pre oblasť ľudí bez domova
- Iveta Chovancová – odborná garantka pre oblasť drogovej politiky a exponovaných lokalít
- Adam Domanický – tajomník pracovnej skupiny pre oblasť drogovej politiky a exponovaných lokalít a pre pracovnú skupinu pre oblasť detí, mladých ľudí a rodín v ohrození

Ďalší spolupracujúci:

- Matúš Ľupták, Marek Lukačovič, Petra Dobiašová, Daniela Mesíčková, Eva Surovková, Silvia Shahzad, Ingrid Tomešová, Jana Bartáková, Dušana Kurillová, Daniela Krchňáková, Laura Kováčsová, Pavol Fábry, Zuzana Križanová, Lýdia Brichtová, Lucia Daubnerová a ďalší.